

Udskriftsdato: 15. december 2025

2018/1 LSF 178 (Gældende)

Forslag til lov om ændring af lov om Energinet, lov om elforsyning og lov om naturgasforsyning (Nye rammer for Energinets selskabsstruktur, gebyrfinansiering af overflyttede tilsynsopgaver fra Energinet til Energistyrelsen og supplerende regler til forordning om foranstaltninger til opretholdelse af gasforsyningssikkerheden m.v.)

Ministerium: Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet

Journalnummer: Energi-, Forsynings- og Klimamin.,
Energistyrelsen, j.nr. 2019 - 401

Forslag

til

lov om ændring af lov om Energinet, lov om elforsyning og lov om naturgasforsyning

(Nye rammer for Energinets selskabsstruktur, gebyrfinansiering af overflyttede tilsynsopgaver fra Energinet til Energistyrelsen og supplerende regler til forordning om foranstaltninger til opretholdelse af gasforsyningssikkerheden m.v.)

§ 1

I lov om Energinet, jf. lovbekendtgørelse nr. 997 af 27. juni 2018, foretages følgende ændringer:

1. § 2, stk. 3 og 4, affattes således:

»Stk. 3. Energinet kan efter godkendelse fra energi-, forsynings- og klimaministeren oprette helejede datterselskaber. Energinet kan herudover eje ejerandele i andre selskaber med begrænset ansvar og indgå samarbejdsaftaler og lignende i forbindelse med udøvelsen af sin virksomhed.

Stk. 4. Energinet kan efter godkendelse fra energi-, forsynings- og klimaministeren foretage selskabsmæssige omstruktureringer af sin virksomhed, herunder fusioner og spaltninger mellem Energinet og Energinets helejede datterselskaber. Omstruktureringer skal gennemføres efter selskabslovens regler med de ændringer, der følger af denne lov.«

2. I § 2 indsættes som stk. 6:

»Stk. 6. Myndighedslignende opgaver og fastlæggelse af de overordnede retningslinjer for den samlede virksomhed kan ikke varetages i datterselskaber.«

3. I § 5, stk. 2, indsættes som 2. pkt.: »Ændringer af vedtægten skal godkendes af energi-, forsynings- og klimaministeren.«

4. I § 5 indsættes efter stk. 2 som nye stykker:

»Stk. 3. Energinet fastsætter vedtægter for Energinets helejede datterselskaber. Energi-, forsynings- og klimaministeren skal godkende vedtægterne for Energinets helejede datterselskaber og ændringer heraf.

Stk. 4. Energinet fastsætter en koncerninstruks, som nærmere fastlægger beslutningsbeføjelserne og opgave- og ansvarsfordelingen mellem Energinet og Energinets helejede datterselskaber. Energi-, forsynings- og klimaministeren skal godkende koncerninstruksen og ændringer heraf.

Stk. 5. Energinet skal orientere energi-, forsynings- og klimaministeren om væsentlige forhold vedrørende Energinets virksomhed.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 6.

5. § 6, stk. 5, affattes således:

»Stk. 5. Medarbejderne i Energinet og Energinets helejede datterselskaber vælger 3 medarbejderrepræsentanter til bestyrelsen efter reglerne herom i selskabsloven.«

6. Efter § 6 indsættes:

»§ 6 a. Energinets helejede datterselskaber ledes af en bestyrelse.

Stk. 2. Energinet udpeger medlemmer til bestyrelserne i Energinets helejede datterselskaber. Energi-, forsynings- og klimaministeren træffer beslutning om kriterierne for sammensætning af bestyrelserne i Energinets helejede datterselskaber.«

7. I § 7 indsættes efter »ledelse«: »af Energinet«.

8. Efter § 7 indsættes:

»§ 7 a. Den daglige ledelse af Energinets helejede datterselskaber varetages af en direktion, der ansættes af datterselskabets bestyrelse.«

§ 2

I lov om elforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 52 af 17. januar 2019, som ændret ved § 2 i lov nr. 1532 af 18. december 2018, foretages følgende ændringer:

1. *Fodnoten* til lovens titel affattes således:

»1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/27/EU af 25. oktober 2012 om energieffektivitet, om ændring af direktiv 2009/125/EF og 2010/30/EU samt om ophævelse af direktiv 2004/8/EF og 2006/32/EF, EU-Tidende 2012, nr. L 315, side 1, som ændret ved Rådets direktiv 2013/12/EU af 13. maj 2013, EU-Tidende 2013, nr. L 141, side 28, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/147/EF af 30. november 2009 om beskyttelse af vilde fugle, EU-Tidende 2010, nr. L 20, side 7, som ændret ved Rådets direktiv 2013/17/EU af 13. maj 2013, EU-Tidende 2013, nr. L 158, side 193, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/72/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for elektricitet og om ophævelse af direktiv 2003/54/EF, EU-Tidende 2009, nr. L 211, side 55, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/28/EF af 23. april 2009 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder og om ændring og senere ophævelse af direktiv 2001/77/EF og 2003/30/EF, EU-Tidende 2009, nr. L 140, side 16, som ændret ved Rådets direktiv 2013/18/EU af 13. maj 2013, EU-Tidende 2013, nr. L 158, side 230, og ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2015/1513/EU af 9. september 2015 om ændring af direktiv 98/70/EF om kvaliteten af benzin og dieselolie og om ændring af direktiv 2009/28/EF om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder, EU-Tidende 2015, nr. L 239, side 1, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/99/EF af 19. november 2008 om strafferetlig beskyttelse af miljøet, EU-Tidende 2008, nr. L 328, side 28, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/89/EF af 18. januar 2006 om foranstaltninger til fremme af elforsyningssikkerhed og infrastrukturinvesteringer, EU-Tidende 2006, nr. L 33, side 22, og dele af Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter, EF-Tidende 1992, nr. L 206, side 7, som ændret senest ved Rådets direktiv 2013/17/EU af 13. maj 2013, EU-Tidende 2013, nr. L 158, side 193.«

2. I § 51 b, *stk. 2, 1. pkt.*, ændres »4,5 mio. kr.« til: »4,68 mio. kr.«

3. Efter § 51 c indsættes:

»§ 51 d. Virksomheder med elproduktionsbevilling efter § 10, stk. 1, netvirksomheder samt virksomheder, der yder balancering af elsystemet, betaler halvårligt et beløb til Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet til dækning af omkostninger til tilsyn med virksomhederne efter regler udstedt i medfør af § 85 b, stk. 4, og § 85 c, stk. 6.

Stk. 2. Energi-, forsynings- og klimaministeren fastsætter regler om størrelsen af beløb efter stk. 1, herunder om fordelingen af omkostningerne på kategorier af virksomheder. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte nærmere regler om betaling og opkrævning af beløb efter stk. 1.«

§ 3

I lov om naturgasforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1127 af 5. september 2018, som ændret ved § 2, i lov nr. 466 af 18. maj 2011, foretages følgende ændringer:

1. *Fodnoten* til lovens titel affattes således:

»1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/73/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for naturgas og om ophævelse af direktiv 2003/55/EF, EU-Tidende 2009, nr. L 211, side 94, og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/28/EF af 23. april 2009 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder og om ændring og senere ophævelse af direktiv 2001/77/EF og 2003/30/EF, EU-Tidende 2009, nr. L 140, side 16, som ændret ved Rådets direktiv 2013/18/EU af 13. maj 2013 om tilpasning af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/28/EF om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder på grund af Republikken Kroatiens tiltrædelse, EU-Tidende 2013, nr. L 158, side 230, og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2015/1513/EU af 9. september 2015 om ændring af direktiv 98/70/EF om kvalitet af benzin og dieselolie og om ændring af direktiv 2009/28/EF om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder, EU-tidende 2015, nr. L 239, side 1.«

2. I § 1, stk. 1, 1. pkt., ændres »og forbrugerbeskyttelse« til: », forbrugerbeskyttelse og opfyldelse af EU-retlige forpligtelser vedrørende forsyningssikkerheden i EU«.

3. I § 12, stk. 3, 1. pkt., indsættes efter »opgaverne«: », jf. dog § 23 a«.

4. Efter § 23 indsættes i kapitel 3:

»Gasforsyningsafbrydelser

§ 23 a. Med henblik på håndtering af gasforsyningsafbrydelser i en gasforsyningskrise inden for rammerne af Europa-Parlamentets og Rådets forordning om foranstaltninger til opretholdelse af gasforsyningssikkerheden kan energi-, forsynings- og klimaministeren fastsætte regler, herunder på følgende områder:

- 1) Afgrænsning og inddeling af beskyttede kundegrupper.
- 2) Krav til selskabers udarbejdelse, opbevaring og videresendelse af oplysninger til myndigheder om beskyttede og ikkebeskyttede kundegrupper og deres gasforbrug.
- 3) Udstedelse af forbud til kunder omfattet af ikkebeskyttede kundegrupper mod forbrug af gas eller fjernvarme.
- 4) Etablering af en kompensationsordning, der finder anvendelse i forbindelse med en solidaritetskrise.«

5. I § 30 a, stk. 2, indsættes efter »§ 30, stk. 1«: », jf. dog § 30 c«.

6. I § 30 a, stk. 3, 1. pkt., ændres »0,7 mio. kr.« til: »0,82 mio. kr.«

7. I § 30 b indsættes efter »distributionsvirksomhed«: », jf. dog § 30 c«.

8. Efter § 30 b indsættes:

»§ 30 c. Energinet og denne virksomheds helejede datterselskaber i medfør af § 2, stk. 2 og 3, i lov om Energinet, der driver distributions- eller lagervirksomhed, og selskaber, der driver distributionsvirksomhed efter bevilling, betaler halvårligt et beløb til Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet til dækning af omkostninger til tilsyn med selskaberne efter regler udstedt i medfør af § 15 a, stk. 4, og § 15 b, stk. 6.

Stk. 2. Energi-, forsynings- og klimaministeren fastsætter størrelsen af beløb efter stk. 1, herunder om fordelingen af omkostningerne på kategorier af selskaber. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte nærmere regler om betaling og opkrævning af beløb efter stk. 1.«

9. Efter kapitel 8 indsættes:

»Kapitel 8 a

Digitalisering

§ 44 b. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte regler om, at kommunikation om forhold, som er omfattet af denne lov, af bestemmelser fastsat i henhold til loven eller af EU-retsakter om forhold omfattet af loven, skal ske digitalt. Ministeren kan herunder fastsætte regler om anvendelsen af et bestemt digitalt system og om fritagelse for obligatorisk anvendelse for visse grupper af personer og virksomheder.

Stk. 2. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for myndigheden.«

10. I § 49, *stk. 1, nr. 1*, ændres »og 24« til: »eller 24«.

11. I § 49, *stk. 2*, ændres »bestemmelserne« til: »bestemmelser«, og efter »for adgang til naturgastransmissionsnettet« indsættes: »eller i Europa-Parlamentets og Rådets forordning om foranstaltninger til opretholdelse af gasforsyningssikkerheden«.

12. I § 49 indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3.* Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.«

13. I § 50, *stk. 1*, indsættes efter »vilkår«: », forbud«.

§ 4

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2019, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Lovens § 1, nr. 5, træder i kraft den 1. juni 2019.

Stk. 3. Lovens § 3, nr. 11, træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
 - 1.1. Indhold
 - 1.2. Baggrund og hovedlinjer i lovforberedelsen
 - 1.2.1. Nye rammer for Energinets selskabsstruktur
 - 1.2.2. Gebyrfinansiering af overflyttede tilsynsopgaver fra Energinet til Energistyrelsen og gebyrfinansiering af Energistylsens tilsyn med Energinets almene beredskab
 - 1.2.3. Supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om foranstaltninger til opretholdelse af gasforsyningssikkerheden
 - 1.2.4. Pligtmæssig digital kommunikation
2. Lovforslagets hovedpunkter
 - 2.1. Nye rammer for Energinets selskabsstruktur
 - 2.1.1. Gældende ret
 - 2.1.2. Energi-, Forsynings- og Klimaministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.2. Gebyrfinansiering af overflyttede tilsynsopgaver fra Energinet til Energistyrelsen og gebyrfinansiering af Energistylsens tilsyn med Energinets almene beredskab
 - 2.2.1. Gældende ret
 - 2.2.2. Energi-, Forsynings- og Klimaministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.3. Supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om foranstaltninger til opretholdelse af gasforsyningssikkerheden
 - 2.3.1. Gældende ret
 - 2.3.2. Gasforsyningssikkerhedsforordningen
 - 2.3.2.1. Gasforsyningskriser
 - 2.3.2.2. Solidaritetsforpligtelse
 - 2.3.2.3. Reduktion eller ophør af forbrug af gas
 - 2.3.2.4. Kompensation for ydelse af solidaritetsgas
 - 2.3.2.5. Gennemførelsen af solidaritetsforpligtelsen
 - 2.3.2.6. Sanktionering af naturgasselskabers overtrædelse af oplysningspligter
 - 2.3.3. Energi-, Forsynings-, og Klimaministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.4. Pligtmæssig digital kommunikation
 - 2.4.1. Gældende ret
 - 2.4.2. Energi-, Forsynings- og Klimaministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
5. Administrative konsekvenser for borgerne
6. Miljømæssige konsekvenser
7. Forholdet til EU-retten
8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
9. Sammenfattende skema

1. Indledning

1.1. Indhold

Energinet blev stiftet i 2005 som en selvstændig offentlig virksomhed til varetagelse af drift og udvikling af den overordnede infrastruktur på el- og gasområdet og til sikring af forsyningssikkerheden. Energinet blev opbygget som en enhedsorganisation med en placering af størstedelen af selskabets aktiviteter i moderselskabet. Politiske beslutninger har betydet, at Energinets virksomhed sidenhen er vokset betydeligt, og selskabet varetager i dag en række forskelligartede aktiviteter, hvilket har medført et behov for at mindske og fokusere selskabets opgavevaretagelse. Som følge heraf blev administrationen af støtteordninger til vedvarende energi overflyttet til Energistyrelsen den 1. januar 2018, ligesom Energinets tilsynsopgaver med det almene beredskab og it-beredskabet i el- og naturgassektoren forventes overflyttet til Energistyrelsen den 1. juli 2019. Disse aktiviteter har karakter af myndighedsopgaver, der ikke udgør en del af selskabets kerneaktiviteter, som er transmissions- og systemoperatørvirksomhed på el- og gasområdet. Samtidig viste enhedsorganiseringen sig uegnet til at håndtere udviklingen af Energinets opgaveportefølje, hvorfor der den 1. maj 2018 blev gennemført en omorganisering af Energinets virksomhed, hvor en række aktiviteter er blevet udskilt i datterselskaber, ligesom der blev oprettet en central myndighedsenhed i moderselskabet.

Formålet med overflytningen af opgaverne og omorganiseringen er at styrke Energinets fokusering på selskabets kerneaktiviteter. Som følge af Energinets omorganisering og udskillelse af beredskabsmæssige opgaver fra selskabet til Energistyrelsen er der behov for, at lov om Energinet, jf. lovbekendtgørelse nr. 997 af 27. juni 2018 (herefter benævnt lov om Energinet), lov om elforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 52 af 17. januar 2019, som ændret ved § 2 i lov nr. 1532 af 18. december 2018 (herefter benævnt lov om elforsyning) og lov om naturgasforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1127 af 5. september 2018, som ændret ved § 2 i lov nr. 466 af 18. maj 2011 (herefter benævnt lov om naturgasforsyning) tilpasses selskabets nye organisering og opgavevaretagelse.

Med lovforslaget foreslås en ændring af lov om Energinet med henblik på at sætte klare rammer for Energinets organisering af selskabets aktiviteter. Omorganiseringen af Energinet er foretaget på baggrund af grundige overvejelser om, hvilken selskabsstruktur der mest hensigtsmæssigt tilgodeser relevante retlige forhold og hensyn. Med den foreslåede ændring afspejles den valgte organisering af selskabet i lov om Energinet samtidig med, at ministeren som ejer sikres det retlige grundlag for tilstrækkelig offentlig styring af og kontrol med selskabets aktiviteter.

Med lovforslaget foreslås det endvidere ved ændring af lov om elforsyning og lov om naturgasforsyning at indføre en gebyrfinansiering af tilsynet med det almene beredskab og it-beredskabet hos el- og naturgasvirksomhederne, der forventes at blive overflyttet fra Energinet til Energistyrelsen den 1. juli 2019. Med henblik på at sikre ensartethed i finansieringen af Energistirelsens beredskabstilsyn, foreslås det ligeledes, at tilsynet med det almene beredskab hos Energinet gebyrfinansieres, hvilket allerede er tilfældet for Energistirelsens tilsyn med Energinets it-beredskabsarbejde.

Med lovforslaget sikres der endvidere hjemmel i lov om naturgasforsyning til at fastsætte supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2017/1938/EU af 25. oktober 2017 om foranstaltninger til opretholdelse af gasforsyningssikkerheden og ophævelse af forordning 994/2010/EU (herefter benævnt gasforsyningssikkerhedsforordningen) for at kunne opfylde de krav, der i forordningen stilles til medlemsstaterne til at håndtere en gasforsyningsafbrydelse i en gasforsyningskrise.

Endelig foreslås der i lov om naturgasforsyning indsat en bemyndigelse til energi-, forsynings-, og klimaministeren om fastsættelse af regler om pligtmæssig digital kommunikation, herunder om anvendelse af et bestemt digitalt system til sagsbehandling, med henblik på at udmønte »Aftale om digitaliseringsklar lovgivning«, som blev indgået i januar 2018 af Folketingets partier, samt mindre præciseringer af lovens straffebestemmelser.

1.2. Baggrund og hovedlinjer i loyforberedelsen

1.2.1. Nye rammer for Energinets selskabsstruktur

Energinet har siden sin oprettelse som selvstændig offentlig virksomhed i 2005 gennemgået en udvikling fra primært at varetage transmissionssystemoperatøropgaver på el- og naturgasområdet til som følge af politiske beslutninger at have en langt bredere opgaveportefølje og varetager i dag ligeledes opgaver på områder som gasdistribution og gaslagervirksomhed. Der er desuden sket en forøgelse af anlægsaktiviteterne, herunder udbygning af el- og gastransmissionsnettet og nye udlandsforbindelser, opkøb af regionale eltransmissionsnet og tilslutning af havvindmølleparker. Transmissionssystemoperatørrollen er fortsat kerneforretningen i Energinet, og opgaveporteføljen omfatter først og fremmest opgaver vedrørende el og gas som transmissionssystemoperatør i Danmark i form af netplanlægning, netetablering, markedsfacilitering, overvågning, drift og balancering, systemydelseskøb og beredskab. Energinet varetager i den forbindelse en række myndighedslignende opgaver såsom regeludstedelse og afgørelsesvirksomhed.

Udviklingen af Energinets opgaveportefølje har medført et behov for at sikre uafhængig og selvstændig drift af de forskellige forretningsområder med fokus på det enkelte forretningsområdes logik og regulatoriske ramme. På den baggrund blev der derfor 1. maj 2018 foretaget en omorganisering, hvor transmissionssystemoperatøropgaver inden for el- og gasområdet blev flyttet ned i tre nye datterselskaber med henblik på at tilgodese disse forretningsområders særlige behov og på at styrke styringstransparens, habilitet og omkostningseffektivitet i Energinet. Myndighedslignende opgaver samt de overordnede koncernmæssige opgaver såsom fastlæggelsen af de overordnede retningslinjer, koncernledelse, strategi og kommunikation varetages i moderselskabet, mens de enkelte datterselskaber er selvstændigt ansvarlige for eget forretningsområde under hensyntagen til Energinets overordnede koncernmål.

Omorganiseringen af Energinet er foretaget på baggrund af grundige overvejelser om, hvilken selskabsstruktur der mest hensigtsmæssigt tilgodeser relevante retlige forhold og hensyn såsom statsstøtte, økonomisk saglig forvaltning og offentlig kontrol med infrastruktur på el- og gasområdet. Dette medførte et behov for at afspejle den valgte organisering af selskabet i lov om Energinet i relation til lovens bestemmelser om koncernens opgavevaretagelse i datterselskaber, ministerens beføjelser i forhold til selskabet og om selskabets ledelse.

1.2.2. Gebyrfinansiering af overflyttede tilsynsopgaver fra Energinet til Energistyrelsen og gebyrfinansiering af Energistylsens tilsyn med Energinets almene beredskab

Forpligtelsen til at føre tilsyn med el- og naturgassektorenes almene beredskaber blev i 2005 lagt hos Energinet. Placeringen skyldtes, at lovgiver dengang fandt, at Energinet modsat Energistyrelsen havde den faglige viden til at varetage tilsynet med virksomhedernes beredskab. Denne tankegang blev sidenhen videreført, da man ved lov nr. 1755 af 27. december 2016 om ændring af lov om elforsyning og lov om naturgasforsyning indførte krav om it-beredskab for el- og naturgassektorerne. Samtidigt påpegedes det, at der ville være synergi mellem tilsyn med det almene beredskab og it-beredskabet.

I forbindelse med folketingsbehandlingen af ovennævnte lovændring i 2016, oplyste energi-, forsynings- og klimaministeren over for Energi-, Forsynings- og Klimaudvalget, at ministeren senest med udgangen af 2018 ville gennemføre en evaluering af placeringen af tilsynet med el- og naturgasvirksomhedernes it-beredskab. Den færdige evaluering blev oversendt til Energi-, Forsynings- og Klimaudvalget den 13. september 2018 og indeholdt bl.a. en anbefaling om, at tilsynsopgaver med det almene beredskab og tilsynet med it-beredskabet skulle flyttes fra Energinet til Energistyrelsen. Evalueringen konkluderede således, at Energistyrelsen siden 2016 havde opbygget et fagligt miljø, der kunne understøtte varetagelsen af opgaven med at føre tilsyn med el- og naturgasvirksomhedernes it-beredskab.

Ministeren har på baggrund af evalueringen besluttet at overføre tilsynet med el- og naturgasvirksomhedernes almene beredskab og it-beredskab fra Energinet til Energistyrelsen med virkning fra den 1. juli 2019 under forudsætningen af, at dette lovforslag vedtages.

Formålet med at flytte tilsynet med det almene beredskab og it-beredskabet fra Energinet til Energistyrelsen er, at det derved undgås, at Energinet har en dobbeltrolle som koordinerende funktion i beredskabet på den ene side og tilsynsførende myndighed over for el- og naturgasvirksomhederne på den anden side. Ved at flytte myndighedstilsynet til Energistyrelsen fjernes en hindring for Energinets mulighed for at samarbejde med virksomhederne, særligt i forbindelse med evaluering af hændelser og forebyggelse og forberedelse af eventuelle fremtidige hændelser.

1.2.3. Supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om foranstaltninger til opretholdelse af gasforsyningssikkerheden

Gasforsyningssikkerhedsforordningen trådte i kraft den 1. november 2017. Den afløste Europa-Parlamentets og Rådets forordning 994/2010/EU af 20. oktober 2010 om foranstaltninger til opretholdelse af gasforsyningssikkerhed (herefter benævnt forordning 994/2010).

Formålet med gasforsyningssikkerhedsforordningen er at sikre, at der træffes alle de nødvendige foranstaltninger til at opretholde en uafbrudt gasforsyning i hele Unionen, navnlig til beskyttede kunder i forbindelse med vanskelige klimaforhold eller i tilfælde af afbrydelser i gasforsyningen. Det er et grundlæggende krav i forordningen, at dette så vidt muligt sker ved at træffe markedsbaserede, frivillige foranstaltninger og på en sådan måde, at konkurrencen på gaskederne ikke forvrides. Forordningens formål er således at regulere gasforsyningen for at beskytte sårbare kunder i helt ekstraordinære situationer, hvor gasforsyningen er i fare. Det forventes, at sådanne situationer vil være enkeltstående og sjældent forekomme.

En række af gasforsyningssikkerhedsforordningens bestemmelser svarer i vidt omfang til bestemmelserne i forordning 994/2010. Forordningen viderefører således forordning 994/2010's krav om forebyggende foranstaltninger gennem bl.a. handlingsplaner og nødplaner og stiller krav om, at medlemsstaterne skal sikre gasforsyning til egne sårbare kundegrupper (beskyttede kunder) i en national gasforsyningskrise (artikel 2, nr. 5).

En stresstest gennemført af Europa-Kommissionen i 2014 viste imidlertid, at der var behov for øget samarbejde på tværs af medlemsstater med henblik på at reducere konsekvenserne for de mest sårbare kundegrupper ved en evt. alvorlig gasafbrydelse i EU's gasforsyning. Dette var den primære anledning til ændringen af forordningen i 2017.

Som noget nyt og for at imødekomme behovet for øget samarbejde mellem medlemsstaterne er der med gasforsyningssikkerhedsforordningen indført en grænseoverskridende solidaritetsforpligtelse mellem medlemsstaterne (artikel 13). Solidaritetsforpligtelsen betyder, at en medlemsstat kan anmode en anden medlemsstat, som den er direkte forbundet med eller er forbundet med gennem et tredjeland, om gasforsyninger (herefter benævnt solidaritetsgas) med henblik på at sikre levering af gas til sine solidaritetsbeskyttede kunder (artikel 2, nr. 6) i en gasforsyningskrise. Foranstaltningen kan kun iværksættes som en sidste udvej, når alle andre mindre indgribende muligheder er udtømt. For at opnå solidaritetsgas fra en anden medlemsstat, er det en betingelse, at den medlemsstat, der anmoder om gas fra en anden medlemsstat, forudgående forpligter sig til at betale en rimelig og omgående kompensation i overensstemmelse med forordningens nærmere fastsatte krav til den medlemsstat, der yder solidaritetsgas. De nærmere regler for en gensidig kompensationsordning på medlemsstatsniveau skal aftales mellem de medlemsstater, der skal yde hinanden solidaritetsgas. Disse aftaler er endnu ikke blevet indgået. Efterfølgende eller parallelt hermed er det hensigten at etablere en national kompensationsordning, der så vidt muligt følger de mellemstatslige aftaler og sigter mod, at relevant kompensation skal tilgå de danske virksomheder, der har lidt tab i forbindelse med afbrud.

Det er endvidere en betingelse for solidaritetsforpligtelsen, at den anmodende stat har udtømt alle nationale muligheder og herunder har reduceret eller stoppet gasforsyningen til egne ikkesolidaritetsbeskyttede

kunder, men på trods af disse foranstaltninger fortsat ikke har nok gas til at sikre forsyningen til egne solidaritetsbeskyttede kunder (artikel 13, stk. 3).

Gasforsyningssikkerhedsforordningen fastsætter endvidere som noget nyt et krav om, at medlemsstaterne for at forhindre uberettiget gasforbrug i en national nødsituation eller i forbindelse med en solidaritetskriser skal underrette kunder, der ikke er beskyttede eller ikke er solidaritetsbeskyttede (herefter ikkebeskyttede kundegrupper) om, at de skal standse eller reducere deres gasforbrug i det omfang, det er muligt uden at skabe tekniske usikre situationer (artikel 10, stk. 1, 2. afsnit, og artikel 13, stk. 1 og stk. 5).

Privatkunder (husholdninger) er fortsat beskyttede kunder i en national nødssituation (artikel 2, nr. 5), og også i en solidaritetskriser (artikel 2, nr. 6). Derudover er det muligt for de enkelte medlemsstater at udvide kredsen af beskyttede kunder i såvel en national nødssituation som en solidaritetskriser til visse andre kundegrupper som blandt andre væsentlige sociale tjenester. De kundegrupper, som medlemsstaterne kan vælge at beskytte i en solidaritetskriser, er dog indsnævret i forhold til de kundegrupper, der som udgangspunkt kan beskyttes under en ren national forsyningskriser (artikel 2, nr. 5, litra a-c, og artikel 2, nr. 6 litra a-b).

Naturgasselskaberne skal endvidere give medlemsstaterne oplysninger om visse grænseoverskridende naturgaskontrakter med henblik på en vurdering af gasforsyningssikkerhedssituationen (artikel 14, stk. 6), og medlemsstaterne og Europa-Kommissionen kan pålægge naturgasselskaberne at udlevere indgåede gasforsyningskontrakter bortset fra prisoplysninger (artikel 14, stk. 7).

Da der er tale om en forordning, er den som udgangspunkt umiddelbart gældende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i den enkelte medlemsstat. En række af de foranstaltninger, der følger af gasforsyningssikkerhedsforordningen, og som tillige fremgår af forordning 994/2010, herunder forebyggende indsatser, kræver således ikke yderligere supplerende regler. Energinet har efter § 12 i lov om naturgasforsyning, jf. § 2 i lov om Energinet, allerede det generelle ansvar for varetagelse af forsyningssikkerhed i Danmark, herunder de forebyggende planlægningsopgaver og lignende efter gasforsyningssikkerhedsforordningen. Samtidig er forsyningssikkerheden efter gasforsyningssikkerhedsforordningen et fælles ansvar, som påhviler naturgasvirksomheder, herunder Energinet, medlemsstater, navnligt gennem deres kompetente myndigheder, og Europa-Kommissionen (artikel 3, stk. 1).

Gasforsyningssikkerhedsforordningen har dog enkelte bestemmelser af direktivlignende karakter, der kræver supplerende regler i national lovgivning, herunder med henblik på at gennemføre ovennævnte solidaritetsforpligtelse i artikel 13 samt sanktionering af overtrædelse af naturgasvirksomhedernes oplysningspligt efter artikel 14. Supplerende regler til forordningens artikel 13 om solidaritetsmekanismen skal fastsættes senest den 1. december 2018 (artikel 13, stk. 8 og stk. 10), mens regler om sanktionering af artikel 14, stk. 6 og 7 skal fastsættes senest 2. maj 2019 (artikel 14, stk. 10).

Den delvist manglende rettidige fastsættelse af supplerende regler til forordningen skyldes blandt andet, at solidaritetsmekanismen, der er en ny type foranstaltning, kræver nærmere afklaring både nationalt og på EU-niveau, før der kan ske en nærmere fastlæggelse af dens rammer. Denne afklaring var endnu ikke sket den 1. december 2018, og der pågår fortsat forhandlinger mellem medlemsstaterne om mekanisme gennemførelse, herunder om de mellemstatslige aftaler, der vil skulle indgå som led heri, og som bl.a. vil skulle danne baggrund for den nærmere fastlæggelse af de supplerende nationale regler. EU-Kommissionen er orienteret om fremdriften i medlemsstaternes gennemførelse af solidaritetsmekanismen og har aktivt deltaget i de drøftelser, som medlemsstaternes løbende, har haft med hinanden. EU-Kommissionen havde efter forudgående høring af relevante nationale myndigheder mulighed for at foreslå en ramme for foranstaltninger til solidaritetsmekanismens gennemførelse, hvis der ikke senest den 1. oktober 2018 var opnået enighed mellem medlemsstaterne om solidaritetsmekanismen (artikel 13, stk. 13). Denne mulighed har EU-Kommissionen endnu ikke benyttet sig af. Solidaritetsmekanismen i artikel 13 finder dog anvendelse uanset om medlemsstaterne når til enighed eller ej. Opstår en sådan situation vil de

berørte medlemslande skulle blive enige om nødvendige ad-hoc foranstaltninger, og den medlemsstat, der anmoder om solidaritet skal påtage sig at betale kompensation (artikel 13, stk. 14).

For en uddybende beskrivelse af de af gasforsyningssikkerhedsforordningens bestemmelser, der har relevans for dette lovforslag, henvises til afsnit 2.3.2. nedenfor.

1.2.4. Pligtmæssig digital kommunikation

Folketingets partier indgik i januar 2018 en aftale om digitaliseringsklar lovgivning. Med aftalen har et enigt Folketing forpligtet sig til at følge principperne for digitaliseringsklar lovgivning, når der indgås politiske aftaler og efterfølgende vedtages ny lovgivning. Formålet er, at lovgivningen skal være enkel og klar, så den er let at forstå for borgere og virksomheder, og den skal kunne understøttes digitalt. Som grundlag herfor skal der bl.a. skabes et lovgrundlag for pligtmæssigt digital kommunikation med borgere og virksomheder på lov om naturgasforsynings område.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Nye rammer for Energinets selskabsstruktur

2.1.1. Gældende ret

Det fremgår af § 2, stk.3, i lov om Energinet, at Energinet kan oprette datterselskaber i forbindelse med udøvelsen af sin virksomhed. Det fremgår af de almindelige bemærkninger i afsnit 6 til lovforslag nr. 82 om lov om Energinet af 4. november 2004, jf. Folketingstidende 2004-2005, tillæg A, side 2394-2395, at hensigten med organiseringen af selskabet var at løse de overordnede systemansvars- og myndigheds-lignende opgaver i modervirksomheden, mens de driftsprægede transmissionsopgaver skulle løses i datterselskaberne. Den nærmere afgrænsning mellem de funktioner, der løses i modervirksomheden, og de funktioner, der løses i datterselskaberne, skulle foretages som led i etableringen af Energinet og senere af ledelsen i Energinet. Eksempelvis ville den overordnede planlægning af fremtidige infrastrukturudbygninger, markedsovervågning og udarbejdelse af markedsforskrifter, investerings- og finansieringsplaner skulle foretages i modervirksomheden. Hensynet bag udskillelsen af driften til datterselskaber begrundes i forarbejderne med effektivitets- og driftsøkonomiske hensyn, mens de overordnede retningslinjer for den samlede virksomhed ud fra styringsmæssige hensyn skal være placeret i modervirksomheden, som energi-, forsynings- og klimaministeren i kraft af sit ejerskab kan udøve en stærkere kontrol over for. Det er i henhold til bemærkningerne endvidere en afgørende forudsætning, at infrastrukturen forbliver i offentligt eje, hvorfor det ikke er muligt at afhænde aktierne i datterselskaber, som driver den offentlige infrastruktur. En bestemmelse herom skal derfor ifølge bemærkningerne være fastsat i vedtægterne for Energinet og Energinets datterselskaber. Der henvises i øvrigt til beskrivelsen af Energinets organisering i afsnit 1.2.1.

Det fremgår ligeledes af § 2, at Energinets helejede datterselskaber kan fusioneres med Energinet, hvorved aktiver og forpligtelser overgår til Energinet, og datterselskaberne opløses uden likvidation. For fusionen finder selskabslovens bestemmelser om fusion anvendelse med de ændringer, der følger af denne lov. Bestemmelsen er indført på baggrund af et konkret behov for sammenlægning af aktiviteter i Energinet og af en ændring af fusionsskatteloven, hvorefter en selvstændig offentlig virksomhed skattefrit kan fusionere med et helejet datterselskab. Energinet er som selvstændig offentlig virksomhed ikke omfattet af selskabslovens regler uden en særlig hjemmel. Der er med § 2, stk. 4, skabt den fornødne hjemmel til universalsuccession og skattefri fusion, hvorefter det modtagende selskab indtræder i det indskydende selskabs skattemæssige stilling, og det indskydende selskab ophører uden beskatning. Derved udskydes beskatningen til det tidspunkt, hvor det modtagende selskab afstår de overtagne aktiver og passiver. Ministeren skal på forhånd orienteres om planer om fusioner med henblik på at kunne varetage statens interesser i den henseende.

Det fremgår af § 5, stk. 1, i lov om Energinet, at energi-, forsynings- og klimaministeren kan

træffe beslutning om ethvert forhold vedrørende Energinets anliggender, ligesom ministeren fastsætter en vedtægt for Energinet og udøver sine beføjelser over for Energinet ved skriftlige meddelelser til bestyrelsen. Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, jf. Folketingstidende 2004-2005, tillæg A, side 2391-2393 og 2399-2400, at ministeren udøver de beføjelser over Energinet, der normalt varetages af generalforsamlingen i et aktieselskab, og derfor kan træffe beslutning om ethvert forhold vedrørende Energinet. Ministerens beføjelse til at træffe beslutning om ethvert forhold vedrørende Energinets anliggender indebærer, at ministeren gennem sin beslutningskompetence over for Energinet vil kunne påvirke, hvordan Energinet agerer som ejer af andre selskaber, herunder datterselskaber. Ministeren har således direkte beslutningskompetencer over for Energinets moderselskab, hvorimod ministerens beføjelser over for Energinets datterselskaber alene er indirekte via beslutninger truffet over for ledelsen i Energinets moderselskab, som efterfølgende implementerer beslutningerne over for datterselskaberne. Energinets indflydelse på beslutninger i datterselskaberne udøves således på de respektive datterselskabers generalforsamling, hvor Energinets ledelse kan implementere ministerens beslutninger over for de underliggende selskaber. Ministeren må ikke udøve den direkte påvirkning af et datterselskab på en sådan måde, at ministeren reelt overtager den faktiske ledelse af selskabet.

I det omfang datterselskabernes forhold ikke er reguleret i lov om Energinet, finder selskabslovens regler anvendelse.

2.1.2. Energi-, Forsynings- og Klimaministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Med omorganiseringen af Energinet den 1. maj 2018 er en del af Energinets driftsprægede aktiviteter såsom transmissionssystemoperatøropgaver, der før var placeret i moderselskabet, nu udskilt i datterselskaber med henblik på at sikre et styrket og selvstændigt fokus på disse opgaver. Samtidigt sikredes en mere koncentreret varetagelse af selskabets stigende antal myndighedslignende opgaver i moderselskabet ved oprettelse af en egentlig myndighedsenhed. Hermed opnåede man overordnet set en styrket struktur og en større gennemsigtighed i Energinets aktiviteter, som ønskes understøttet af klare retlige rammer for selskabets organisering og opgavevaretagelse.

Den valgte organisering af selskabets aktiviteter er således blevet til på baggrund af grundige overvejelser om, hvilken model der bedst tilgodeser hensynene bag lov om Energinet og den regulatoriske ramme, selskabet arbejder under, herunder principperne om retssikkerhed, økonomisk saglig forvaltning og offentlig kontrol med Energinets aktiviteter. Det er formålet med lovforslaget at afspejle disse overvejelser i lov om Energinet, således at enhver fremtidig organisering skal foretages under iagttagelse af disse retningslinjer.

Baggrunden for den oprindelige placering af systemoperatøropgaverne i moderselskabet var den myndighedslignende karakter af opgaver som markedsfacilitering, overvågning af markedet, ansvar for balancering af nettet og beredskabsmæssige forhold, som taler for en vis offentlig kontrol hermed. Grundet udviklingen af sektoren vurderes en del af disse opgaver i dag imidlertid overvejende at være driftsprægede, hvorfor de med fordel kan placeres i datterselskaber.

Det foreslås på den baggrund, at § 2 i lov om Energinet vedrørende Energinets datterselskabers opgavevaretagelse ændres med henblik på at sikre og præcisere den rigtige retlige ramme for selskabets nye organisering. I medfør af lovforslaget vil de overordnede planlægningsmæssige opgaver samt myndighedslignende opgaver skulle varetages i moderselskabet. Ændringen er overordnet set i overensstemmelse med forarbejdernes forudsætning om, at driftsmæssige opgaver udskilles i datterselskaber grundet effektivitets- og driftsøkonomiske hensyn, mens de myndighedslignende opgaver skal varetages i moderselskabet.

Myndighedslignende opgaver bør være underlagt tæt offentlig kontrol og være placeret således, at energi-, forsynings- og klimaministeren kan udøve indflydelse på opgaverne. Ministerens ejerbeføjelser over for Energinets moderselskab er direkte, hvorimod beføjelserne over for Energinets datterselskaber

alene er indirekte – via moderselskabet. De myndighedslignende opgaver skal derfor fortsat varetages i moderselskabet. De almindelige forvaltningsretlige principper såsom princippet om saglig forvaltning, princippet om ligebehandling, princippet om økonomisk forsvarlig forvaltning og princippet om proportionalitet, der gælder for myndigheders regelfastsættende virksomhed, gælder tilsvarende for Energinets varetagelse af disse myndighedslignende opgaver, jf. lovens § 17. De overordnede planlægningsmæssige opgaver bør ligeledes fortsat varetages i moderselskabet, som besidder det nødvendige overblik over samtlige aktiviteter i selskabet, og som ejeren, energi-, forsynings- og klimaministerens, kan udøve direkte indflydelse på og dermed også på planlægning af udbygningen af den overordnede infrastruktur. Det vurderes ligeledes, at den nye organisering understøtter hensynet til en økonomisk saglig forvaltning gennem en skarpere adskillelse af den enhed, der træffer konkrete afgørelser, og den enhed, der enten opnår indtægter eller afholder udgifter som følge af afgørelserne. Den nye organisering understøtter dermed tilliden til selskabets varetagelse af sine myndighedslignende opgaver.

Den nærmere afgrænsning af, hvilke opgaver der udgør myndighedslignende opgaver, og som derfor vil skulle varetages i moderselskabet, og hvilke opgaver der vil kunne varetages i datterselskaber, vil skulle foretages af ledelsen i Energinet, som fastlægger denne grænsedragning og processerne for samarbejdet mellem koncernens enheder i en koncerninstruks. Myndighedslignende opgaver vil eksempelvis være udarbejdelse af generelle regler, forskrifter og afgørelser samt udførelse af tilsyn. Koncerninstruksen vil skulle godkendes af energi-, forsynings- og klimaministerens, ligesom efterfølgende ændringer heraf ligeledes skal godkendes af ministerens, forinden de kan træde i kraft. Med forslaget sikres således rammerne for Energinets organisering med en beskrivelse af karakteren af de aktiviteter, der vil skulle varetages i moderselskabet, og rummer samtidig den nødvendige fleksibilitet til, at Energinet kan organisere selskabets aktiviteter mest hensigtsmæssigt.

Som led i at sikre Energinets mulighed for at organisere selskabets aktiviteter mest hensigtsmæssigt foreslås det, at § 2 ændres således, at Energinet efter godkendelse fra Energi-, forsynings- og klimaministerens kan gennemføre selskabsmæssige omstruktureringer af virksomheden efter selskabslovens regler. Det er hensigten at give Energinet en bred hjemmel til efter selskabslovens administrativt lempeligere regler at foretage omorganiseringer på tværs af virksomheden efter godkendelse fra ministerens. Dette indebærer, at Energinet vil kunne fusionere datterselskaber med moderselskab og datterselskaber med andre datterselskaber, spalte aktiviteter fra moderselskabet og fra datterselskaberne og overdrage aktiver fra et selskab til et andet. Hermed opnår Energinet samme adgang til at gennemføre fusioner, spaltninger og tilførsel af aktiver som selskaber, der er omfattet af selskabslovens bestemmelser. Dette sikrer en lettelse af de administrative byrder, der ellers er forbundet med sådanne selskabsmæssige omstruktureringer. Efter selskabslovens regler overgår det afgivende selskabs rettigheder og forpligtelser ved universalsuccession, ligesom ophørende selskaber opløses uden likvidation. Hvor selskabslovens regler ikke finder anvendelse, skal selskabet aftale overdragelse af sine rettigheder og forpligtelser individuelt med de pågældende aftaleparter. Med den foreslåede bestemmelse stilles Energinet således på samme måde som selskaber omfattet af selskabsloven og sikres adgang til en effektiv overdragelse af rettigheder og forpligtelser. Med forslaget ændres der ikke på, hvilke aktiviteter der er hjemmel til at varetage i datterselskaber og moderselskabet, jf. lov om Energinet § 2, stk. 5, og den foreslåede bestemmelse i lovens § 2, stk. 6. Forslaget ændrer ligeledes ikke på kravene om regnskabsmæssig adskillelse i § 12.

Udskillelsen af en væsentlig del af Energinets aktiviteter i datterselskaber har flyttet disse aktiviteter længere væk fra energi-, forsynings- og klimaministerens styring og dermed den offentlige kontrol med disse opgaver. Med henblik på at sikre ministerens styringsmæssige værktøjer i relation til Energinets underliggende selskaber i § 5 i lov om Energinet foreslås det derfor endvidere, at energi-, forsynings- og klimaministerens skal godkende vedtægterne for Energinets helejede datterselskaber. Hermed sikres ministerens indflydelse på datterselskaberne. Ministerens vil således opnå indflydelse på eksempelvis tilrettelæggelsen af selskabets aktiviteter, herunder fordelingen af aktiviteter mellem moderselskab og

datterselskaber og adskillelse af aktiviteter, som ikke bør udføres i samme selskab såsom økonomiske og ikke-økonomiske aktiviteter. Der foreslås ligeledes indsat en ny bestemmelse om, at der skal fastsættes en koncerninstruks, som fastlægger beslutningsbeføjelserne mellem Energinet og Energinets helejede datterselskaber. Instruksen vil skulle beskrive opgaver, ansvar og beføjelser for henholdsvis koncernledelsen i Energinets moderselskab og ledelsen i datterselskaberne. Instruksen vil ligeledes skulle indeholde bestemmelse om, hvilke beslutninger der på grund af deres karakter altid skal træffes af bestyrelsen i Energinets moderselskab, hvilke opgaver og beslutninger der kan varetages i datterselskaberne, og hvilke opgaver der hører under myndighedsenheden i Energinets moderselskab. Instruksen vil blive udarbejdet af Energinets bestyrelse og vil skulle godkendes af ministeren, inden den kan træde i kraft. Kravet om godkendelse indebærer, at senere ændringer af koncerninstruksen ligeledes vil skulle godkendes af ministeren, forinden de kan træde i kraft.

Ministerens direkte styringsbeføjelser over for Energinets datterselskaber suppleres af ministerens adgang til at udøve indflydelse på datterselskabernes aktiviteter via moderselskabet, som implementerer ministerens beslutninger over for datterselskaberne. Dette forudsætter en selskabsstruktur med en stærk ledelsesmæssig sammenhæng i koncernen. Der foreslås derfor indsat en bestemmelse om, at ledelsen af Energinets helejede datterselskaber skal varetages af en bestyrelse. Hermed lovfæstes den sædvanlige selskabsstruktur, hvorefter den overordnede og strategiske ledelse varetages af en bestyrelse, og den daglige ledelse varetages af en direktion. Det foreslås herudover, at energi-, forsynings- og klimaministeren træffer beslutning om kriterierne for sammensætningen af datterselskabernes bestyrelser. Ministeren vil dermed få mulighed for eksempelvis at bestemme, at koncerndirektionen i Energinets moderselskab skal have flertal i bestyrelserne for de helejede datterselskaber. Energi-, forsynings- og klimaministerens instruktioner til Energinets bestyrelse afspejles i bestyrelsens instruktioner til Energinets direktion. Med koncerndirektionsmedlemmernes flertal i bestyrelserne for Energinets datterselskaber vil implementeringen af instruktionerne fra ministeren ud til datterselskaberne blive understøttet, hvilket styrker den overordnede ledelsesmæssige sammenhæng i koncernen. De foreslåede bestemmelser vil således muliggøre etablering af en ubrudt styringskæde fra ministeren ned til datterselskaberne, hvor aktiviteterne i de pågældende datterselskaber fordrer en styrket offentlig kontrol. Dette vil være tilfældet for den overvejende del af Energinets helejede datterselskaber, som varetager den overordnede infrastruktur på el- og gasområdet. Alternativt vil ministeren eksempelvis kunne bestemme, at koncerndirektionen i Energinets moderselskab skal være repræsenteret i et datterselskabs bestyrelse uden at have flertal, eller at ledende medarbejdere i Energinets modervirksomhed kan repræsentere koncernen i datterselskabernes bestyrelser. Hvor andre hensyn vejer tungere end hensynet til at bevare en ubrudt styringskæde fra ministeren ned i datterselskaberne, vil ministeren kunne beslutte andre kriterier såsom særlige krav til bestyrelsesmedlemmernes faglige kundskaber eller ledelsesmæssige kompetencer og erfaringer. Kriterierne for sammensætningen af bestyrelserne i de helejede datterselskaber vil skulle fremgå af koncerninstruksen, som Energinets bestyrelse skal fastsætte i medfør af den foreslåede § 5, stk. 4. Med forslaget får ministeren således indflydelse på sammensætningen af bestyrelserne i Energinets helejede datterselskaber med mulighed for at sikre en ubrudt styringskæde fra ministeren ned i datterselskaberne.

Der foreslås således en ændring af de retlige rammer for Energinets virksomhed, som afspejler overvejelserne bag omorganiseringen af Energinets aktiviteter, og som sikrer den tilstrækkelige offentlige kontrol med Energinets opgavevaretagelse, samtidig med at den tillader den nødvendige fleksibilitet for selskabets tilrettelæggelse af dets aktiviteter.

2.2. Gebyrfinansiering af overflyttede tilsynsopgaver fra Energinet til Energistyrelsen og gebyrfinansiering af Energistylens tilsyn med Energinets almene beredskab

2.2.1. Gældende ret

Det fremgår af § 85 b og c i lov om elforsyning og § 15 a og b i lov om naturgasforsyning at energi-,

forsynings- og klimaministeren kan fastsætte regler om at føre tilsyn med el- og naturgasvirksomhedernes almene beredskab og it-beredskab. Reglerne er fastsat ved bekendtgørelse nr. 1024 af 21. august 2007 om beredskab for elsektoren med senere ændringer (herefter benævnt elberedskabsbekendtgørelsen), bekendtgørelse nr. 1025 af 21. august 2007 om beredskab for naturgassektoren med senere ændringer (herefter benævnt naturgasberedskabsbekendtgørelsen) og bekendtgørelse nr. 425 af 1. maj 2018 om it-beredskab for el- og naturgassektorerne med senere ændringer (herefter benævnt it-beredskabsbekendtgørelsen).

De virksomheder i elsektoren, der er underlagt dette tilsyn, er elproduktionsvirksomheder med bevilling efter § 10 i lov om elforsyning, netvirksomheder med bevilling efter § 19 lov om elforsyning og balanceansvarlige virksomheder. Balanceansvarlige virksomheder er virksomheder, der efter aftale med Energinet formidler balanceydelse til elsystemet med henblik på at bevare en balance mellem forbrug og produktion i elsystemet døgnet rundt, så nettet altid holder den elektriske spænding. Med virksomheder, der yder balancering af elsystemet, er der tale om virksomheder, som er omfattet af begrebet i § 85 c, stk. 1, i lov om elforsyning. De omfattede virksomheder i naturgassektoren er naturgasdistributionsvirksomheder med bevilling samt Energinets datterselskaber, der driver distributions- eller lagervirksomhed.

Tilsynet med disse virksomheders almene beredskab og it-beredskab er delegeret til Energinet i medfør af henholdsvis § 92 i lov om elforsyning og § 54 i lov om naturgasforsyning.

Efter gældende ret finansieres Energinets tilsyn med el- og naturgasvirksomhedernes almene beredskab og it-beredskab over tariffen, der opkræves hos nethandelsvirksomhederne, jf. § 8, stk. 3, jf. stk. 2, i lov om elforsyning og hos naturgasforbrugerne jf. § 18, jf. § 37 d i lov om naturgasforsyning.

Tilsynet med den virksomhed, som Energinet og denne virksomheds helejede datterselskaber udøver i medfør af henholdsvis lov om elforsyning og lov om naturgasforsyning og regler udstedt i medfør af disse love, jf. § 51, stk. 1, i lov om elforsyning og § 30, stk. 1, i lov om naturgasforsyning, herunder med disse virksomheders almene beredskab og it-beredskab, er delegeret til Energistyrelsen i medfør af henholdsvis § 92 i lov om elforsyning og § 54 i lov om naturgasforsyning.

Det følger af § 51 b i lov om elforsyning og § 30 a i lov om naturgasforsyning, at Energinet halvårligt betaler henholdsvis 4,5 mio. kr. og 0,7 mio. kr. til Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet til dækning af omkostningerne ved disse tilsyn.

Af de tilsammen 5,2 mio. kr. er 526.000 kr. afsat til Energistyrelsens finansiering af omkostningerne for tilsynet med Energinets it-beredskab, hvilket fremgår af bemærkningerne til lov nr. 1755 af 27. december 2016 om ændring af lov om elforsyning og lov om naturgasforsyning, jf. Folketingstidende 2016-2017, A, L 68 som fremsat, side 12 og 13. Energistyrelsen opkræver de 526.000 kr. for tilsyn med Energinets it-beredskabsarbejde som en del af det samlede beløb på 4,5 mio. kr. og 0,7 mio. kr. fra henholdsvis Energinets eltransmissionsvirksomhed efter § 51 b i lov om elforsyning og Energinets gastransmissionsvirksomhed efter § 30 a, stk. 1, i lov om naturgasforsyning.

Der er ikke i de tilsammen 5,2 mio. kr. indeholdt et beløb til dækning af omkostningerne ved udførelsen af tilsyn med Energinets almene beredskabsarbejde. Derfor finansieres Energistyrelsens tilsyn med Energinets almene beredskabsarbejde for el- og naturgassektorerne over Energistyrelsens almindelige driftsbudget.

Energinet vælter udgiften for Energistyrelsens tilsyn med Energinets it-beredskabsarbejde for deres elrelaterede virksomhed over på forbrugerne via tariffen, jf. § 8 i lov om elforsyning.

Energinet vælter udgiften for Energistyrelsens tilsyn med Energinets it-beredskabsarbejde for deres naturgasrelaterede virksomhed over på forbrugerne via tariffen, jf. § 18, jf. § 37 d i lov om naturgasforsyning.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 2, nr. 2 og 3, og § 3, nr. 4-7.

2.2.2. Energi-, Forsynings- og Klimaministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Ved ændring af lov om elforsyning og lov om naturgasforsyning i 2016, hvorved der bl.a. blev indført regulering af it-beredskab i el- og naturgassektorerne, jf. lov nr. 1755 af 27. december 2016 om ændring af lov om elforsyning og lov om naturgasforsyning, fik energi-, forsynings- og klimaministeren bemyndigelse til at fastsætte regler om placeringen af tilsynet med it-beredskabet i el- og naturgassektorerne. Tilsynet med it-beredskabet blev på dette tidspunkt placeret hos Energinet, da Energinet i forvejen havde tilsynsforpligtelsen med det almene beredskab. Dermed ville man opnå synergi mellem tilsyn med det almene beredskab og it-beredskabet. Endvidere var vurderingen på daværende tidspunkt, at Energinet modsat Energistyrelsen havde den faglige viden til at varetage tilsynet med it-beredskabet.

Under Folketingets behandling af lovforslaget til ovennævnte lovændring, jf. lovforslag nr. L 68 om lov om ændring af lov om elforsyning og lov om naturgasforsyning af 9. november 2016, der indførte krav til el- og naturgasvirksomhederne om etablering af it-beredskaber, besluttede energi-, forsynings- og klimaministeren, at der inden udgangen af 2018 skulle gennemføres en evaluering af den fremtidige placering af tilsynet med disse virksomheders it-beredskaber. Denne evaluering blev fremsendt til Folketinget den 13. september 2018.

Da ovennævnte lovændring blev foretaget i 2016, blev det vurderet, at Energistyrelsen ikke havde den fornødne faglige viden til at varetage tilsynet med it-beredskabet. Evalueringen fra 2018 viste imidlertid, at Energistyrelsen i mellemtiden havde fået opbygget et fagligt miljø, der kunne understøtte varetagelsen af opgaven med at føre tilsyn med el- og naturgasvirksomhedernes it-beredskab. Således er der som følge af regeringens nationale strategi for cyber- og informationssikkerhed 2018-2021 oprettet en cyberenhed i Energistyrelsen, som indebærer, at Energistyrelsen nu har de fornødne kompetencer og et fagligt miljø til at varetage tilsynsopgaven.

Det fremgik endvidere af evalueringen, at det forudsættes, at Energinet fortsat skal varetage de koordinerende opgaver i relation til beredskabsplanlægningen og håndteringen af beredskabssituationer og andre ekstraordinære situationer i el- og naturgassektorerne. Energinets koordinerende opgave anses for at være af stigende betydning for særligt it-beredskabet. Den koordinerende opgave indebærer som hidtil samarbejde med resten af el- og naturgasvirksomhederne om tilrettelæggelsen af sektorernes almene beredskab og it-beredskab samt afholdelse af øvelser, der skal afprøve beredskabsplanerne.

På baggrund af evalueringens konklusioner forventer energi-, forsynings- og klimaministeren at flytte tilsynsopgaven fra Energinet til Energistyrelsen med virkning fra 1. juli 2019 under forudsætning af, at finansieringen af Energistirelsens tilsyn er sikret med dette lovforslag inden da. Overflytningen af tilsynet kan ske uden lovændring, da energi-, forsynings- og klimaministeren med hjemmel i gældende § 85 b, stk. 4, § 85 c, stk. 6, og § 92 i lov om elforsyning og § 15 a, stk. 4, § 15 b, stk. 6, og § 54 i lov om naturgasforsyning har bemyndigelse til at placere tilsynet hos enhver myndighed, ministeren måtte finde kompetent til at varetage opgaven. Flytningen af tilsynsopgaven med el- og naturgasvirksomhedernes almene beredskab og it-beredskab fra Energinet til Energistyrelsen vil derfor ske ved en ændring af elberedskabsbekendtgørelsen, naturgasberedskabsbekendtgørelsen og it-beredskabsbekendtgørelsen. Ændringen af disse bekendtgørelser forventes at træde i kraft den 1. juli 2019.

Med overførslen af opgaverne fra Energinet til energi-, forsynings- og klimaministeren vil et antal medarbejdere blive overført fra Energinet til Energistyrelsen. I den forbindelse finder principperne i lov om lønmodtageres retsstilling ved virksomhedsoverdragelse anvendelse i forhold til de berørte medarbejdere, der overføres fra Energinet til Energistyrelsen.

Med lovforslaget foreslås, at Energistirelsens tilsyn med el- og naturgasvirksomhedernes almene beredskab og it-beredskab finansieres af virksomhederne gennem gebyrbetaling.

Der foreslås således indsat bestemmelser i henholdsvis lov om elforsyning og lov om naturgasforsyning, hvorefter virksomheder med elproduktionsbevilling efter § 10, stk. 1, netvirksomheder, virksomheder,

der yder balancering af elsystemet, Energinets helejede datterselskaber, der driver naturgasdistributions- eller lagervirksomhed, og selskaber, der driver naturgasdistributionsvirksomhed efter bevilling, halvårligt vil skulle betale et beløb til Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet til dækning af omkostninger til det tilsyn, der føres med disse virksomheders almene beredskab og it-beredskab. Det må forventes, at virksomhederne overvælter de øgede omkostninger, som gebyrerne medfører, på el- og gaspriserne.

Det foreslås endvidere, at energi-, forsynings- og klimaministeren bemyndiges til at fastsætte regler om størrelsen af de beløb, som de nævnte virksomheder skal betale, og nærmere regler om betaling og opkrævning af disse beløb.

Gebyrerne forventes fastsat ved bekendtgørelse som generelle grundbeløb fordelt på 4 kategorier, gradueret således, at gebyret vil være størst for virksomheder i kategori 1 og lavest for virksomheder i kategori 4. Det forventes, at de 4 kategorier for gebyropkrævningen vil basere sig på den kategorisering, der foretages af virksomhederne efter it-beredskabsbekendtgørelsen under hensyntagen til den klassificering, der foretages af virksomhedernes anlæg efter elberedskabsbekendtgørelsen og naturgasberedskabsbekendtgørelsen som beskrevet i de specielle bemærkninger til § 2, nr. 3, og § 3, nr. 7.

Det forventes desuden, at energi-, forsynings- og klimaministeren vil udnytte sin bemyndigelse i § 90 i lov om elforsyning og § 52 i lov om naturgasforsyning til at afskære klageadgang til Energiklagenævnet for afgørelser truffet efter de regler, der forventes udstedt i medfør af de foreslåede § 51 d, stk. 2, og 30 c, stk. 2.

Årsagen til, at det ikke vurderes at være retssikkerhedsmæssigt betænkeligt at fravige udgangspunktet om klageadgang i det konkrete tilfælde, er, at afgørelser om opkrævning af beløb ikke vil være egnede til at blive gjort til genstand for prøvelse ved Energiklagenævnet, som normalt er klageinstans for Energistyrelsens afgørelser, eller ved anden klagemyndighed. Afgørelser om opkrævning vil typisk have karakter af fakturaer, som er udstedt på baggrund af regler fastsat ved bekendtgørelse. Spørgsmålet om afgørelsens lovlighed og rigtighed vil derfor typisk være et spørgsmål om, hvorvidt beregningen, der ligger til grund for om opgørelsen af det opkrævede beløb, er korrekt. Sådanne spørgsmål ligger ikke oplagt inden for Energiklagenævnets særlige kompetenceområde som prøveinstans for energifaglige og juridiske spørgsmål, navnlig energiretlige spørgsmål, og rekursordningens styringsfunktion vil således være begrænset.

Energistyrelsens afgørelser om opkrævning vil dog kunne påklages til energi-, forsynings- og klimaministeren. Energistyrelsens afgørelser om opkrævning vil desuden kunne prøves ved domstolene ligesom alle andre myndighedsafgørelser, jf. grundlovens § 63. På den baggrund vurderes det, at hensynet til virksomhedernes retssikkerhed er tilstrækkeligt tilgodeset.

Det foreslås endvidere, at Energinet skal betale et beløb til Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet til dækning af omkostningerne ved Energistyrelsens udførelse af tilsyn med det almene beredskab hos Energinet (Energinets el-transmissionsvirksomhed og naturgastransmissionsvirksomhed) efter § 51 b i lov om elforsyning og § 30 a, stk. 1, 1. pkt., i lov om naturgasforsyning. Denne ændring foreslås for at sikre ensartethed i finansieringen af tilsynene med el- og naturgassektorernes almene beredskab og it-beredskab. Beløbet udgør i alt 300.000 kr. De 300.000 kr. foreslås fordelt med forøgelse på 180.000 kr. af beløbet opkrævet efter § 51 b i lov om elforsyning og en forøgelse på 120.000 kr. af beløbet opkrævet efter § 30 a, stk. 1, 1. pkt., da der føres et mere omfattende tilsyn med Energinets eltransmissionsvirksomhed i forhold til deres naturgastransmissionsvirksomhed. Den foreslåede ændring vil således sikre, at alt tilsyn er gebyrfinansieret.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 2, nr. 2 og 3, og § 3, nr. 4-7.

2.3. Supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om foranstaltninger til opretholdelse af gasforsyningssikkerheden

2.3.1. Gældende ret

Det fremgår af § 1 i lov om naturgasforsyning, at denne lovs formål blandt andet er at sikre, at Danmarks naturgasforsyning tilrettelægges i overensstemmelse med hensynet til forsyningssikkerhed, samfundsøkonomi, miljø og forbrugerbeskyttelse. Det er Energinet, der som gastransmissionsselskab varetager gasforsyningssikkerheden i Danmark, jf. herved § 12 i lov om naturgasforsyning og § 2 i lov om Energinet. Dette var tillige gældende ved forordningernes ikrafttræden.

Gasforsyningssikkerhedsforordningen trådte i kraft den 1. november 2017. Den afløste forordning 994/2010. Forordning 994/2010 medførte i sig selv ingen ændringer i lov om naturgasforsyning, og de supplerende regler til forordningen blev fastsat i bekendtgørelse nr. 962 af 27. september 2012 om varetagelse af naturgasforsyningssikkerheden (herefter bekendtgørelse om varetagelse af naturgasforsyningssikkerhed).

Som led i Energinets generelle varetagelse af gasforsyningssikkerheden i Danmark er det fastsat i § 2 i bekendtgørelse om varetagelse af naturgasforsyningssikkerheden, at Energinet blandt andet har ansvar for varetagelse af de overordnede planlægningsmæssige og operative opgaver i forbindelse med varetagelse af naturgasforsyningssikkerheden efter Europa-Parlamentets og Rådets forordning om foranstaltninger til opretholdelse af naturgasforsyningssikkerheden.

Energinets forpligtelser omfatter på den baggrund bl.a. sikring af en infrastruktur- og gasforsyningsstandard (artikel 6 og 8 i forordning 994/2010), krav om vurdering af de risici, som påvirker gasforsynings-sikkerheden, (artikel 9, i forordning 994/2010) og fastsættelse af forebyggende handlings- og nødplaner (artikel 4, 5 og 10 i forordning 994/2010). Disse forpligtelser følger endvidere af gasforsyningssikkerhedsforordningen.

Da Danmark historisk har haft meget høj gasforsyningssikkerhed, blandt andet som følge af egen gasproduktion og væsentlig lagerkapacitet, blev det i forbindelse med gennemførelse af forordning 994/2010 besluttet at fastsætte det højest mulige beskyttelsesniveau for »beskyttede kunder« i en national nødssituation (artikel 2, nr. 1, i forordning 994/2010). Det er således fastsat i § 4 i bekendtgørelse om varetagelse af naturgasforsyningssikkerheden, at »beskyttede kunder« foruden privatkunder omfatter forbrugere, der yder væsentlige sociale tjenester, virksomheder, hvis årlige forbrug ikke udgør en efter bekendtgørelsen nærmere fastsat årlig kubikmetergrænse (små og mellemstore virksomheder), samt fjernvarmeinstallationer (herefter benævnt gasfyrede kollektive fjernvarmeanlæg) i det omfang, de leverer varme til privatkunder og væsentlige sociale tjenester. Omfanget af mulige »beskyttede kunder« i en national forsyningskrise er videreført i gasforsyningssikkerhedsforordningen. Det er en begrænsning, at de små og mellemstore virksomheder og de væsentlige sociale tjenester ikke udgør mere end 20 % af det samlede årlige gasforbrug.

Det høje danske beskyttelsesniveau fastsat i bekendtgørelse om varetagelse af naturgasforsyningssikkerhed medfører, at det kun er relativt få store gaskunder, der ikke er beskyttede mod at få begrænset adgangen til gas i en gasforsyningskrise. Det lave antal skaber mulighed for en hurtig og fleksibel afkobling af disse gaskunder og dermed gode muligheder for at sikre gas til de beskyttede kunder i en national gasforsyningskrise.

Forordning 994/2010 medførte ikke regler om forbud, straf eller andre forhold, der efter almindelige danske retsprincipper fastsættes på lovniveau. Medlemsstaterne skulle alene i deres nødplaner beskrive, hvilke foranstaltninger, herunder ikkemarkedsbaserede foranstaltninger, der skulle anvendes i en nødsituation til at sikre gasforsyning til beskyttede kunder (jf. artikel 10, litra 1).

Det er på den baggrund blandt andet fastsat i den danske nødplan, at ikkebeskyttede kunder skal frakobles, hvis der ikke kan sikres gasforsyning til beskyttede kunder. Denne mulighed sikres bl.a. gennem kontrakter om afbrydelighed. Derved sikredes afbrydelse af ikkebeskyttede kundegrupper i en national nødssituation.

2.3.2. Gasforsyningssikkerhedsforordningen

Gasforsyningssikkerhedsforordningen slår ligesom den tidligere forordning 994/2010 fast, at ansvaret for gasforsyningssikkerheden er et fælles ansvar, som påhviler naturgasvirksomhederne, medlemsstaterne og Europa-Kommissionen inden for deres respektive aktivitets- og kompetenceområder (artikel 3, stk. 1).

Forordningen pålægger endvidere hver medlemsstat at udpege en kompetent national myndighed til at varetage opgaver efter forordningen (artikel 3, stk. 2). Der gives mulighed for, at opgaver kan uddelegeres til andre organer, men med begrænsninger i en krisesituation.

Forordningen viderefører en række centrale elementer fra forordning 994/2010, herunder krav til medlemsstaterne om en forebyggende indsats i samarbejde med markedets aktører blandt andet ved fastsættelse af en infrastruktur- og gasforsyningsstandard (artikel 5 og 6), udarbejdelse af nationale og regionale risikovurderinger ud fra scenarier af mulig gasforsynings- og infrastrukturafbrydelser (artikel 7) og fastsættelse af en forebyggende nationale og regionale handlingsplaner samt en national nødplan (artikel 8-10).

I det følgende beskrives de væsentligste elementer i gasforsyningssikkerhedsforordningen, der har betydning for fastsættelse af supplerende nationale regler og dermed for de regler, der foreslås i lovforslaget.

2.3.2.1. Gasforsyningskriser

I forbindelse med en national gasforsyningskrise skal medlemsstaterne ligesom efter tidligere forordning 994/2010 træffe alle nødvendige foranstaltninger til at opretholde gasforsyningen, navnlig til beskyttede kunder (artikel 11). Der er i gasforsyningssikkerhedsforordningen ikke ændret på omfanget af beskyttelsen af kunder i en national forsyningskrise i forhold til forordning 994/2010.

Gasforsyningssikkerhedsforordningen medtager som noget nyt i forhold til forordning 994/2010 en definition af begrebet »kunder«. Begrebet kunder omfatter herefter grossister eller en endelig kunde, der køber naturgas, samt en naturgasvirksomhed, der køber naturgas (artikel 2, nr. 2). Hermed fastlægges grundlaget for, hvilke kundegrupper der er omfattet af gasforsyningssikkerhedsforordningens regler i en gasforsyningskrise, herunder hvilke kunder der kan betragtes som ikkebeskyttede kunder i en gasforsyningskrise og i en solidaritetskrise.

Medlemsstaterne har ligesom efter tidligere forordning 994/2010 mulighed for at varsle en gasforsyningskrise på tre forskellige niveauer afhængigt af krisens omfang (artikel 11, stk. 1). Det er et grundlæggende krav i forordningen, at der ved en gasforsyningskrise så vidt muligt anvendes markedsbaserede, frivillige foranstaltninger til sikring af gasforsyningen.

Kun i en nødssituation, som er sidste varslingstrin, kan tvangsforanstaltninger som eksempelvis forbud mod forbrug af gas finde anvendelse. Dette vil kunne ske med henblik på at sikre gasforsyning til kredsen af beskyttede kunder (artikel 2, nr. 5) og/eller solidaritetsbeskyttede kunder (artikel 2, nr. 6).

I en national nødssituation, og hvor der foreligger en rimelig grund, kan en medlemsstat efter anmodning fra den relevante el- og gastransmissionssystemoperatør beslutte at prioritere gasforsyningen til kritiske gasfyrede kræftværker frem for gasforsyningen til visse kategorier af beskyttede kunder, hvis den manglende gasforsyning til sådanne kraftværker enten vil kunne medføre alvorlig skade i elsystemets funktion eller hindre produktionen eller transport af gas. Disse kritiske gasfyrede værker skal identificeres og medtages i regionale kapitler i forebyggende handlingsplaner og nødplaner (artikel 11, stk. 7).

2.3.2.2. Solidaritetsforpligtelse

Gasforsyningssikkerhedsforordningen indfører en grænseoverskridende solidaritetsforpligtelse mellem medlemsstaterne. Forpligtelsen indebærer, at hvis en medlemsstat befinder sig i en yderst alvorlig nødssituation, kan den anmode en medlemsstat, som den er direkte eller indirekte forbundet med, om solidaritetsgas, hvis en række krav fastsat i forordningen er opfyldt. Hvis en medlemsstat anmoder

om solidaritetsgas, skal de medlemsstater, der anmodes om solidaritetsgas, træffe de foranstaltninger, der er nødvendige for at sikre, at gasforsyningen til ikkesolidaritetsbeskyttede kunder på deres eget område nedsættes eller ophører i det omfang, det er nødvendigt for, at der kan ydes solidaritetsgas til den anmodende stat. Forpligtelse til at forsyne det anmodende lands solidaritetsbeskyttede kunder vil i det konkrete tilfælde kun gælde så længe, gasforsyningen til disse kunder ikke er tilstrækkelig. Den anmodende medlemsstat skal samtidigt sikre, at den relevante gasmængde rent faktisk leveres til de solidaritetsbeskyttede kunder på dens område (artikel 13, stk. 1 og 2).

Kredsen af »solidaritetsbeskyttede kunder« omfatter privatkunder (husholdninger), som er tilsluttet et gasdistributionsnet. Kredsen af »solidaritetsbeskyttede kunder« kan, hvis medlemsstaten vedtager det, herudover dels omfatte gasfyrede kollektive fjernvarmeanlæg, hvis disse anses for »beskyttede kunder« i det pågældende land, og for så vidt de leverer varme til privatkunder (husholdninger), dels væsentlige sociale tjenester bortset fra tjenester, der vedrører uddannelse og offentlig administration (artikel 2, nr. 6). Kredsen af kunder, der er beskyttet mod at få begrænset eller lukket for gassen under en solidaritetskrise, er således mindre end kredsen af beskyttede kunder under en umiddelbar national gasforsyningskrise.

Gasforsyningen kan i en solidaritetskrise i ekstraordinære tilfælde opretholdes til visse kritiske gasfyrede kraftværker frem for gasforsyningen til visse kategorier af solidaritetsbeskyttede kunder (artikel 11, stk. 7). Det skal ske efter begrundet anmodning fra den relevante el- eller gastransmissionssystemoperatør i den medlemsstat, der yder solidaritet, til dens kompetente myndighed, og det er et krav, at manglende gasforsyning til sådanne kraftværker vil skulle medføre alvorlig skade i elsystemets funktion eller vil skulle hindre produktionen og/eller transporten af gas (artikel 13, stk. 1).

Det er i henhold til gasforsyningssikkerhedsforordningen en forudsætning for iværksættelse af en solidaritetsforanstaltning, at denne kun iværksættes som en sidste udvej og kun hvis den anmodende medlemsstat har udtømt andre muligheder og samtidigt forpligter sig til at betale rimelig og omgående kompensation til den medlemsstat, der yder solidaritet (artikel 13, stk. 3).

En medlemsstat, der i henhold til gasforsyningssikkerhedsforordningen skal yde solidaritetsgas til en anden medlemsstat, skal i første omgang forsøge at opfylde sin forpligtelse ved hjælp af markedsbaserede foranstaltninger. Hvis disse imidlertid viser sig at være utilstrækkelige, kan den pågældende medlemsstat indføre ikkemarkedsmæssige foranstaltninger med henblik på at opfylde sin forpligtelse (artikel 13, stk. 5).

2.3.2.3. Reduktion eller ophør af forbrug af gas

Gasforsyningssikkerhedsforordningen fastsætter som noget nyt i forhold til forordning 994/2010, at medlemsstaterne i såvel nationale forsyningskriser som solidaritetskriser skal meddele de ikkebeskyttede kunder om, at de skal standse eller reducere deres gasforbrug for at hindre uberettiget brug af gas. Det er dog en betingelse, at en nedsættelse eller standsning af gasforbrug ikke må skabe teknisk usikre situationer (artikel 10, stk. 1, 2. led, og artikel 13, stk. 1 og stk. 5).

Når solidaritetsforanstaltninger iværksættes, bør nedsættelsen eller afbrydelsen af gasforsyningen anvendes over for alle kunder, der ikke er solidaritetsbeskyttede kunder, uanset om de modtager gas direkte eller gennem solidaritetsbeskyttede, gasfyrede kollektive fjernvarmeanlæg i form af varme (betragtning, nr. 40 i præamblen).

2.3.2.4. Kompensation for ydelse af solidaritetsgas

Gasforsyningssikkerhedsforordningen knytter en kompensationsordning til solidaritetsforpligtelsen (artikel 13, stk. 8). Ordningen indebærer, at den medlemsstat, der anmoder om solidaritet, skal give den stat, der yder solidaritetsgas, »rimelig kompensation«. Den medlemsstat, der anmoder om solidaritet, skal betale kompensationen straks eller sikre omgående betaling (artikel 13, stk. 8, 1. afsnit).

Den danske stat skal samtidig kompenseres af nabolandet (artikel 13, stk. 8 og stk. 10). De nærmere regler for en gensidig kompensationsordning på medlemsstatsniveau skal fastlægges i mellemstatslige aftaler, der dog endnu ikke er indgået.

»Rimelig kompensation« skal i henhold til forordningen som minimum omfatte betaling for den gas, der leveres til den anmodende medlemsstats område. Den skal endvidere omfatte alle relevante omkostninger, der er påløbet ved ydelse af solidaritet, herunder omkostninger ved sådanne foranstaltninger, der måtte være blevet fastlagt på forhånd, hvis det er relevant. Endelig skal den omfatte godtgørelse af enhver kompensation, der følger af retssager, voldgiftssager eller tilsvarende retslige skridt og forlig og de forbundne omkostninger ved sådanne sager og skridt, der involverer den medlemsstat, som yder solidaritet, over for de enheder, der er involveret i ydelsen af sådan solidaritet (artikel 13, stk. 8, 1. afsnit).

En »rimelig kompensation« omfatter endvidere bl.a. alle rimelige omkostninger, som den medlemsstat, der yder solidaritet, afholder som følge af en forpligtelse til at betale kompensation i medfør af de grundlæggende rettigheder, der er sikret ved EU-retten og i medfør af gældende internationale forpligtelser i medfør af artikel 13, stk. 8, og yderligere rimelige omkostninger, der er påløbet i forbindelse med betaling af kompensation i henhold til nationale bestemmelser om kompensation (jf. artikel 13, stk. 8, 2. afsnit). Det bemærkes i denne forbindelse, at det fremgår af betragtning nr. 42 i præamblen til gasforsyningssikkerhedsforordningen, at der ikke med forordningen i øvrigt er tale om harmonisering af, hvad der forstås ved rimelig kompensation.

2.3.2.5. Gennemførelsen af solidaritetsforpligtelsen

Medlemsstaterne skal senest den 1. december 2018 vedtage de nødvendige foranstaltninger, navnlig de tekniske, retlige og finansielle ordninger, med henblik på at kunne udstede regler om en kompensationsordning til brug for en solidaritetskrise (artikel 13, stk. 8, 3. afsnit).

Der er endvidere en forpligtelse for medlemsstaterne senest den 1. december 2018 at vedtage de foranstaltninger, der er nødvendige for at sikre, at gas leveres til solidaritetsbeskyttede kunder i den anmodende stat (artikel 13, stk. 10, 1. afsnit).

Disse foranstaltninger skal ifølge gasforsyningssikkerhedsforordningen omfatte tekniske, retlige og finansielle ordninger, der aftales mellem de medlemsstater, som er direkte forbundet eller forbundet gennem et tredjeland, og skal i øvrigt beskrives i nødplanen (artikel 13, stk. 10, 1. afsnit).

En sådan aftale mellem medlemsstater kan bl.a. omfatte spørgsmål om driftssikkerhed af net, gaspriser, eller metoden til fastsættelse heraf under hensyntagen til påvirkningsgraden for markedets funktion, anvendelsen af sammenkoblinger, herunder tovejskapacitet og underjordisk oplagring af gas, gasmængder eller metoden til fastsættelse heraf, kategorier af omkostninger, som skal dækkes af en rimelig og omgående kompensation, og som kan omfatte erstatning for indskrænkninger i industrien, og en angivelse af metoden, der kan anvendes til beregning af en rimelig kompensation.

Hvis medlemsstaterne ikke senest den 1. oktober 2018 når til enighed om de nødvendige tekniske, retlige og finansielle ordninger, kan Europa-Kommissionen efter høring af de berørte kompetente myndigheder foreslå en ramme for sådanne foranstaltninger, som fastsætter de principper, der er nødvendige for at gøre dem operationelle. Medlemsstaterne færdiggør senest den 1. december 2018 deres ordninger under størst mulig hensyntagen til Europa-Kommissionens forslag (artikel 13, stk. 13).

Hvis medlemsstaterne ikke er nået til enighed om eller ikke har færdiggjort deres tekniske retlige og finansielle ordninger inden den 1. december 2018, berører det dog ikke solidaritetsmekanismens anvendelighed. I sådanne situationer skal de berørte medlemsstater blive enige om de nødvendige ad hoc-foranstaltninger, og den medlemsstat, der anmoder om solidaritet, skal påtage sig en forpligtelse til at betale en rimelig kompensation (artikel 13, stk. 14).

Det delvist manglende rettidige fastsættelse af supplerende regler til forordningen skyldes bl.a., at solidaritetsmekanismen er en ny type foranstaltning, der kræver nærmere afklaring både nationalt og

på EU-niveau. For en uddybende beskrivelse henvises der i øvrigt til afsnit 1.2.3. i de almindelige bemærkninger.

2.3.2.6. Sanktionering af naturgasselskabers overtrædelse af oplysningspligter

Naturgasselskaberne har i henhold til gasforsynings sikkerhedsforordningen visse oplysningsforpligtelser før og under en gasforsyningskrise. Selskaberne skal give de kompetente myndigheder oplysninger om private grænseoverskridende naturgaskontrakter med henblik på en vurdering af gasforsynings sikkerhedssituationen, og der skal endvidere gives oplysninger om kontrakter, der indgås, og som udgør mere end 28 pct. af det samlede årlige forbrug med samme leverandør eller tilknyttede selskaber (artikel 14, stk. 6, litra a og b).

Med henblik på at foretage en vurdering af gasforsynings sikkerheden kan medlemsstaterne og Europa-Kommissionen endvidere pålægge naturgasvirksomhederne at udlevere indgåede gasforsyningskontrakter, bortset fra prisoplysninger. Anmodningen skal begrundes og kan også omfatte oplysninger af kommerciel karakter (artikel 14, stk. 7).

Medlemsstaterne skal senest den 2. maj 2019 fastsætte regler om sanktioner for naturgasforsyningsvirksomhedernes overtrædelse af artikel 14, stk. 6 og 7, og træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at sanktionerne gennemføres. Det fremgår endvidere af bestemmelsen, at sanktionerne skal være effektive, forholdsmæssige og have afskrækkende virkning (artikel 14, stk. 10).

2.3.3. Energi-, Forsynings-, og Klimaministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

En række af de foranstaltninger, der følger af gasforsynings sikkerhedsforordningen, og som tillige fremgår af forordning 994/2010, herunder forebyggende indsatser, kræver ikke yderligere supplerende regler.

Med gasforsynings sikkerhedsforordningen indføres der imidlertid en række nye krav til håndtering af gasforsyningsafbrydelser i gasforsyningskriser, der kræver, at der fastsættes supplerende nationale regler. Dette omfatter bl.a. afgrænsning og inddeling af beskyttede og solidaritetsbeskyttede kunder (artikel 2, nr. 5 og 6), meddelelse mod uberettiget forbrug af gas (artikel 10, stk. 1, 2. afsnit, artikel 11, stk. 1, litra c, og artikel 13, stk. 1 og 5) og krav om gennemførelse og anvendelse af solidaritetsforpligtelsen (artikel 13), herunder en kompensationsordning (artikel 13, stk. 8) samt om sanktionering af manglende opfyldelse af oplysningsforpligtelse (artikel 14, stk. 10).

Det foreslås, at en række af disse supplerende regler fastsættes ved at energi-, forsynings- og klimaministeren vil få bemyndigelse til ved bekendtgørelse at fastsætte nærmere regler. Det skyldes, at flere af de forhold, der skal fastsættes regler om, vil skulle indgå i de mellemstatslige aftaler til gennemførelse af solidaritetsforpligtelsen, jf. artikel 13, stk. 8 og 10, eller være afhængige af aftalerne. Dette vil være afgørende for, hvordan den konkrete udmøntning af solidaritetsforpligtelsen skal ske i Danmark. Disse aftaler, der endnu ikke er indgået, vil senere kunne ændres. Derudover vil der i en gasforsyningskrise generelt være forskellige forhold af teknisk karakter i henholdsvis naturgasselskaber og gasfyrede kollektive fjernvarmeanlæg, der i regelfastsættelsen løbende skal kunne tages højde for. Samlet set vurderes det derfor, at der vil være behov for den fleksibilitet, som fastlæggelse af de konkrete regler ved bekendtgørelse giver.

Bestemmelsen skal sikre, at der vil kunne fastsættes de nødvendige supplerende regler til gasforsynings sikkerhedsforordningen til håndtering af en gasforsyningskrise omfattet af forordningen både før, under og efter en eventuel gasforsyningsafbrydelse.

Det foreslås, at ministeren bl.a. bliver bemyndiget til at udstede regler om fastsættelse af og inddeling af beskyttede kunde grupper i en gasforsyningskrise. For at kunne iværksætte konkrete foranstaltninger med henblik på at sikre gasforsyning til beskyttede kunde grupper i en gasforsyningskrise er det en forudsætning, at den enkelte kundes beskyttelsesniveau kan identificeres. Som en del af den foreslåede bemyndigelse foreslås det, at ministeren skal kunne fastsætte nærmere regler om en metode til identifika-

tion af de kunder, der falder inden for hver af de beskyttede kundegrupper, og til identifikation af de kunder, der ikke er beskyttede.

Det foreslås med bemyndigelsen, at ministeren skal kunne udstede regler om, at distributionsselskaber, transmissionsselskaber og gasfyrede kollektive fjernvarmeanlæg skal udarbejde, opbevare og viderevende oplysninger til den kompetente myndighed om kunders status som en del af en beskyttet eller ikkebeskyttet kundegruppe i en national nødsituation eller i en solidaritetskrise og evt. deres samlede gasforbrug og om kundernes andel af gas anvendt som brændsel i et gasfyret kollektivt fjernvarmeanlæg.

Det er forventningen, at der vil blive fastsat regler om, at selskaberne skal udarbejde og opbevare lister over deres kunder med udgangspunkt i den ovennævnte af ministeren fastsatte metode til inddeling i beskyttede kundegrupper. Tilsvarende vil de gasfyrede kollektive fjernvarmeanlæg skulle udarbejde, opbevare og viderevende lister over deres kunder i henhold til den af ministeren fastsatte metode.

Det er endvidere forventningen, at der vil blive fastsat regler om, at sådanne lister skal indsendes til den kompetente myndighed, som er Energistyrelsen. Disse oplysninger vil eksempelvis kunne anvendes forud for en national gasforsyningskrise eller en solidaritetskrise til at give kunderne meddelelse om eventuel beskyttelse i sådan krise.

Oplysningerne vil endvidere skulle kunne anvendes i en national nødsituation eller solidaritetskrise til at identificere de ikkebeskyttede kundegrupper, der i disse tilfælde skal gives meddelelse om, at de skal nedsætte eller ophøre med deres gasforbrug.

Det er endvidere forventningen, at der vil blive fastsat regler om, at selskaberne skal indsamle og udarbejde oplysninger om kundegruppernes samlede gasforbrug eller kundernes andel af gas anvendt som brændsel i et gasfyret kollektivt fjernvarmeanlæg og videregive disse til energi-, forsynings- og klimaministeren. De aftalte ordninger om solidaritetsmekanismen skal bl.a. omfatte gaspriser, der skal anvendes, og evt. metoder for fastsættelsen heraf og gasmængder eller metoder til fastsættelsen heraf. Oplysninger om kundegruppernes gasmængde skal bl.a. anvendes til de mellemstatslige aftaler, som Danmark skal indgå om solidaritetsmekanismen (artikel 13, stk. 10).

Det foreslås endvidere, at ministeren bliver bemyndiget til at kunne fastsætte regler om nedlæggelse af forbud mod forbrug af gas til ikkebeskyttede kundegrupper i en national nødsituation eller i en solidaritetskrise og evt. forbud mod aftag af fjernvarme i en solidaritetskrise. Hermed gennemføres artikel 10, stk. 1, 2. del, artikel 11, stk. 1, litra c, og artikel 13, stk. 1 og 5, i gasforsyningsikkerhedsforordningen, hvorefter gasforbruget til ikkebeskyttede kundegrupper skal ophøre eller reduceres i en national nødsituation og en solidaritetskrise, dog uden at skabe teknisk usikre situationer. Det vil endvidere medvirke til at sikre gas til solidaritetsbeskyttede kunder, jf. forordningens artikel 13, stk. 10. En sådan meddelelse vil efter dansk rets almindelige regler have karakter af et meddelt forbud. Et forbud vil kunne nedlægges i en national gasforsyningskrise og i en solidaritetskrise. Det vil afhænge af den konkrete gasforsyningsituation, om det er påkrævet, at der skal udstedes et konkret, individuelt eller et generelt forbud.

Det er hensigten, at et forbud kun skal kunne anvendes i nødsituationer og solidaritetskriser, hvor alle andre muligheder er udtømte.

Det er muligt, at der kan etableres markedsbaserede foranstaltninger, der betyder, at det ikke vil blive nødvendigt at anvende forbudsbestemmelsen i forhold til f.eks. grossister, naturgasselskaber og gasfyrede kollektive varmforsyningsanlæg.

Det foreslås endvidere, at energi-, forsynings- og klimaministeren bliver bemyndiget til at fastsætte regler om en national kompensationsordning i forbindelse med en solidaritetskrise.

Med bestemmelsen fastsættes supplerende regler til artikel 13, stk. 8, i gasforsyningsikkerhedsforordningen. Solidaritet forudsætter efter bestemmelsen, at der ydes en compensation, som den medlemsstat, der anmoder om solidaritet, betaler straks eller sikrer omgående betaling af en rimelig compensation for,

som netop skal aftales mellem medlemsstaterne. Den nærmere udmøntning af bestemmelsen forudsætter således, at der er indgået en mellemstatslig aftale om en mellemstatslig kompensationsordning. Ud over den mellemstatslige kompensationsordning er det hensigten, at der skal laves en national kompensationsordning med henblik på, at afbrudte virksomheder modtager den relevante kompensation. Det er hensigten med bestemmelsen, at der skal fastsættes en national kompensationsordning for bl.a. virksomheders eventuelle tab i en solidaritetskriser i det omfang, det er muligt efter artikel 13, stk. 8, og i henhold til de mellemstatslige aftaler. En kompensationsordning vil kun omfatte de tilfælde, hvor der lides tab som følge af, at Danmark anmodes om og yder solidaritet.

Forpligtelserne til at afbryde kunder og sende gas til nabolande i tilfælde af gaskriser vil være de samme, uagtet om der laves en kompensationsordning eller ej. Bemyndigelsen til at fastsætte en kompensationsordning vil sigte på ikke at stille danske virksomheder dårligere i den internationale konkurrence. Hvis der ikke fastsættes en kompensationsordning, kan det blive problematisk for den danske stat i forhold til at blive kompenseret for at yde solidaritet til et naboland.

Afhængigt af hvordan kompensationsordningen udformes, er det hensigten at sikre den nødvendige opbakning i Folketinget til eventuel finansiering, hvis Danmark forpligtes til at betale kompensation som følge af dansk brug af solidaritetsmekanismen, jf. artikel 13, stk. 8 og 10, i gasforsyningssikkerhedsforordningen.

Endelig vil der til gennemførelse af gasforsyningssikkerhedsforordningen være behov for supplerende regler om straf med henblik på at kunne gennemføre artikel 14, stk. 10, samt øvrige bestemmelser om bl.a. oplysningspligt efter forordningen.

Det foreslås på det grundlag, at der fastsættes bestemmelse i lov om naturgasforsyning om, at der skal kunne ifaldes straf med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning, for overtrædelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning om foranstaltninger til opretholdelse af gasforsyningssikkerheden.

Det foreslås endvidere, at ministeren i medfør af regler, som er udstedt i henhold til lov om naturgasforsyning, bemyndiges til at kunne fastsætte regler om, at der skal kunne ifaldes bødestraf ved overtrædelsen af et forbud udstedt i henhold til reglerne. Bestemmelsen vil medføre, at der kan fastsættes regler om bødestraf for overtrædelsen af et udstedt forbud mod forbrug af gas i en national nødssituation eller i en solidaritetskriser og evt. forbud mod aftag af fjernvarme i en solidaritetskriser, jf. ovennævnte forslag til bestemmelse om forbud mod ikkebeskyttede kundegrupper forbrug af gas i en gasforsyningskriser. Dette skal medvirke til sikre en effektiv håndhævelse af den foreslåede forbudsbestemmelse.

Lov om naturgasforsynings formål og anvendelsesområde er begrænset til at omfatte spørgsmål om forsyningssikkerhed i Danmark. For at sikre, at gasforsyningssikkerhedsforordningen, herunder solidaritetsmekanismen, kan anvendes og gennemføres inden for lovens rammer, foreslås det, at lovens formåls- og anvendelsesbestemmelse skal udvides til også at omfatte EU-retlige forpligtelser vedrørende forsyningssikkerheden i EU. Det er med den foreslåede ændring ikke hensigten at udvide lovens formål og anvendelsesområde til en mere generel forpligtelse til at varetage forsyningssikkerhed uden for landets grænser.

2.4. Pligtmæssig digital kommunikation

2.4.1. Gældende ret

Lov om naturgasforsyning indeholder ikke generelle bestemmelser vedrørende pligtmæssig digital kommunikation, herunder om obligatorisk brug af selvbetjeningsløsninger.

Udgangspunktet er, at der er formfrihed ved henvendelse til offentlige myndigheder. Det er således efter gældende ret muligt at indgive ansøgninger, anmeldelser, indberetninger m.v. til myndighederne på

papir, telefonisk eller ved personligt fremmøde. Det gælder dog kun i det omfang, der ikke gælder særlige formkrav el. lign.

Der er dog for særligt afgrænsede områder fastsat mulighed for at stille krav om anvendelse af digital kommunikation. Ministeren har således mulighed for efter § 28 c, stk. 5, i lov om naturgasforsyning at fastsætte regler om digital kommunikation i forbindelse med sagsbehandling, indhentelse af dokumentation m.v. for markedsmæssighed af aftaler, som bevillingspligtige selskaber og Energinet indgår med andre selskaber, herunder mellem koncernforbundne virksomheder. Endvidere har Forsyningstilsynet mulighed for efter § 45, stk. 2 og 3, i lov om naturgasforsyning at indhente nødvendige oplysninger elektronisk fra enhver relevant fysisk og juridisk person til brug for sikring af overholdelse af Europa-Parlamentets forordning om integritet og gennemsigtighed på engrosmarkederne.

2.4.2. Energi-, Forsynings- og Klimaministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

For at kunne pålægge borgere og virksomheder pligt til at kommunikere digitalt med myndigheder, skal dette være hjemlet i lov.

Folketingets partier indgik i januar 2018 en aftale om digitaliseringsklar lovgivning, som skal sikre et mere enkelt og klart lovgrundlag, der er let at forstå og omsætte til sikre og brugervenlige digitale løsninger. Som følge af den politiske aftale foreslås det i dette lovforslag, at energi-, forsynings- og klimaministeren får en generel bemyndigelse til at fastsætte regler om pligtmæssig digital kommunikation for forhold, der falder inden for lov om naturgasforsynings områder, hvor dette ikke i dag er konkret fastsat, herunder inden for bestemmelser fastsat i henhold til loven eller EU-retsakter om forhold omfattet af loven. Energi-, forsynings- og klimaministeren vil herunder kunne fastsætte regler om pligtmæssig brug af selvbetjeningsløsninger i ansøgningssager m.v.

Der findes allerede i dag en række hjemler til at stille krav om pligtmæssig digital kommunikation, herunder obligatorisk brug af selvbetjeningsløsninger, i anden lovgivning inden for energi-, forsynings- og klimaministerens ressort, f.eks. i lov om varmeforsyning samt i den øvrige lovgivning. Se f.eks. lov nr. 622 af 22. juni 2013 om ændring af forskellige lovbestemmelser om ansøgninger, anmeldelser, anmodninger, meddelelser og erklæringer til offentlige myndigheder og § 69 i lov nr. 204 af 28. februar 2017 om ændring af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, lov om miljøbeskyttelse, lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække og forskellige andre love.

Med lov om Digital Post kan offentlige myndigheder med frigørende virkning sende breve ved brug af digital post i den direkte kommunikation med borgere og virksomheder. Der er dog fastsat mulighed for fritagelse for digital kommunikation. Dette lovforslag lægger sig op af den fremgangsmåde, der er blevet fulgt i bl.a. disse love med de fornødne tilpasninger, så bestemmelsen tilpasses lov om naturgasforsyning.

Med lovforslaget får energi-, forsynings- og klimaministeren bemyndigelse til at fastsætte regler om pligtmæssig digital kommunikation om forhold, som er omfattet af lov om naturgasforsyning, af bestemmelser fastsat i henhold til loven eller af EU-retsakter om forhold omfattet af loven. Det betyder, at der ved bekendtgørelse kan fastsættes regler om, at borgere og virksomheder har pligt til at kommunikere digitalt med den ansvarlige myndighed, herunder via bestemte digitale systemer som f.eks. selvbetjeningsløsninger m.v., ved forespørgsler, ansøgninger, anmeldelser, indberetning m.v., og at svaret fra myndigheden sendes digitalt.

De ansvarlige myndigheder er de myndigheder, som er tillagt kompetencer efter lov om naturgasforsyning. Det er i første omgang energi-, forsynings- og klimaministeren og Energi-, Forsyning og Klimaministeriet. Endvidere er det Energistyrelsen, som i medfør af bekendtgørelse nr. 1512 af 15. december 2017 om Energistyrelsens opgaver og beføjelser, har fået tillagt en række af ministerens kompetencer efter lov om naturgasforsyning.

Endvidere omfattes kommunikation til og fra Energiklagenævnet. Energiklagenævnet henhører under Erhvervsministeriets ressort. Energi-, forsynings- og klimaministeren fastsætter derfor regler for Energik-

lagenævnet efter nærmere forhandling med erhvervsministeren. Endvidere omfattes kommunikation til og fra Forsyningstilsynet og Energinet.

Det er i første omgang hensigten at benytte bestemmelsen på lov om naturgasforsynings område til at fastsætte regler om pligtmæssig brug af e-mailkommunikation eller digitale selvhjælpsløsninger på støtteordninger efter loven, som Energistyrelsen administrerer. Det er f.eks. ansøgninger og afgørelser om pristillæg, indberetning af måledata, indberetninger og senere udbetaling af pristillæg til opgradering af biogas til det sammenkoblede system samt indberetning af data vedrørende bæredygtighedskriterier. Bemyndigelsen kan anvendes til alle områder inden for lov om naturgasforsyning.

Generelt gælder det for bemyndigelserne, at energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte regler om, at en forespørgsel, ansøgning, klage m.v. fra virksomheder og borgere til myndigheder, som ikke indgives digitalt, skal afvises, dog efter vejledning efter forvaltningsloven.

Bemyndigelsen omfatter også ministerens svar på henvendelser m.v. fra borgere og virksomheder. Det er her hensigten i videst muligt omfang at anvende borgernes og virksomhedernes E-Boks til brug for meddelelser m.v. fra myndigheder, da der ikke findes et centralt register over e-mailadresser. Ministeren kan endvidere med bemyndigelsen fastsætte regler for digital kommunikation fra ministeren. Dette kunne f.eks. være, at et svar på en henvendelse i en eventuel digital selvbetjeningsløsning sendes tilbage til afsenderen via den digitale selvbetjeningsløsning eller ved e-mail.

Hvis særlige forhold gør sig gældende, vil borgerne eller virksomhederne dog kunne ansøge m.v. på anden vis. Dette gælder f.eks. ved særlige handicap, manglende digitale kompetencer, visse socialt udsatte borgere, sprogvanskeligheder m.v., der gør at borgere og virksomheder ikke kan ansøge digitalt. Der kan endvidere være tale om, at der meddeles en midlertidig fritagelse, hvis en borger eller virksomhed f.eks. har mistet adgangsoplysninger til nem-id eller midlertidigt er uden internetforbindelse. Det vil indgå i vurderingen, om der er meddelt undtagelse for digital kommunikation af en anden offentlig myndighed for samme forhold.

Lovforslaget ændrer ikke på borgernes eller virksomhedernes rettigheder efter anden lovgivning eller efter lov om naturgasforsyning. Det er alene måden, hvorpå borgere og virksomheder skal ansøge, anmelde, indberette m.v., der fastsættes i det omfang, ministeren udnytter bemyndigelsen. Det betyder f.eks., at forvaltningsloven gælder fuldt ud. Selvhjælpsløsningen vil derfor blive udarbejdet, så der tages højde for forvaltningslovens regler om vejledningspligt, partsrepræsentation, partshøring m.v.

Det bemærkes, at hvis bemyndigelsen måtte blive udnyttet, skal reglerne naturligvis ligge indenfor rammerne af Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2016/679/EU af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (herefter benævnt databeskyttelsesforordningen), og lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (herefter benævnt databeskyttelsesloven). En eventuel udveksling af oplysninger mellem myndigheder kan rummes inden for forvaltningslovens videregivelsesregler.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslagets del om en ny finansieringsform af tilsynet med el- og gasselskabernes almene beredskab og it-beredskab har mindre implementeringsmæssige konsekvenser for staten. Den nye finansieringsform er en følge af, at tilsynet med el- og gasvirksomhedernes almene beredskab og it-beredskab flyttes fra Energinet til Energistyrelsen. Energistyrelsen vil have en øget økonomisk og implementeringsmæssig byrde som følge af opgaveoverførslen, og styrelsens driftsøkonomi vil blive belastet med 7,7 mio. kr. Energistirelsens driftsøkonomiske belastning vil dog blive fuldt finansieret gennem de foreslåede gebyrhjemler i lovforslagets § 2, nr. 3, og § 3, nr. 8. Den foreslåede ændring af finansieringsformen for

tilsynet med Energinets almene beredskab fra bevilling- til gebyrfinansiering indebærer, at Energistyrelsens bevilling tilsvarende nedsættes med 200.000 kr. i 2019 og 300.000 kr. i 2020 og frem.

Lovforslagets bemyndigelse i relation til gasforsyningssikkerhedsforordningen kan medføre økonomiske og implementeringsmæssige konsekvenser for staten ved udmøntning i en bekendtgørelse om bl.a. en kompensationsordning, jf. dette lovforslags § 3, nr. 4.

Hensigten med kompensationsordningen er at give danske virksomheder mulighed for at få dækket de tab, de måtte have lidt forbindelse med, at virksomhedernes gasforsyning skal afbrydes som følge af, at Danmark skal levere gas til et naboland som følge af solidaritetsmekanismen fra gasforsyningssikkerhedsforordningen. Den danske stat skal samtidig kompenseres af nabolandet, jf. artikel 13, stk. 8 og 10, i gasforsyningssikkerhedsforordningen. De nærmere regler for en kompensationsordning på medlemsstatsniveau skal fastlægges i mellemstatslige aftaler, der dog endnu ikke er indgået.

Der skal fastsættes en konkret model for, hvordan evt. afbrudte danske virksomheder modtager den relevante compensation. Ministeren bemyndiges til at fastsætte en nærmere regler herfor. Kompensationsordningens udformning for danske skadelidte som følge af Danmarks forpligtelse til at imødekomme en solidaritetsanmodning vil så vidt muligt følge indholdet i de kommende mellemstatslige aftaler.

Forpligtelserne til at afbryde kunder og sende gas til nabolande i tilfælde af gaskriser vil være de samme, uagtet om der laves en kompensationsordning eller ej. Bemyndigelsen til at fastsætte en national kompensationsordning vil sigte på ikke at stille danske virksomheder dårligere i den internationale konkurrence. Hvis der ikke fastsættes en kompensationsordning, kan det blive problematisk for den danske stat i forhold til at blive kompenseret for at yde solidaritet til et naboland.

Som følge af solidaritetsmekanismen, jf. artikel 13, stk. 8 og 10, i gasforsyningssikkerhedsforordningen, skal der indgås mellemstatslige aftaler om compensation mellem medlemslande. Efterfølgende eller parallelt hermed er det hensigten at lave en national kompensationsordning, der så vidt muligt følger de mellemstatslige aftaler og sigter på, at relevant compensation skal tilgå de danske virksomheder, der har lidt tab i forbindelse med afbrud. De evt. statsfinansielle konsekvenser af en national kompensationsordning skal afdækkes nærmere.

Gasforsyningssikkerhedsforordningen berører ikke de nationale regler vedrørende compensation og/eller erstatning for så vidt angår afbrydelse som følge af andre årsager end brug af solidaritetsmekanismen. Dermed følger sådanne forhold de almindelige nationale regler herom. Dette medfører, at der i udgangspunktet ikke er mulighed for at opnå compensation og/eller compensation for afbrydelse af gasforsyningen som følge af f.eks. rent tekniske forhold.

Afhængigt af, hvordan kompensationsordningen udformes, er det hensigten at sikre den nødvendige opbakning i Folketinget til eventuel finansiering, hvis Danmark forpligtes til at betale compensation som følge af dansk brug af solidaritetsmekanismen, jf. artikel 13, stk. 8 og 10, i gasforsyningssikkerhedsforordningen.

Lovforslagets del om generelle digitaliseringsbestemmelser, der muliggør, at der kan fastsættes nærmere regler om pligtmæssig digital kommunikation mellem myndighederne og borgere/virksomheder inden for lov om naturgasforsynings område, er en gennemførelse af princip 2 i den politiske aftale om digitaliseringsklar lovgivning. Bemyndigelsen medfører i sig selv ikke nogen økonomiske eller implementeringsmæssige konsekvenser for staten.

De syv principper for digitaliseringsklar lovgivning er iagttaget. Særligt i forhold til princip 5 vil lovforslagets bemyndigelse i forhold til håndtering af gasforsyningskriser kunne udnyttes til, at kundedata indsamles. Det tilsigtes i givet fald, at sådanne datamængder for så vidt muligt skal forblive hos naturgas-kunderne og deres forsyningsselskaber.

De øvrige dele af lovforslaget medfører ingen økonomiske eller implementeringsmæssige konsekvenser for staten.

Lovforslaget medfører ingen økonomiske eller implementeringsmæssige konsekvenser for kommuner eller regioner.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslagets del om gebyropkrævning vil medføre økonomiske konsekvenser for netvirksomheder, produktionsbalanceansvarlige og produktionsvirksomheder i elsektoren og distributions- og lagervirksomheder i gassektoren. Netvirksomhederne og naturgasdistributionsvirksomhederne må forventes at få mulighed for at øge deres indtægtsramme som følge af en forøget omkostning til myndighedstilsyn, mens produktionsvirksomheder, produktionsbalanceansvarlige virksomheder samt naturgaslagervirksomheder forventes at øge omkostningerne for deres ydelser.

Det følger af de foreslåede § 51 d, stk. 2, i lov om elforsyning og § 30 c, stk. 2, i lov om naturgasforsyning, at energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte regler om størrelsen af beløbet i § 51 d, stk. 1, i lov om elforsyning og § 30 c, stk. 1, i lov om naturgasforsyning og om opkrævningen. Det kommende gebyr vil blive opkrævet af Energistyrelsen via en gennemsigtig gebyrordning. Der forventes en samlet årlig gebyropkrævning på ca. 7,7 mio. kr. Samlet set vurderes det, at de økonomiske konsekvenser for erhvervslivet er neutrale, da virksomhedernes betaling for tilsynet alene flyttes fra tariffbetaling hos Energinet til gebyrbetaling hos Energistyrelsen. Da Energinets hidtidige tilsynsarbejde har været finansieret over tariffjerne, må disse i første omgang forventes nedsat tilsvarende proportionelt, men dog sidenhen øget for så vidt angår Energinets betaling til Energistyrelsen af gebyret for styrelsens tilsyn med Energinets beredskab (lovforslagets hjemmel).

Det vurderes, at opkrævningen af ovenstående gebyrer ikke vil medføre nye administrative byrder for erhvervslivet, da opkrævningen vil ske sammen med eksisterende fakturaer, der udsendes til virksomhederne. Gebyret vil blot fremgå som et separat beløb på fakturaen. Et mindre antal selskaber (ca. 5) får i dag ikke fakturaer fra Energistyrelsen, hvorfor disse vil få en administrativ byrde i form af håndtering af en faktura som følge af det nye gebyr.

Forslaget om ændring af lov om Energinet indebærer overordnet set en tilpasning af loven til den omorganisering af selskabet, som Energinet gennemførte 1. maj 2018, samtidigt med at ministerens beføjelser overfor selskabet er tilpasset den nye struktur. Ændringerne vurderes ikke at medføre økonomiske eller administrative konsekvenser for Energinet.

Lovforslagets del om supplerende regler til gasforsyningssikkerhedsforordningen kan få økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet ved en udmøntning af hjemler til at fastsætte nærmere regler.

Med lovforslaget gives energi-, forsynings- og klimaministeren bemyndigelse til at udstede regler om, at gasdistributionsselskaber, transmissionsselskaber og gasfyrede kollektive fjernvarmeværker skal udarbejde, opbevare og videresende oplysninger om kundegrupperes beskyttelse og deres gasforbrug. Lovforslaget vil på det grundlag medføre administrative byrder for det af Energinet ejede distributionsselskab, da det vil blive pålagt at indsamle oplysninger om deres kunder og deres gasforbrug.

Der gives endvidere energi-, forsynings- og klimaministeren bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler i forbindelse med en gasforsyningskrise, herunder bestemmelser om forbud mod forbrug af naturgas. Selvom det kan medføre økonomiske konsekvenser for virksomheder og aktører i gassystemet, er et evt. behov for afbrydelse ikke en konsekvens af lovforslaget, men af den bagvedliggende gasforsynings-sikkerhedsforordning. Brug af reglerne til afbrydelse af hensyn solidaritetskriser vil alene være i helt ekstraordinære, enkeltstående tilfælde, hvor alle andre muligheder ellers er udtømte.

Gas- og varmekunder, herunder naturgasselskaber og grossister, der skal afbryde eller nedsætte gasforbruget som følge af en solidaritetskrise, forventes at kunne blive ydet en kompensation efter udmøntningen af dette lovforslags § 3, nr. 4. Kompensationens omfang og indhold vil dog afhænge af de konkrete forhold og den konkrete ordning, der bliver fastsat. Kompensationsordningen forventes alene at finde

anvendelse på den situation, hvor Danmark skal yde solidaritet til en anden medlemsstat, og når der i øvrigt foreligger en aftale mellem landene, der skal afgive og modtage solidaritet.

Under eller efter en solidaritetskrise, hvor Danmark i medfør af gasforsyningssikkerhedsforordningen skal sende gas til et naboland, vil der være en række potentielle skadelidte. Sådanne skadelidte kan bl.a. omfatte afbrudte kunder eller aktører, som bliver økonomisk påvirket af, at Danmark anmodes om solidaritet fra et naboland. Sådanne skadelidte forventes at kunne anmode om kompensation gennem den senere udnyttelse af lovforslagets bemyndigelse. Det skønnes i den forbindelse - hvis der bliver fastlagt en kompensationsordning med krav om revisorpåtegning - at de administrative konsekvenser for erhvervslivet til revisorpåtegning vil kunne overstige 10 mio. kr. Eventuel kompensation for en sådan udgift vil igen afhænge af indholdet i de kommende mellemstatslige aftaler herom.

Der foreslås endvidere indsat bestemmelser i lovforslaget, der muliggør, at der kan fastsættes nærmere regler om pligtmæssig digital kommunikation inden for lov om naturgasforsynings anvendelsesområde. Der vurderes ikke at være økonomiske konsekvenser for erhvervslivet ved at fastlægge hjemmel til at fastsætte regler om pligtmæssig digital kommunikation. Det vurderes endvidere, at det kun vil være et begrænset antal virksomheder, der vil få administrative konsekvenser som følge af bemyndigelsen til at fastsætte regler om pligtmæssig digital kommunikation inden for lov om naturgasforsynings anvendelsesområde, da størstedelen af kommunikationen med virksomheder allerede i dag sker digitalt.

I forhold til principperne om agil erhvervsrettet regulering, herunder princip 5 om brugervenlig digitalisering, vil en kommende udmøntning af energi-, forsynings- og klimaministerens bemyndigelse i lov om naturgasforsyning sikre brugervenlige og effektive løsninger, hvor det er hensigten, at branchen og alle de relevante interessenter inddrages. Det vurderes desuden, at de 4 andre principper om agil erhvervsrettet regulering ikke er relevante, da lovforslaget ikke regulerer forhold, som er af betydning eller til hinder for disse principper.

Det vurderes, at lovforslaget alene vil medføre administrative konsekvenser under 4 mio. kr. årligt, og der derfor ikke vil ske en yderligere kvalificering af de administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Forslaget om digital kommunikation vurderes at medføre begrænsede administrative konsekvenser for borgerne, da korrespondancen med borgerne inden for lovens område er af mindre omfang og allerede i dag primært foregår digitalt.

6. Miljømæssige konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at have nogen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Med lovforslaget fastsættes supplerende regler til gasforsyningssikkerhedsforordningen. Gasforsyningssikkerhedsforordningens formål er at sikre gasforsyning til beskyttede kunder i EU i en gasforsyningskrise. Ved anvendelse af solidaritetsmekanismen skal det land, der modtager gas, betale kompensation til det land, der afgiver gas.

Gasforsyningssikkerhedsforordningen finder anvendelse fra 1. november 2017. Gasforsyningssikkerhedsforordningens artikel 13, stk. 1-6, artikel 8, første og andet afsnit og artikel 13, stk. 14 og 15, finder dog først anvendelse fra den 1. december 2018.

Efter artikel 10, stk. 1, 2. led, skal medlemsstaterne for at forhindre uberettiget gasforbrug i nødsituationer og solidaritetskriser underrette de ikkebeskyttede kunder om, at de skal standse eller reducere deres gasforbrug.

Efter artikel 13, stk. 8, 3. afsnit, skal medlemsstaterne senest den 1. december 2018 træffe de nødvendige foranstaltninger, navnlig de tekniske, retlige og finansielle ordninger, jf. artiklens stk. 10, med henblik

på at kunne modtage og afgive kompensation i en solidaritetskrise. Disse foranstaltninger kan fastsætte de praktiske retningslinjer for omgående betaling.

Efter artikel 13, stk. 10, skal medlemsstaterne senest den 1. december 2018 vedtage de nødvendige foranstaltninger, herunder i henhold til de tekniske, retlige og finansielle ordninger, for at sikre, at gas leveres til solidaritetsbeskyttede kunder i den anmodende stat i overensstemmelse med artikel 13, stk. 1 og 2.

De tekniske, retlige og finansielle ordninger, der skal sikre gennemførelse af artikel 13, stk. 8 og 10, aftales mellem de medlemsstater, der er forbundet direkte eller gennem et tredjeland.

Der gives med lovforslaget energi-, forsynings- og klimaministeren bemyndigelse til at fastsætte regler om afgrænsning og inddeling af beskyttede kunde grupper, om krav til selskaber om at udarbejde, opbevare og videregive oplysninger om beskyttede og ikkebeskyttede kunde grupper og deres gasforbrug, om udstedelse af forbud til kunder i ikkebeskyttede kunde grupper mod forbrug af gas eller fjernvarme samt om etablering af en kompensationsordning, der finder anvendelse i forbindelse med en solidaritetskrise.

Ved udstedelse af reglerne vil de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering blive iagttaget, herunder i forbindelse med fastsættelse af beskyttede kunde grupper.

Efter artikel 14, stk. 10, skal medlemsstaterne senest 2. maj 2019 fastsætte regler om sanktioner for naturgasvirksomheders overtrædelse af artikel 14, stk. 6 eller 7, og træffe alle de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at sanktionerne gennemføres. Sanktionerne skal være effektive, forholdsmæssige og have afskrækkende virkning.

Det delvist manglende rettidige fastsættelse af supplerende regler til forordningen skyldes bl.a., at solidaritetsmekanismen er en ny type foranstaltning, der kræver nærmere afklaring både nationalt og på EU-niveau. For en uddybende beskrivelse henvises der i øvrigt til afsnit 1.2.3. i de almindelige bemærkninger.

Lovforslagets del om gebyrer, nye rammer for Energinets selskabsstruktur og pligtmæssig digital kommunikation samt præcisering af straffebestemmelser har i sig selv ingen EU-retlige konsekvenser.

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 14. december 2018 til den 15. januar 2019 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet – Advokatsamfundet, Akademisk Arkitektforening, Ankenævnet på Energiområdet, Antenneforeningen Vejen, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Biofos A/S, Brancheforeningen for Decentral Kraftvarme, Brancheforeningen for Husstandsvindmøller, Branchen Forbrugerelektronik, Brintbranchen, Bryggeriforeningen, Bygge-, Anlægs- og Trækartellet (BATT-kartellet), Byggecentrum, Byggeskade-fonden, CO-industri, Copenhagen Merchants, Chevron Danmark, DANAK (Den Danske Akkrediterings- og Metrologifond), DANICA RESOURCES APS, Danmarks Almene Boliger (BL), Danmarks Jægerforbund, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Rederiforening, Danmarks Tekniske Universitet (DTU), Danmarks Vindmølleforening, Danoil Exploration A/S, Dansk Affaldsforening, Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Dansk Biotek, Dansk Byggeri, Dansk Center for Lys, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Energi, Dansk Erhverv, Dansk Facilities Management (DFM), Dansk Fjernvarme, Dansk Gartneri, Dansk Gas Distribution, Dansk Gas Forening, Dansk Gasteknisk Center (DGC), Dansk Geotermi Aps, Dansk Miljøteknologi, Dansk Shell A/S, Dansk Solcelleforening, Dansk Standard, Dansk Transport og Logistik (DLTL), Dansk Varefakta Nævn, Dansk Ventilation, Danske Advokater, Danske Arkitektvirksomheder, Danske Energiforbrugere (DENFO), Danske Maritime, Danske Regioner, Danske Tegl, DANVA (Dansk Vand- og Spildevandsforening), DANVAK, Datatilsynet, De frie Energiselskaber, DEA Deutsche Erdoel AG, Debra – Energibranchen, DELTA Dansk Elektronik, Det Økologiske Råd, DI – Organisation for erhvervslivet, Dommerfuldmægtigforeningen, DTU, E. ON Danmark A/S, Energi- og olieforum.dk, Energiforbrugeren, Energiforum Danmark, Energiklagenævnet, Energisammenslutningen, Energitjenesten, Forsyningstilsynet, Eniig, Eurowind Energy A/S, EWE Energie AG, Fagligt

Fælles Forbund (3F), Finansrådet, Realkreditforeningen og Realkreditrådet - FinansDanmark, Fjernvarme Fyn, Fonden Kraka, Forbrugerrådet Tænk, Foreningen af fabrikanten og importører af elektriske belysningsarmaturer (FABA), Foreningen af fabrikanten og importører af elektriske husholdningsapparater (FEHA), Foreningen Biogasbranchen, Foreningen af Rådgivende Ingeniører (FRI), Foreningen Danske Kraftvarmeværker, Foreningen for Slutbrugere af Energi, Frederiksberg Kommune, FSR Danske revisorer, Green Network, Greenpeace, GreenTech Advisor, GreenWays, GTS (Godkendt Teknologisk service), Havarikommissionen, Hess ApS, HMN GasNet, HOFOR A/S, HOFOR Fjernkøling A/S, HOFOR Vind A/S, HOFOR el og varme, Håndværksrådet, Ingeniørforeningen i Danmark (IDA), Institut for produktudvikling (IPU), Intelligent Energi, Ineos Danmark, IT-Branchen, Kamstrup A/S, Kjærgaard A/S, Kommunernes Landsforening, Kooperationen (Den Kooperative arbejdsgiver- og interesseorganisation i Danmark), Københavns Kommune - Teknik- og Miljøforvaltningen, Københavns Kommune – Økonomi- forvaltningen, Københavns Kulturcenter, Københavns Universitet, Landbrug & Fødevarer, Landsbygefonden, Landsforeningen af Solcelleejere, Landsforeningen Naboer til Kæmpevindmøller, LCA Center, Mærsk Drilling, Mærsk Olie og Gas A/S, Maabjerg Energy Center – MEC, NEAS Energy A/S, NGF Nature Energy, NOAH Energi og Klima, Nordisk Folkecenter for Vedvarende Energi, Noreco, Nævnens Hus, Offshoreenergy.dk, Olie Gas Danmark, Plastindustrien, Realkreditforeningen, Realkreditrådet og Finansrådet – FinansDanmark, Reel Energi Oplysning (REO), SE, Solar Elements A/S, Solar Lightning Consultants ApS, Solaropti, Solenergi Danmark A/S, Spirit Energy, Spyker Energy ApS, Statens ByggeforskningsInstitut, Equinor Danmark A/S A/S, Equinor Refining Denmark A/S, Syd Energi, Tekniq, Teknologisk Institut, TREFOR, Varmepumpefabrikantforeningen, Vattenfall A/S, Vedvarende Energi, VELTEK – VVS- og El-Tekniske Leverandørers Brancheforening, Verdens Skove, Vindmølleindustrien, VNG Danmark AS, Wintershall Nordszee B. V., WWF Verdensnaturfonden, Økologisk Landsforening, Ørsted, Østkraft, Aalborg Portland A/S, Aalborg Universitet og Aarhus Universitet.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej anfør »ingen«)	Negative konsekvenser/ merudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej anfør »ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Den merudgift, der forventes som følge af overflytningen af tilsyn med beredskab til Energistyrelsen, vil blive finansieret via gebyrer fastsat i henhold til denne lov. Der forventes således en udligning af udgiften som beskrevet under de negative konsekvenser.	Energistyrelsen får en merudgift på 7,7 mio. kr. årligt til finansiering af det beredskabstilsyn, der forventes overflyttet til Energistyrelsen pr. 1. juli 2019. Energistirelsens bevilling forventes nedsat med 200.000 kr. i 2019 og 300.000 kr. i 2020 og frem som følge af ændret finansieringsform af tilsynet med Energinets almene beredskab. Dette forventes finansieret via gebyrer som beskrevet under afsnittet om de positive konsekvenser.

		Som følge af solidaritetsforpligtelsen i gasforsyningssikkerhedsforordningen skal der indgås mellemstatslige aftaler om kompensation mellem medlemslande. Der skal endvidere fastsættes en kompensationsordning, jf. lovforslagets § 3, nr. 4, der så vidt muligt følger de mellemstatslige aftaler. De evt. statsfinansielle konsekvenser af en national kompensationsordning m.v. skal afdækkes nærmere. Afhængigt af de mellemstatslige aftaler om kompensationsordningen er det hensigten at sikre den nødvendige opbakning i Folketinget til eventuel finansiering, hvis Danmark forpligtes til at betale kompensation som følge af dansk brug af solidaritetsmekanismen, jf. artikel 13, stk. 8 og 10, i gasforsyningssikkerhedsforordningen.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen.	Potentielt øgede administrative konsekvenser for Energistyrelsen og Forsyningstilsynet.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen.	Ingen.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen.	Potentiel konsekvens på over 10 mio. kr., hvis kompensationsordningen i henhold til lovforslagets bemyndigelse, vil stille krav om revisorpåtegning.
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen.	Ingen.
Miljømæssige konsekvenser	Ingen.	Ingen.
Forholdet til EU-retten	Med lovforslaget fastsættes supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2017/1938/EU af 25. oktober 2017 om foranstaltninger til opretholdelse af gasforsyningssikkerhed og ophævelse af forordning 994/2010. Der fastsættes med lovforslaget dels bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler dels nødvendige supplerende regler om straf.	
Er i strid med de fem principper for erhvervsrettet EU-regulering	JA	NEJ X

Til § 1

Til nr. 1

Energinet kan i henhold til § 2, stk. 3, i lov om Energinet, jf. lovbekendtgørelse nr. 997 af 27. juni 2018 (herefter benævnt lov om Energinet), oprette datterselskaber, eje ejerandele i andre selskaber med begrænset ansvar samt indgå samarbejdsaftaler og lignende i forbindelse med udøvelsen af sin virksomhed.

Ifølge bemærkningerne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 2004-2005, tillæg A, side 2397-2398 forudsættes det, at en række af selskabets driftsopgaver løses inden for rammerne af datterselskaber oprettet som helejede i forbindelse med Energinets etablering. Det er i henhold til bemærkningerne endvidere en afgørende forudsætning, at infrastrukturen forbliver i offentligt eje, hvorfor det ikke er muligt at afhænde aktierne i datterselskaber, som driver den offentlige infrastruktur. Det fremgår endeligt, at Energinet med hjemlen til at oprette datterselskaber efterfølgende har mulighed for at strukturere sig, som selskabet finder det mest hensigtsmæssigt.

Det er ikke efter gældende ret et krav, at ministeren inddrages i oprettelsen af datterselskaber.

Det følger af den foreslåede nyaffattelse af § 2, stk. 3, 1. pkt., at Energinet efter godkendelse fra energi-, forsynings- og klimaministeren kan oprette helejede datterselskaber. Energinets mulighed for at oprette datterselskaber er en videreførelse af gældende ret. Betingelsen om, at oprettelse af datterselskaber forudsætter ministerens godkendelse, udgør en ændring i forhold til gældende ret og indebærer, at Energinet ikke som hidtil vil kunne oprette datterselskaber uden ministerens godkendelse. Forslaget indebærer på dette punkt en fravigelse af selskabsretten, idet oprettelse af datterselskaber i medfør heraf anses for at være en disposition, som i almindelighed kan foretages af selskabets ledelse uden ejerinddragelse. Energinet varetager imidlertid en række samfunds vigtige opgaver, og organiseringen heraf bør derfor være underlagt tilstrækkelig offentlig styring.

Ved som foreslået at lade energi-, forsynings- og klimaministerens godkendelse være en forudsætning for Energinets oprettelse af datterselskaber sikres det, at varetagelsen af Energinets opgaver skal tilrettelægges under en hensigtsmæssig organisering, som bl.a. lever op til kravet om at bevare myndighedslydende opgaver i moderselskabet, jf. herved den foreslåede bestemmelse i § 2, stk. 6, i lov om Energinet, jf. lovforslagets § 1, nr. 2, de specielle bemærkninger hertil og lovforslagets afsnit 2.1. Godkendelsen vil skulle foreligge forud for oprettelsen af det nye datterselskab, og det forudsættes i øvrigt, at ministeren på forhånd vil blive orienteret om eventuelle planer om oprettelse af datterselskaber. Der sikres således tilstrækkelig kontrol med organiseringen af Energinet og selskabets aktiviteter. Den foreslåede bestemmelse udgør endvidere en del af de styringsmæssige rammer, som foreslås indført i forbindelse med, at en større del af Energinets driftsprægede aktiviteter varetages i datterselskaber, end det var tilfældet ved selskabets oprettelse, jf. lovforslagets § 1, nr. 3.

Det er en forudsætning for henlæggelse af selskabets kerneopgaver i datterselskaber, at disse er helejede – altså at Energinet ejer samtlige aktier i de pågældende selskaber. Det er samtidig en forudsætning, at infrastrukturen forbliver i offentligt eje. Det er således ikke muligt for Energinet eller Energinets datterselskaber at afhænde aktierne i datterselskaberne eller infrastrukturen. Dette skal ligeledes fremgå af datterselskabernes vedtægter.

Den foreslåede ændring indebærer ikke en fravigelse af særlige regler om oprettelse af helejede datterselskaber, ejerskab af andele i andre selskaber med begrænset ansvar, indgåelse af samarbejdsaftaler og lignende, herunder reglerne vedrørende Energinets aktiviteter i lov om elforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 52 af 17. januar 2019, som ændret ved § 2 i lov nr. 1532 af 18. december 2018 (herefter benævnt lov

om elforsyning), lov om fremme af vedvarende energi, jf. lovbekendtgørelse nr. 53 af 18. januar 2019 (herefter benævnt lov om fremme af vedvarende energi) og lov om naturgasforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1127 af 5. september 2018, som ændret ved § 2 i lov nr. 466 af 18. maj 2011 (herefter benævnt lov om naturgasforsyning), jf. lov om Energinet § 2, stk. 2.

Det følger af det foreslåede *stk. 3, 2. pkt.*, at Energinet udover helejede datterselskaber kan eje andele i andre selskaber med begrænset ansvar samt indgå samarbejdsaftaler og lignende i forbindelse med udøvelsen af sin virksomhed. Der er tale om en videreførelse af gældende ret. Bestemmelsen indebærer, at Energinet som led i udøvelsen af sin virksomhed kan organisere sine aktiviteter i andre selskaber i blandet ejerskab med begrænset ansvar. Selskabet kan herudover indgå samarbejdsaftaler med andre selskaber. Energinet vil fortsat kunne indgå i disse aktiviteter uden en godkendelse heraf fra ministeren, idet der her er tale om mindre væsentlige organisatoriske ændringer, hvortil ministerens godkendelse ikke vurderes at være nødvendig. Ministeren skal dog fortsat orienteres om disse forhold i det omfang, Energinet finder det væsentligt, jf. lovforslagets § 1, nr. 4, hvormed der foreslås en ny § 5, stk. 5, som forpligter Energinet til at orientere energi-, forsynings- og klimaministeren om væsentlige forhold vedrørende selskabets virksomhed. Der henvises i den forbindelse til lovforslagets afsnit 2.1 i de almindelige bemærkninger samt de specielle bemærkninger til § 1, nr. 4.

I medfør af § 2, stk. 4, i lov om Energinet kan Energinets helejede datterselskaber, der varetager aktiviteter omfattet af § 2, stk. 2, fusioneres med Energinet. Ved fusionen overgår aktiver og forpligtelser i datterselskaberne til Energinet, og datterselskaberne opløses uden likvidation. For fusionen finder selskabslovens regler anvendelse med de ændringer, der følger af denne lov.

Energinet har i henhold til selskabsloven hjemmel til at foretage omorganiseringer af virksomhedens datterselskaber. Energinets moderselskab er ikke omfattet af selskabslovens regler, men den gældende § 2, stk. 4, hjemler fusion af Energinets helejede datterselskaber med Energinets moderselskab efter selskabslovens regler. Hvor selskabslovens regler ikke finder anvendelse, skal selskabet aftale overdragelse af sine rettigheder og forpligtelser individuelt med selskabets pågældende aftaleparter.

Bestemmelsen er indført på baggrund af et konkret behov for sammenlægning af aktiviteter i Energinet og af en ændring af fusionsskatteloven, hvorefter en selvstændig offentlig virksomhed skattefrit kan fusionere med et helejet datterselskab. Energinet er som selvstændig offentlig virksomhed ikke omfattet af selskabslovens regler uden en særlig hjemmel. Der blev med § 2, stk. 4, skabt hjemmel til universalsuccession og skattefri fusion, hvorefter det modtagende selskab indtræder i det indskydende selskabs skattemæssige stilling, og det indskydende selskab ophører uden beskatning. Derved udskydes beskatningen til det tidspunkt, hvor det modtagende selskab afstår de overtagne aktiver og passiver. I medfør af bestemmelsen kan disse aktiver indregnes i Energinets afskrivningsgrundlag med de nedskrevne værdier. Dermed sikrede man, at elforbrugerne ikke kom til at betale til finansieringen af det samme aktiv to gange. Ministeren skal på forhånd orienteres om planer om fusioner med henblik på at kunne varetage statens interesser i den henseende.

Det følger af den foreslåede nyaffattelse af § 2, *stk. 4, 1. pkt.*, at Energinet efter godkendelse fra energi-, forsynings- og klimaministeren kan foretage selskabsmæssige omstruktureringer af virksomheden, herunder fusioner og spaltninger mellem Energinets moderselskab og Energinets helejede datterselskaber. Dette indebærer, at Energinet efter godkendelse fra energi-, forsynings- og klimaministeren vil kunne gennemføre selskabsmæssige omstruktureringer af virksomheden. Dette indebærer, at Energinet vil kunne fusionere datterselskaber med moderselskab og datterselskaber med andre datterselskaber, spalte aktiviteter fra moderselskabet og fra datterselskaberne og overdrage aktiver fra et selskab til et andet. Det er hensigten med den foreslåede bestemmelse at give Energinet en bred hjemmel til efter selskabslovens administrativt lempeligere regler at foretage omorganiseringer på tværs af virksomheden efter godkendelse fra ministeren.

Det følger af den foreslåede nyaffattelse af § 2, *stk. 4, 2. pkt.*, at omstruktureringer vil skulle gen-

nemføres efter selskabslovens regler med de ændringer, der følger af denne lov. Dette indebærer, at Energinet vil skulle gennemføre alle omstruktureringer af sin virksomhed efter selskabslovens regler, men med de ændringer, der følger af lov om Energinet. Hermed vil Energinet opnå samme adgang til at gennemføre fusioner, spaltninger og tilførsel af aktiver som selskaber, der er omfattet af selskabslovens bestemmelser. Dette sikrer en lettelse af de administrative byrder, der ellers er forbundet med sådanne selskabsmæssige omstruktureringer. Efter selskabslovens regler overgår det afgivende selskabs rettigheder og forpligtelser ved universalsuccession, ligesom ophørende selskaber opløses uden likvidation. Med den foreslåede bestemmelse vil Energinet således blive stillet på samme måde som selskaber omfattet af selskabsloven og sikres adgang til en effektiv overdragelse af rettigheder og forpligtelser. Omorganiseringerne vil skulle foretages i overensstemmelse med bestemmelserne i lov om Energinet. Med forslaget vil der således ikke ændres på, hvilke aktiviteter, der skal varetages i moderselskabet eller i datterselskaber, jf. lov om Energinet § 2, stk. 5, og den foreslåede bestemmelse i lovens § 2, stk. 6. Forslaget medfører ligeledes ikke en ændring af kravene om regnskabsmæssig adskillelse i § 12. Samtidig vil Energinet fortsat skulle organisere sine aktiviteter i overensstemmelse med øvrig lovgivning, der regulerer virksomhedens aktiviteter, såsom reglerne i lov om elforsyning, lov om naturgasforsyning og lov om fremme af vedvarende energi.

Med den foreslåede nyaffattelse af § 2, stk. 4, udvides Energinets adgang til at foretage omstruktureringer af virksomhedens aktiviteter og aktiver samtidig med, at orienteringspligten over for ministeren i forbindelse med fusion ændres til et krav om godkendelse fra ministeren i forbindelse med omorganiseringer. Ændringen foreslås med henblik på at sikre Energinet mulighed for at organisere selskabets aktiviteter mest hensigtsmæssigt samtidig med en sikring af ministerens kontrol med Energinets organisering af virksomhedens aktiviteter.

Til nr. 2

§ 2, stk. 2, 3 og 5, i lov om Energinet indeholder bestemmelser om Energinets virksomhed. Fordelingen af opgaver mellem moderselskab og datterselskaber fremgår ikke af lovens ordlyd. Af bemærkningerne til § 2, jf. Folketingstidende 2004-2005, tillæg A, side 2391-2395, fremgår, at det ud fra en driftsmæssig betragtning er det forudsat som mest hensigtsmæssigt at placere de driftsmæssige opgaver i underliggende driftsselskaber for el og gas, som forventes at kunne drives mest effektivt med et incitament til omkostningsreduktioner gennem fokus på driftsresultater i datterselskaberne. En sådan organisering indebærer desuden, at de overordnede planlægningsmæssige og myndighedslignende opgaver løses i modervirksomheden. Modervirksomheden fastlægger således de overordnede retningslinjer for den samlede virksomhed, og datterselskaberne arbejder inden for disse rammer. Eksempelvis skal den overordnede planlægning af fremtidige infrastrukturudbygninger varetages i moderselskabet, mens datterselskaberne vil arbejde med de mere tekniske og driftsrelaterede opgaver. Det nøjagtige snit i ansvarsfordelingen mellem modervirksomheden og datterselskaberne skal dog foretages af bestyrelsen. Det fremgår af bemærkningerne, at hensigten er at løse de overordnede systemansvars- og myndighedslignende opgaver i modervirksomheden, mens de driftsprægede transmissionsopgaver løses i datterselskaberne. Endvidere fremgår det af bemærkningerne, at den nærmere afgrænsning mellem de funktioner, der løses i modervirksomheden og i datterselskaberne, skulle foretages som led i etableringen af Energinet og derefter løbende af ledelsen i Energinet. Det forudsættes således i bemærkningerne, at systemoperatørrollen skal udføres under direkte ejerskabsmæssig kontrol af energi-, forsynings- og klimaministeren.

Det følger af § 17 i lov om Energinet, at lov om offentlighed i forvaltningen, forvaltningsloven og lov om Folketingets Ombudsmand gælder for Energinet og virksomhedens helejede datterselskaber. Lovens § 2 giver hjemmel til, at Energinet udfører en række opgaver, herunder en række myndighedslignende opgaver i relation til selskabets virksomhed. I det omfang datterselskaberne inddrages i udførelsen af Energinets myndighedslignende opgaver i form af eksempelvis forberedende materiale eller senere bidrag, er selskaberne underlagt de samme retssikkerhedsmæssige forskrifter, som moderselskabet er.

Det følger af det foreslåede *stk. 6*, at myndighedslignende opgaver og fastlæggelse af de overordnede retningslinjer for den samlede virksomhed ikke kan varetages i datterselskaber. Dette indebærer, at den overordnede planlægning af Energinets aktiviteter og myndighedslignende opgaver skal varetages i moderselskabet. Med de foreslåede rammer for Energinets virksomhed vil moderselskabet have det bedste overblik over Energinets samlede virksomhed, idet ledelsen i moderselskabet i medfør af sit koncernansvar har ansvar for optimering og drift af datterselskaberne inden for gældende regulering og forretningsområdernes målsætning. Herved styrkes Energinets styrbarhed og ledelsesmæssige fokus. Med den foreslåede ordning sikres det ligeledes, at ansvaret for at den sammenhængende energiplanlægning er placeret i moderselskabet, som ministeren har en direkte kontrol med. Baggrunden for at bevare de myndighedslignende opgaver i moderselskabet er ligeledes at sikre tilstrækkelig offentlig styring og indflydelse i relation til varetagelsen af disse opgaver.

Efter omorganiseringen af Energinet er en del af systemoperatøropgaven placeret i underliggende datterselskaber, idet disse opgaver vurderes at være af overvejende driftsmæssig karakter. Dette er overordnet set i overensstemmelse med forarbejderne til bestemmelsen, hvoraf det fremgår, at driftsprægede opgaver varetages mest hensigtsmæssigt i datterselskaber. Det forventes, at den foreslåede bestemmelse vil medføre, at Energinets forskellige aktiviteter kan drives efter deres eget rationale og deres egen forretningslogik i datterselskaber, mens ledelsen i Energinets moderselskab beholder et klart forretningsansvar for virksomhedens underliggende selskaber.

Den foreslåede affattelse af *stk. 6* vil indebære, at indholdet af de almindelige bemærkninger til den gældende § 2 i loven om, at modervirksomheden skal varetage de overordnede planlægningsmæssige og myndighedslignende opgaver, indføres i selve lovteksten. Herved sikres det, at den egentlige myndighedsudøvelse holdes tæt ved ministeren under den bedst mulige styring og gennemsigtighed af hensyn til retssikkerhedsmæssige forhold. Med en adskillelse af Energinets driftsmæssige funktioner og de myndighedslignende opgaver sikres det, at virksomhedshensyn ikke overvægtes i administrationen af de myndighedslignende opgaver.

Princippet om økonomisk forsvarlig forvaltning indebærer, at forvaltningen skal varetage samfundsøkonomiske hensyn og ikke må overforbruge midler, ligesom det almindelige forvaltningsretlige saglighedskrav indebærer, at forvaltningsakter ikke må udstedes med målet om økonomisk vinding. Omorganiseringen understøtter disse hensyn ved adskillelse af den regeludstedende enhed og datterselskaberne, der driver virksomhed i overensstemmelse med de udstedte regler. Hermed opnås en adskillelse af aktiviteter med forskellige økonomiske rammer og formål, altså mellem økonomisk og ikke-økonomisk aktivitet, med henblik på at undgå interessekonflikt mellem forvaltningsbaseret myndighedsudøvelse og driftsorienteret virksomhed. Udførelsen af driftsopgaver, der ikke indebærer myndighedslignende opgaver, vil kunne organiseres så de kan styres efter almindelige forretningsmæssige principper. Med opdelingen mellem driftsmæssige opgaver og myndighedslignende opgaver minimeres risikoen for, at der foretages usaglige dispositioner og opstår interessekonflikter, hvilket styrker Energinets habilitet.

Grænsedragningen mellem de myndighedslignende opgaver og de mere driftsprægede opgaver og dermed fordelingen af opgaverne mellem moderselskabet og datterselskaberne foreslås som hidtil at skulle foretages af Energinet. Denne del af lovforslaget skal ses i sammenhæng med forslaget om at indsætte en bestemmelse i § 5, *stk. 4*, hvorefter Energinet vil skulle fastsætte en koncerninstruks, som nærmere fastlægger beslutningsbeføjelserne, opgave- og ansvarsfordelingen mellem Energinet og selskabets helejede datterselskaber, jf. lovforslagets § 1, nr. 4, og de specielle bemærkninger hertil. Energinet vil således fastlægge de nærmere procedurer for samarbejde mellem myndighedsenheden og datterselskaberne i koncerninstruksen. Koncerninstruksen vil skulle forelægges energi-, forsynings- og klimaministeren til godkendelse, ligesom efterfølgende ændringer ligeledes vil skulle godkendes af ministeren, forinden de kan træde i kraft.

Den nærmere grænsedragning mellem de opgaver, der skal varetages i moderselskabet, og de opgaver,

som kan placeres i datterselskaber, vil skulle foretages ud fra de overordnede hensyn bag omorganiseringen.

Et væsentligt hensyn er det retlige hensyn til, at Energinet skal løse sine myndighedslignende opgaver i overensstemmelse med gældende regler. Der gælder i forvaltningsretten et generelt udgangspunkt om forbud mod delegation af myndighedsudøvelse til private uden udtrykkelig hjemmel, og det er ved enhver selskabsretlig omstrukturering af Energinet væsentligt at inddrage de hensyn, der ligger bag dette forbud. Hjemmelskravet hviler på hensynet til retssikkerhed samt til det offentliges kontrol og styring med den delegerede opgave. Myndighedslignende opgaver vil derfor skulle bevares i moderselskabet, hvor energi-, forsynings- og klimaministeren kan udøve indflydelse på væsentlige beslutninger.

Den foreslåede bestemmelse i § 2, stk. 6, vil indebære, at generelle regler, forskrifter og afgørelser skal udstedes og træffes af moderselskabet, ligesom tilsynet hermed skal udføres af moderselskabet. I det omfang Energinet som led i udførelsen af sine myndighedslignende opgaver fastsætter, hvad der er ret i form af forvaltningsakter, vil disse opgaver skulle placeres i Energinets myndighedsenhed i moderselskabet. Denne sagsbehandling vil skulle ske under iagttagelse af forvaltningslovens regler og principper, herunder af princippet om ligebehandling og princippet om saglig forvaltning. Myndighedsenheden vil have ansvaret for de regler, som de faglige enheder i Energinets datterselskaber anvender i deres virksomhed. Datterselskaberne vil derfor skulle bidrage til myndighedsenhedens arbejde ud fra deres praktiske erfaring med reglernes anvendelse, hvorimod opgaverne vil blive udført af moderselskabet som udsteder af forvaltningsakterne, og opgaven i det væsentligste beholdes i moderselskabet.

For så vidt angår opgaver, som ikke indeholder noget strategisk element, vil disse kunne varetages i datterselskaberne uden inddragelse af myndighedsenheden. I det omfang, Energinet mener, at sådanne driftsprægede opgaver mest hensigtsmæssigt varetages i selvstændige datterselskaber, hvor der eksempelvis er større driftsøkonomisk incitament til effektiviseringer og investeringer i kapacitet og produktudvikling, vil sådanne opgaver kunne placeres i datterselskaber. Datterselskaberne vil herudover skulle bidrage til Energinets overordnede planlægningsmæssige opgaver såsom eksempelvis systemplanlægning, udbygning og vedligeholdelse af transmissionsnet, investeringsplanlægning, beredskabs- og kapacitetsplanlægning, planlægning i relation til opretholdelse af balance i systemet og varetagelse af miljøhensyn.

Den foreslåede bestemmelse i § 2, stk. 6, skal således sikre den rigtige fordeling af aktiviteter i Energinets moderselskab og datterselskaber. Tilrettelæggelsen af virksomhedens aktiviteter vil i øvrigt skulle foretages i overensstemmelse med reglerne vedrørende Energinets opgaver, herunder reglerne i lov om elforsyning, lov om fremme af vedvarende energi og lov om naturgasforsyning, jf. lov om Energinet § 2, stk. 2.

Til nr. 3

§ 5 i lov om Energinet vedrører energi-, forsynings- og klimaministerens beføjelser over for Energinet. Energi-, forsynings- og klimaministeren fastsætter i medfør af § 5, stk. 2, i lov om Energinet en vedtægt for Energinet. Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 2004-2005, tillæg A, side 2391-2393 og 2399-2400, at vedtægten skal indeholde de nærmere retningslinjer for virksomhedens udøvelse og overordnet set fastlægges efter principperne i selskabsloven. Vedtægten skal ifølge bemærkningerne bl.a. indeholde bestemmelser om virksomhedens formål, hæftelse og kapital, ministerens beslutningskompetence, afholdelse af halvårsmøder med bestyrelsens formand til orientering om virksomhedens forhold, krav til sammensætning af bestyrelsen og dennes opgaver, direktionen, tegningsregler, interessentforum, offentlighed om virksomhedens forhold, årsrapport, revision og lignende. Af vedtægten skal det desuden fremgå, at bestyrelsen skal udarbejde en forretningsorden for bestyrelsens arbejde, og at denne skal godkendes af ministeren. Vedtægten skal anmeldes til Erhvervsstyrelsen, jf. § 16 i lov om Energinet.

Ministeren har med hjemmel i denne bestemmelse fastsat en vedtægt for Energinet, der opfylder disse

krav. Det fremgår ikke direkte af loven eller bemærkningerne til bestemmelsen i § 5, stk. 2, om ministeren skal godkende eventuelle ændringer af vedtægten, som bestyrelsen af Energinet måtte foretage, men det forudsættes at være tilfældet. Ministeren har således i praksis godkendt de ændringer af vedtægten, som Energinets bestyrelse har foretaget siden fastsættelse af selskabets vedtægt.

Det følger af den foreslåede ændring af § 5, *stk. 2*, at ændringer af vedtægten skal godkendes af energi-, forsynings- og klimaministeren. Der er tale om en lovfæstelse af gældende ret på lovniveau. Lovfæstelsen foreslås i forbindelse med denne lovændring, idet man herved bidrager til at skabe klare retlige rammer for den statslige ejerskabsvaretagelse af Energinet.

Til nr. 4

§ 5 i lov om Energinet vedrører energi-, forsynings- og klimaministerens beføjelser over for Energinet. Mens ministerens kontrol med moderselskabet er direkte, er kontrollen med datterselskaberne alene indirekte, idet det er Energinets moderselskab, der varetager den direkte kontrol med de underliggende datterselskaber. Denne indirekte indflydelse på aktiviteter i koncernens datterselskaber eksisterer i form af ministerens mulighed for gennem sin beslutningskompetence over for Energinet at påvirke, hvordan Energinet agerer som ejer af andre selskaber. Det fremgår ikke af loven eller bemærkningerne hertil, at ministeren skal fastsætte eller godkende vedtægter for Energinets datterselskaber. Det fremgår af forarbejderne, at Energinets datterselskaber er statslige aktieselskaber og således skal følge reglerne herom, hvorfor selskabsloven regulerer dette forhold, jf. Folketingstidende 2004-2005, tillæg A, side 2397. Herudover kan ministeren i medfør af den gældende § 5, stk. 1, træffe beslutning om ethvert forhold vedrørende Energinets anliggender på vedtægts- og instruktionsniveau. Der er således med den gældende § 5 ikke en direkte offentlig styring i form af energi-, forsynings- og klimaministerens ejerbeføjelser ned igennem koncernen. Der fremgår af den gældende lov heller ingen pligt for selskabet til at fastsætte en koncerninstruks om beslutningsbeføjelserne mellem Energinet og Energinets helejede datterselskaber, ligesom selskabet ikke i medfør af loven har en generel orienteringspligt over for ministeren.

Det følger af den foreslåede nye bestemmelse i § 5, *stk. 3, 1. pkt.*, at Energinet fastsætter vedtægter for Energinets helejede datterselskaber. Dette er alene en præcisering af gældende ret, idet Energinet som ejer af datterselskaberne i medfør af selskabsloven fastsætter vedtægter for datterselskaberne. Præciseringen foreslås i forbindelse med denne lovændring for at skabe klare retlige rammer for Energinet.

Det følger af den foreslåede nye bestemmelse i § 5, *stk. 3, 2. pkt.*, at energi-, forsynings- og klimaministeren skal godkende vedtægterne for Energinets helejede datterselskaber og ændringer heraf. Dette er en fravigelse af de almindelige selskabsretlige regler, hvorefter stifterne underskriver vedtægterne, og generalforsamlingen – altså selskabets ejer eller ejere - vedtager eventuelle ændringer heraf. I medfør af selskabsretten er det således Energinets moderselskab som stifter og ejer af datterselskaberne, der godkender datterselskabernes vedtægter og ændringer heraf. Ændringen kræver derfor særskilt hjemmel i lov. Med forslaget sikres ministerens indflydelse på datterselskabernes vedtægter, ligesom ministeren i dag har indflydelse på vedtægterne for Energinets moderselskab. Denne ændring støtter op om formålet med de stærke styringsmæssige instrumenter i den gældende § 5 med intentionen om en stærk kontrol med selskabets aktiviteter, som umiddelbart svækkes ved en placering af aktiviteterne i datterselskaber. Ministerens kontrol med aktiviteterne placeret i datterselskaber sikres således med de foreslåede ændringer.

Vedtægterne vil ligeledes skulle indeholde en procedure for, hvordan ministeren orienteres om datterselskabernes virksomhed på kvartalsmøder og ad hoc-møder, hvor dette er påkrævet. Det vil skulle fremgå af vedtægterne, at ministeren kan forlange at få stillet enhver oplysning om datterselskaberne til rådighed, ligesom Energinet vil være forpligtet til at orientere ministeren om ethvert forhold af større økonomisk, strategisk eller politisk betydning. Det vil skulle fremgå af vedtægterne, at væsentlige beslutninger i Energinets helejede datterselskaber skal godkendes af ministeren og af Energinets bestyrelse, jf. den

foreslåede indsættelse af § 5, stk. 5 i lov om Energinet, jf. forslaget § 1, nr. 4. Væsentlige beslutninger kan være beslutninger i forbindelse med større investeringer eller ændringer i selskabsstrukturen.

Den foreslåede ændring skal sammenholdes med den foreslåede nyaffattelse af lovens § 2, stk. 3, i den foreslåede § 1, nr. 1, hvorefter ministeren skal godkende Energinets oprettelse af datterselskaber, jf. lovforslagets § 1, nr. 1, og bemærkningerne hertil. Ministeren vil i forbindelse med oprettelsen af et datterselskab i Energinet således skulle godkende vedtægterne for datterselskaberne, herunder sikre, at Energinets aktiviteter organiseres ud fra de hensyn, der foreskrives i lov om Energinet og bemærkningerne hertil. Dette kan eksempelvis gælde opdelingen af konkurrenceudsatte og ikke-konkurrenceudsatte aktiviteter, som ikke må varetages i samme selskaber, og hvor der ikke må være personsammenfald i ledelserne for de pågældende selskaber. Der henvises i den forbindelse til de øvrige regler for Energinets opgaver såsom lov om elforsyning, lov om naturgasforsyning og lov om fremme af vedvarende energi.

Det følger af den foreslåede § 5, *stk. 4, 1. pkt.*, at Energinet skal fastsætte en koncerninstruks, som nærmere fastlægger beslutningsbeføjelserne og opgave- og ansvarsfordelingen mellem Energinet og selskabets helejede datterselskaber. Dette foreslås med henblik på at tilrettelægge det overordnede koncernansvar inden for Energinets organisation, herunder ansvarsfordelingen mellem Energinets moderselskab og datterselskaber.

Koncerninstruksen vil have til formål at beskrive det overordnede styringsmæssige koncernansvar og vil skulle beskrive opgaver, ansvar og beføjelser for henholdsvis ledelsen i Energinet og ledelsen i datterselskaberne. Instruksen vil ligeledes beskrive, hvilke beslutninger der på grund af deres karakter altid skal træffes af bestyrelsen i Energinet. Disse emner skal beskrives kvalitativt i koncerninstruksen. Koncerninstruksen vil skulle sikre tilstrækkelig inddragelse af Energinets koncernbestyrelse i virksomhedens væsentlige anliggender i datterselskaberne og skabe rammen for effektiv og ubrudt ledelse hele vejen ned gennem koncernen. Myndighedsenheden i Energinet og de opgaver, der henhører under denne enheds kompetence, vil ligeledes skulle beskrives i koncerninstruksen. Koncerninstruksen vil skulle sikre regelmæssig rapportering og dialog koncernens selskaber imellem. Forpligtelsen til at fastsætte koncerninstruksen vil skulle fremgå af de helejede datterselskabers vedtægter. Energinets moderselskab vil skulle påse, at datterselskaberne drives efter koncerninstruksen og de fastsatte procedurer og retningslinjer for koncernens arbejde. Bestyrelserne i de enkelte datterselskaber vil skulle påse, at disse politikker og retningslinjer efterleves i datterselskabernes virke.

Det følger af den foreslåede bestemmelse i *stk. 4, 2. pkt.*, at energi-, forsynings- og klimaministeren godkender koncerninstruksen og ændringer heraf. Formålet med at indsætte denne betingelse i bestemmelsen er, at ministeren hermed vil skulle godkende tilrettelæggelsen af ansvarsfordelingen mellem Energinets moderselskab og datterselskaber og sikre, at fordelingen er foretaget ud fra ovenstående hensyn.

Det følger af den foreslåede *stk. 5*, at Energinet skal orientere energi-, forsynings- og klimaministeren om væsentlige forhold vedrørende Energinets virksomhed. Det foreslås, at der indsættes en eksplicit oplysningspligt for Energinet over for ministeren foranlediget af den ændrede organisering, hvor en del af virksomhedens aktiviteter er flyttet ned i datterselskaber og dermed længere væk fra ministerens kontrol. Med den foreslåede bestemmelse fremgår en klar forpligtigelse for Energinets bestyrelse til af egen drift at orientere ministeren om alle væsentlige forhold i virksomheden og dens aktiviteter udover orienteringen på de faste møder.

Væsentlige forhold vedrørende Energinets virksomhed vil eksempelvis være væsentlige ændringer i virksomhedens økonomi, herunder indtægter, omkostninger, kapitalpolstring og risikoeksponering. Større ændringer vedrørende forsyningssikkerhedsmæssige forhold vil ligeledes udgøre væsentlige forhold, ligesom ændringer i Energinets strategi eller aktiviteter og forhold af politisk betydning. Det vil være Energinets bestyrelses vurdering, hvad der udgør et væsentligt forhold, som ministeren bør orienteres om, og de angivne eksempler er ikke en udtømmende gennemgang. Ministeren vil på baggrund af det oplyste

kunne træffe beslutning om, hvilke dispositioner der kræver ministergodkendelse, såsom eksempelvis væsentlige beslutninger, herunder om større investeringer og frasalg, som skal lægges op til bestyrelse og ejer. Oplysningspligten indsættes for at sikre, at ministeren har et oplyst grundlag for at føre tilsyn med Energinet og i rette tid kan træffe de nødvendige foranstaltninger for at imødegå et særligt forhold, såfremt der skulle opstå behov herfor.

Koncernbestyrelsen vil i den forbindelse udover koncerninstruksen skulle påse udarbejdelsen af relevante procedurer og retningslinjer til sikring heraf, herunder datterselskabernes forpligtigelse til at underrette koncernbestyrelsen om væsentlige forhold. Koncernbestyrelsen vil herudover skulle udarbejde retningslinjer, som bestemmer, hvorledes koncernbestyrelsen skal orientere energi-, forsynings- og klimaministeren om ethvert forhold vedrørende Energinets eller datterselskabernes virksomhed, som er af væsentlig, principiel, økonomisk, strategisk eller politisk betydning.

Ovenstående styringsmæssige beføjelser for ministeren foreslås i sammenhæng med den foreslåede § 1, nr. 6, om indsættelse af en § 6 a, hvorefter ministeren skal sætte rammerne for sammensætningen af Energinets datterselskabers bestyrelse, jf. afsnit 2.1 i de almindelige bemærkninger og de specielle bemærkninger til § 1, nr. 6. Samlet set sikrer dette ministerens styringsbeføjelser i forhold til Energinets koncern.

Det fremgår af de specielle bemærkninger til § 5 i lovforslaget til den oprindelige hovedlov, at det er en forudsætning, at ministeren med sine beslutninger ikke reelt overtager den faktiske ledelse af Energinet. Det er ikke hensigten med de foreslåede ændringer at fravige denne forudsætning eller den almindelige selskabsretlige ordning, hvorefter bestyrelsen uafhængigt af ejerne skal handle ud fra, hvad der tjener selskabet bedst. Ejerskabet til Energinets datterselskaber vil derfor i overensstemmelse med den gældende lov om Energinet skulle udøves indirekte via moderselskabet og med respekt for bestyrelsernes kompetencer i datterselskaberne og den selvstændige drift heraf.

Til nr. 5

Det fremgår af den gældende § 6, stk. 5, i lov om Energinet, at medarbejderne i Energinet og selskabets datterselskaber som udgangspunkt vælger tre medarbejderrepræsentanter til bestyrelsen, herunder en koncernrepræsentant, efter tilsvarende regler i selskabsloven. Antallet af medarbejderrepræsentanter afviger fra de regler, der i medfør af selskabsloven gælder for aktieselskaber. Det fremgår af forarbejderne til § 6, jf. Folketingstidende 2004-2005, tillæg A, side 2400-2401, at medarbejderrepræsentanterne og suppleanter for medarbejderrepræsentanterne skal vælges efter reglerne i selskabsloven, hvilket bl.a. indebærer, at repræsentanterne sidder i bestyrelsen for en periode af fire år. Medarbejderne i Energinets datterselskaber, der er aktieselskaber, vælger medarbejderrepræsentanter til bestyrelserne i de respektive datterselskaber efter reglerne i selskabsloven.

Det følger af den foreslåede nyaffattelse af § 6, stk. 5, at medarbejderne i Energinet og Energinets helejede datterselskaber vælger 3 medarbejderrepræsentanter til bestyrelsen efter reglerne herom i selskabsloven. Som følge af Energinets omorganisering 1. maj 2018, hvor en væsentlig del af virksomhedens aktiviteter blev flyttet ned i datterselskaber, arbejder størstedelen af selskabets medarbejdere i Energinets datterselskaber. Kravet om, at alene en ud af Energinets tre medarbejderrepræsentanter i bestyrelsen vælges blandt medarbejderne i Energinets datterselskaber som koncernrepræsentant, vurderes derfor ikke at være proportionelt.

Ændringen indebærer, at Energinet vil få mulighed for selv at sammensætte deres medarbejderrepræsentation og fordele medarbejderrepræsentationspladserne inden for selskabslovens regler herom. Med den foreslåede nyaffattelse af § 6, stk. 5, tilpasses bestemmelsen om medarbejderrepræsentation således Energinets nye koncernstruktur, ligesom Energinet sikres en yderligere fleksibilitet i relation til valg af medarbejderrepræsentation, som ligeledes kan fungere efter en eventuel ny omstrukturering.

Den foreslåede nyaffattelse indebærer endvidere, at en henvisning til lovens § 27 udgår. § 27 indeholdt en overgangsregel, som mistede sin betydning to år efter stiftelsen af Energinet.

Til nr. 6

Lov om Energinet indeholder ingen bestemmelser om ledelsen af Energinets helejede datterselskaber. Det fremgår af forarbejderne jf. Folketingstidende 2004-2005, tillæg A, side 2391-2392, at det forudsættes, at datterselskaberne organiseres som aktieselskaber og dermed er omfattet af reglerne om aktieselskaber i selskabsloven. Dette indebærer i medfør af bemærkningerne, at ledelsen vælges på generalforsamlinger, og som eneejer af datterselskaberne vælger koncernbestyrelsen for Energinet bestyrelsesmedlemmer til datterselskaberne. Det angives i bemærkningerne, at en ofte anvendt model i denne forbindelse er at sammensætte bestyrelsen i datterselskaberne af repræsentanter for direktionen i moderselskabet og evt. andre ledende medarbejdere i modervirksomheden suppleret med medarbejderrepræsentanter efter selskabslovens regler. Datterselskaberne i Energinet er organiseret i aktieselskabsform, og i henhold til selskabsloven eksisterer der flere forskellige muligheder for valg af ledelsesstruktur for disse selskaber.

Det følger af det foreslåede § 6 a, stk. 1, at Energinets helejede datterselskaber skal ledes af en bestyrelse. Med den foreslåede bestemmelse opnås en ledelsesstruktur, hvorefter Energinets helejede datterselskaber skal ledes af en bestyrelse og således ikke af en direktion. Den foreslåede bestemmelse skal sammenholdes med den foreslåede stk. 2, hvorefter energi-, forsynings- og klimaministeren træffer beslutning om kriterier for sammensætning af bestyrelserne i Energinets helejede datterselskaber. Ministeren vil i medfør af stk. 2 eksempelvis kunne beslutte, at direktionen i Energinet skal have flertal i et datterselskabs bestyrelse. Energi-, forsynings- og klimaministeren udøver sine beføjelser over for Energinet ved meddelelser til moderselskabets bestyrelse, og bestyrelsen implementerer disse beslutninger over for direktionen i Energinets moderselskab. Med koncerndirektionens flertal i et datterselskabs bestyrelse sikres en stærk repræsentation af moderselskabets ledelse i datterselskabets ledende organ. Dette er betinget af, at den overordnede og strategiske ledelse i datterselskaberne varetages af denne bestyrelse, hvorfor det foreslås at indsætte en bestemmelse som § 6 a, stk. 1, om, at Energinets helejede datterselskaber ledes af en bestyrelse. Hermed vil den overordnede strategiske ledelse af datterselskaberne blive varetaget af en bestyrelse på samme vis, som den overordnede strategiske ledelse af koncernen varetages af bestyrelsen i moderselskabet.

Det følger af det foreslåede stk. 2, 1. pkt., at Energinet udpeger medlemmer til bestyrelserne for Energinets helejede datterselskaber. Dette gælder i medfør af selskabsretten, og der er derfor alene tale om en præcisering heraf i lov om Energinet.

Det følger af det foreslåede stk. 2, 2. pkt., at energi-, forsynings- og klimaministeren træffer beslutning om kriterierne for sammensætning af bestyrelserne i Energinets helejede datterselskaber. Forslaget indebærer, at ministeren vil få mulighed for eksempelvis at bestemme, at direktionen i Energinets moderselskab skal have flertal i bestyrelserne i Energinets helejede datterselskaber. Hermed kan man opnå en ledelsesstruktur, hvorefter Energinets helejede datterselskaber skal ledes af en bestyrelse, hvori koncerndirektionen i Energinet skal have flertal. Ministerens instruktioner til Energinets bestyrelse kan således blive videreført ved bestyrelsens instruktioner til Energinets direktion, som viderefører instruktionerne ned i datterselskaberne. Sammenholdt med den foreslåede bestemmelse i stk. 1 om, at datterselskaberne skal ledes af en bestyrelse, vil man med denne sammensætning af et datterselskabs bestyrelse opnå en ubrudt styringskæde fra ministeren ned til datterselskabets ledelse. Dette sikrer en ledelsesmæssig sammenhæng i koncernen. Ministeren vil alternativt kunne fastsætte lignende kriterier, som støtter op om en ledelsesmæssig sammenhæng i virksomheden, såsom at ledende medarbejdere i Energinets moderselskab kan varetage bestyrelsesposter i et datterselskab, hvor det ellers ikke er muligt at have koncernledelsen repræsenteret ved et flertal i en datterselskabsbestyrelse. Dette kan eksempelvis være relevant for datterselskaber, hvor man ikke ønsker personsammenfald blandt bestyrelsesmedlemmerne.

I helejede datterselskaber, hvor andre hensyn end hensynet til at bevare en ubrudt styringskæde fra ministeren ned i datterselskaberne, vejer tungere, vil ministeren med den foreslåede bestemmelse kunne beslutte en sammensætning af bestyrelsen, som sikrer, at disse andre hensyn varetages i det pågældende datterselskab. Dette kan eksempelvis være hensynet til de specifikke forhold eller den særlige opgavevaretagelse i et datterselskab, som kan medføre et behov for særlige faglige kundskaber eller ledelsesmæssige kompetencer og erfaringer. Ministeren vil i disse tilfælde kunne beslutte, at direktionen i Energinet skal være repræsenteret ved et mindretal eller være uden repræsentation i det pågældende datterselskab.

Det er dog forventningen, at koncerndirektionens flertal i datterselskabernes bestyrelse vil være hovedreglen, hvorfra der gøres undtagelse for datterselskaber, hvor ministeren vurderer, at der ikke er behov for en ubrudt styringskæde fra ejer ned i datterselskaberne, og at ministerens kontrol med selskabet er tilstrækkeligt varetaget med de øvrige styringsmæssige redskaber i lov om Energinet. Beslutningen om sammensætningen af bestyrelserne i de helejede datterselskaber vil skulle fremgå af koncerninstruksen, som Energinets bestyrelse fastsætter i medfør af den foreslåede § 5, stk. 4.

Det er formålet med bestemmelsen at styrke ministerens kontrol med datterselskabernes aktiviteter i kombination med de øvrige foreslåede bestemmelser om ejerbeføjelser, der herudover foreslås med dette lovforslag, jf. lovforslagets § 1, nr. 3 og 4, om § 5, stk. 2-5, i lov om Energinet og bemærkningerne hertil.

Til nr. 7

Det fremgår af § 7 i lov om Energinet, at den daglige ledelse varetages af en direktion, der ansættes af bestyrelsen efter forudgående orientering af energi-, forsynings- og klimaministeren. Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 2004-2005, tillæg A, side 2401, at bestemmelsen retter sig mod Energinets moderselskab. Loven regulerer ikke på tilsvarende vis spørgsmålet om den daglige ledelse af Energinets datterselskaber.

Det følger af den foreslåede ændring af § 7 at det i lovteksten præciseres, at den daglige ledelse af Energinet, altså moderselskabet, varetages af en direktion, der ansættes af Energinets bestyrelse. Ændringen er en konsekvens af, at der med lovforslagets § 1, nr. 8, foreslås indført en ny bestemmelse i § 7 a, hvoraf det vil fremgå, at den daglige ledelse af Energinets helejede datterselskaber ligeledes skal varetages af en direktion, der ansættes af datterselskabets bestyrelse. Den foreslåede ændring tydeliggør således, at der i § 7 er tale om Energinets moderselskabs direktion og således ikke Energinets helejede datterselskabers direktioner. Den daglige ledelse af Energinets helejede datterselskaber vil ligesom den daglige ledelse af moderselskabet skulle varetages af en direktion, men der gælder ikke ligesom for Energinets moderselskab et krav til direktionens sammensætning.

Til nr. 8

Det fremgår af forarbejderne til lov om Energinet, jf. Folketingstidende 2004-2005, tillæg A, side 2391-2392, at datterselskaberne organiseres som aktieselskaber og dermed er omfattet af reglerne om aktieselskaber i selskabsloven. Ifølge forarbejderne vælges ledelsen i aktieselskaberne på generalforsamlinger. Som eneejer af datterselskaberne vælger koncernbestyrelsen for Energinet ifølge bemærkningerne et flertal af bestyrelsesmedlemmerne for datterselskaberne. Ifølge forarbejderne er en ofte anvendt model i denne forbindelse at sammensætte bestyrelsen i datterselskaberne af repræsentanter for direktionen og evt. andre ledende medarbejdere i modervirksomheden suppleret med medarbejderrepræsentanter efter selskabslovens regler.

Der foreslås indsat en bestemmelse som § 7 a, hvorefter den daglige ledelse af Energinets helejede datterselskaber skal varetages af en direktion, der ansættes af datterselskabets bestyrelse. Bestemmelsen vil medføre, at den daglige ledelse af Energinets helejede datterselskaber på tilsvarende vis som Energinets moderselskab skal varetages af en direktion, jf. § 7 i lov om Energinet. Idet energi-, forsynings- og klimaministeren ikke har eller tåntænkes at skulle have samme ledelsesmæssige beføjelser over for Energinets datterselskaber, som ministeren har over for Energinet, vil der dog ikke skulle ske orientering

af ministeren forud for ansættelse af direktionen, som det gælder for ansættelsen af direktionen i Energinets moderselskab. Dette ville indebære en fravigelse af reglerne i selskabsretten og vurderes ikke at være et nødvendigt styringsværktøj for ministeren. Direktionen i Energinets datterselskaber vil ligesom direktionen i Energinets moderselskab skulle udføre de opgaver og følge de retningslinjer og anvisninger for virksomhedens drift, som bestyrelsen har fastlagt.

Til § 2

Til nr. 1

Lov om elforsyning indeholder regler, der gennemfører EU-direktiver, herunder Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/28/EF af 23. april 2009 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder og om ændring og senere ophævelse af direktiv 2001/77/EF og 2003/30/EF (herefter benævnt VE-direktivet). Loven indeholder derfor en EU-note til lovens titel.

VE-direktivet blev ændret i 2015 ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2015/1513/EU af 9. september 2015 om ændring af direktiv 98/70/EF om kvaliteten af benzin og dieselolie og om ændring af direktiv 2009/28/EF om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder. Ændringsdirektivet er implementeret ved lov nr. 1754 af 27. december 2016 om ændring af lov om bæredygtige biobrændstoffer og om reduktion af drivhusgasser fra transport.

Det følger af den foreslåede nyaffattelse af fodnoten til lovens titel, at Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om fremme af anvendelsen af vedvarende energi er blevet ændret ved ovennævnte ændringsdirektiv.

Ændringen af direktivet medfører ikke behov for at ændre indholdsmæssigt i lov om elforsyning.

Til nr. 2

Efter den gældende bestemmelse i § 51 b, stk. 1, i lov om elforsyning, skal Energinet halvårligt betale et beløb til Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet til dækning af omkostningerne til tilsyn med Energinet og denne virksomheds datterselskaber efter § 51, stk. 1, i lov om elforsyning. Tilsynet, der føres, omfatter bl.a. tilsynet med Energinets almene beredskab og it-beredskab. Beløbet til dækning af omkostninger til tilsyn er i henhold til den gældende bestemmelse i § 51 b, stk. 2, 1. pkt., i lov om elforsyning fastsat til 4,5 mio. kr. Dette beløb indeholder ikke finansieringen af tilsynet med det almene beredskab, der i stedet finansieres via Energistyrelsens almindelige bevilling. Beløbet på 4,5 mio. kr. reguleres årligt med satsen for det generelle pris- og lønindeks, der er fastsat af Finansministeriet, jf. 51 b, stk. 2, 2. pkt.

Det følger af den foreslåede ændring af § 51 b, stk. 2, 1. pkt., i lov om elforsyning, at det samlede beløb, som Energinet halvårligt vil skulle betale til energi-, forsynings- og klimaministeren til dækning af omkostninger til tilsyn med Energinet og denne virksomheds helejede datterselskaber efter § 51 b, stk. 1, vil blive fastsat til 4,68 mio. kr. i stedet for 4,5 mio. kr.

Forskellen mellem det nuværende beløb i den gældende § 51 b, stk. 2, og det foreslåede beløb, vil udgøre finansieringen af det tilsyn, Energistyrelsen fører med Energinets almene beredskabsarbejde, jf. § 85 b, stk. 4, i lov om elforsyning. Forslaget indebærer, at Energistyrelsens tilsyn med Energinets almene beredskab vil overgå til gebyrfinansiering med henblik på en ensretning af finansieringen af Energistyrelsens tilsyn med Energinets beredskabsarbejde, idet tilsynet med Energinets it-beredskab allerede i dag er gebyrfinansieret. Beløbsændringen har derfor ikke betydning i forhold til finansieringen af tilsynet med it-beredskabet efter § 85 c, stk. 6, idet dette allerede er indeholdt i de 4,5 mio. kr. Finansieringen af tilsynet med it-beredskabet blev fastsat ved lov nr. 1755 af 27. december 2016 om ændring af lov om elforsyning og lov om naturgasforsyning.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 3, nr. 6.

Til nr. 3

Efter den gældende bestemmelse i § 8, stk. 3, jf. stk. 2, i lov om elforsyning kan de kollektive elforsyningsvirksomheder, herunder Energinet, opkræve tariffer af brugerne, der modtager virksomhedens ydelser, til dækning af de omkostninger de kollektive elforsyningsvirksomheder, herunder Energinet, har i medfør af denne lov og lov om fremme af vedvarende energi, medmindre omkostningerne er finansieret på anden måde, herunder af statsmidler.

Det følger af den foreslåede indsættelse af § 51 d, stk. 1, i lov om elforsyning, at virksomheder med elproduktionsbevilling efter § 10, stk. 1, netvirksomheder samt virksomheder, der yder balancering af elsystemet, halvårligt vil skulle betale et beløb til Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet til dækning af omkostninger til det tilsyn, der føres med virksomhederne efter regler udstedt i medfør af § 85 b, stk. 4, og § 85 c, stk. 6, § 85 b, stk. 4, og § 85 c, stk. 6, som bemyndiger ministeren til at fastsætte regler om udførelse af tilsynet med henholdsvis det almene beredskab og it-beredskabet hos disse virksomheder. Bemyndigelserne er udmøntet ved bekendtgørelse nr. 1024 af 21. august 2007 om beredskab for elsektoren (herefter benævnt elberedskabsbekendtgørelsen) og bekendtgørelse nr. 425 af 1. maj 2018 om it-beredskab for el- og naturgassektorerne (herefter benævnt it-beredskabsbekendtgørelsen).

Baggrunden for den foreslåede bestemmelse er, at det forventes, at energi-, forsynings- og klimaministeren med hjemmel i §§ 85 b, stk. 4, 85 c, stk. 6 og § 92 i lov om elforsyning vil flytte tilsynet med virksomhedernes arbejde med det almene beredskab og it-beredskabet efter henholdsvis § 85 b, stk. 1 og 2, og § 85 c, stk. 1, fra Energinet til Energistyrelsen med virkning fra 1. juli 2019. Baggrunden herfor er, at det på baggrund af en evaluering af Energistyrelsen foretaget af energi-, forsynings- og klimaministeren vurderes, at der i Energistyrelsen eksisterer et tilstrækkeligt fagligt miljø til, at Energistyrelsen på betryggende vis vil kunne varetage tilsynet med bl.a. elvirksomhedernes almene beredskab og it-beredskab. Der henvises til afsnit 1.2.2 og 2.2. i de almindelige bemærkninger.

Det følger af det foreslåede *stk. 2, 1. pkt.*, at energi-, forsynings- og klimaministeren bemyndiges til at fastsætte størrelsen af beløb efter stk. 1, herunder om fordelingen af omkostningerne på kategorier af virksomheder. Gebyrerne forventes fordelt på 4 kategorier, gradueret således, at gebyret vil være størst for virksomheder i kategori 1 og lavest for virksomheder i kategori 4. Det forventes, at de 4 kategorier for gebyropkrævningen vil basere sig på den kategorisering, der foretages af virksomhederne efter it-beredskabsbekendtgørelsen under hensyntagen til den klassificering, der foretages af virksomhedernes anlæg efter elberedskabsbekendtgørelsen og bekendtgørelse nr. 1025 af 21. august 2007 om beredskab for naturgassektoren (herefter benævnt naturgasberedskabsbekendtgørelsen) som beskrevet nærmere nedenfor.

Af den ovennævnte it-beredskabsbekendtgørelse fremgår det, at virksomhederne i el- og naturgassektorerne inddeles af tilsynsmyndigheden i tre kategorier på baggrund af deres betydning for forsyningen på nationalt, regionalt eller lokalt niveau. Kategoriseringen bruges til at differentiere kravene til virksomhederne i bekendtgørelsen og bidrager dermed til at fastlægge, hvor ofte og hvor omfattende tilsyn der skal føres med virksomhederne. Kategoriseringen af virksomhederne revideres årligt.

Kategoriseringen af el- og naturgasvirksomhederne skal dog sammenholdes med den klassificering, der foretages af virksomhedernes anlæg efter elberedskabsbekendtgørelsen og naturgasberedskabsbekendtgørelsen. Tilsynsmyndigheden på beredskabsområdet (på nuværende tidspunkt Energinet) foretager en klassificering af anlæggene fordelt på tre klasser ud fra anlæggenes betydning for den nationale, regionale eller øvrige forsyning af henholdsvis el og naturgas. Klassificeringen af anlæg bruges ligeledes til at differentiere kravene til virksomhederne og bidrager dermed til at fastlægge, hvor ofte og hvor omfattende tilsyn, der skal føres med virksomhederne.

Der er som udgangspunkt en sammenhæng mellem virksomheders kategorisering efter it-beredskabsbekendtgørelsen og den klassificering, som virksomhedernes anlæg opnår efter elberedskabsbekendtgørelsen og naturgasberedskabsbekendtgørelsen. Generelt er virksomheder med klasse 1-anlæg også kategori 1-virksomheder. Der er dog et mindre antal kategori 1-virksomheder, der har et større antal klasse 1-anlæg

fordelt på flere lokaliteter. Der vil derfor skulle føres et mere omfattende tilsyn med de kategori 1-virksomheder, der ejer flere klasse 1-anlæg, idet der også skal føres individuelt tilsyn med de klassificerede anlæg.

Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet har derfor vurderet, at det er nødvendigt at tage højde for både el- og naturgasvirksomhedernes kategorisering og antallet af klassificerede anlæg, som virksomhederne ejer, når gebyret for tilsynet med det almene beredskab og it-beredskabet skal fastsættes. Det forventes derfor, at energi-, forsynings- og klimaministeren vil tage højde herfor, når ministeren udnytter sin bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om beløbets størrelse.

Det forventes, at bemyndigelsen vil blive udmøntet således, at der i reglerne vil blive angivet kriterier for virksomheders inddeling i de nævnte kategorier, samt hvad gebyret for hver af kategorierne er fastsat til. Det forventes endvidere, at Energistyrelsen vil kunne justere gebyrerne, så de afspejler antallet og størrelsen af de virksomheder i sektorerne, der føres tilsyn med. Der vil således være en fuld omkostningsdækning for Energistyrelsen, hvilket betyder, at udgifterne forbundet med tilsynet modsvares af de samlede opkrævninger. Ordningen vil dermed hvile i sig selv. Dette vil sikre, at princippet om proportionalitet mellem den ydelse, som virksomheden får, og det gebyr, der opkræves herfor, overholdes.

Det følger af det foreslåede *stk. 2, 2. pkt.* at energi-, forsynings- og klimaministeren vil kunne fastsætte nærmere regler om betaling og opkrævning af det i *stk. 1* nævnte beløb. Det forventes, at der vil blive fastsat regler om, at betalingerne skal ske efter halvårlige fakturaer. Det forventes, at der vil blive fastsat regler om, at betalingerne skal ske til Energistyrelsen, som forventes at få delegeret kompetencen til at varetage opgaverne med tilsynet med el- og gasvirksomhedernes almene beredskab og it-beredskab. Det forventes, at der fastsættes regler om efterregulering af beløbet, der betales, så det sikres, at virksomhederne ikke betaler for meget eller for lidt. Det forventes, at der fastsættes regler om, hvor hurtigt virksomhederne skal indbetale beløbet efter udstedelse af fakturaen. Det forventes, at der fastsættes regler om, at der skal betales renter i medfør af renteloven, såfremt der ikke betales rettidigt.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 3, nr. 8, endvidere til afsnit 1.2.2, 2.2, 3 og 4 i de almindelige bemærkninger.

Til § 3

Til nr. 1

Lov om naturgasforsyning indeholder regler, der gennemfører VE-direktivet. Loven indeholder derfor en EU-note til lovens titel.

VE-direktivet blev ændret i 2015 ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2015/1513/EU af 9. september 2015 om ændring af direktiv 98/70/EF om kvaliteten af benzin og dieselolie og om ændring af direktiv 2009/28/EF om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder. Ændringsdirektivet er implementeret ved lov nr. 1754 af 27. december 2016 om ændring af lov om bæredygtige biobrændstoffer og om reduktion af drivhusgasser fra transport.

Det følger af den foreslåede nyaffattelse af fodnoten til lovens titel, at det fremgår af noten, at Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om fremme af anvendelsen af vedvarende energi er blevet ændret ved ovennævnte ændringsdirektiv.

Ændringen af direktivet medfører ikke behov for at ændre indholdsmæssigt i lov om naturgasforsyning.

Til nr. 2

Det fremgår af § 1, stk. 1, 1. pkt., i lov om naturgasforsyning, at lovens formål bl.a. er at sikre, at landets naturgasforsyning tilrettelægges og gennemføres i overensstemmelse med hensynet til forsynings-sikkerhed, samfundsøkonomi, miljø og forbrugerbeskyttelse.

Det følger af den foreslåede ændring af § 1, stk. 1, 1. pkt., at lovens formål vil blive udvidet til også at omfatte opfyldelse af EU-retlige forpligtelser vedrørende forsyningssikkerheden i EU.

Ændringen har til formål at sikre, at der inden for loven vil kunne fastsættes regler til gennemførelse og anvendelse af gasforsyningssikkerhedsforordningen under gasforsyningskriser, herunder særligt den grænseoverskridende solidaritetsforpligtelse i artikel 13 i gasforsyningssikkerhedsforordningen.

Forslaget indebærer, at der inden for lovens formål og anvendelsesområde vil kunne sikres en tilrettelæggelse af landets naturgasforsyning under hensyntagen til forsyningssikkerheden i EU. Det er med bestemmelsen ikke hensigten at udvide lovens formål og anvendelsesområde til en generel forpligtelse til at varetage forsyningssikkerhed i EU, men alene at sikre overholdelse af Danmarks forpligtelser efter gasforsyningssikkerhedsforordningen og evt. senere ændringer til denne.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med den foreslåede indsættelse af § 23 a i lov om naturgasforsyning, jf. lovforslagets § 3, nr. 4, hvorefter energi-, forsynings- og klimaministeren i nærmere angivet omfang bemyndiges til at fastsætte regler til anvendelse og gennemførelse af gasforsyningssikkerhedsforordningen.

Til nr. 3

Transmissionsselskaber skal i henhold til § 12, stk. 1, nr. 3 og 4, i lov om naturgasforsyning varetage forsyningssikkerheden i Danmark og samarbejde med andre transmissionsselskaber i Danmark og i andre lande med henblik på en effektiv udveksling af naturgas.

Det fremgår af § 12, stk. 3, 1. pkt., i lov om naturgasforsyning, at energi-, forsynings- og klimaministeren skal kunne fastsætte regler om gennemførelsen af bestemmelserne i stk. 1, herunder regler om afgrænsning af opgaverne.

Det følger af den foreslåede ændring af § 12, stk. 3, 1. pkt., at der i bestemmelsen indsættes »jf. dog § 23 a«.

Den foreslåede ændring skal ses i sammenhæng med den foreslåede § 23 a, jf. lovforslagets § 3, nr. 4, hvorefter det foreslås, at energi-, forsynings- og klimaministeren skal kunne fastsætte regler med henblik på håndtering af gasforsyningsafbrydelser i en gasforsyningskrise inden for rammerne gasforsyningssikkerhedsforordningen.

Den foreslåede bestemmelse skal tydeliggøre, at evt. supplerende regler til gasforsyningssikkerhedsforordningen, der er omfattet af transmissionsselskabers forpligtelse til at varetage forsyningssikkerhed m.v., som udgangspunkt fortsat skal fastsættes efter § 12, stk. 3, i lov om naturgasforsyning, men at hjemlen til at fastsætte øvrige nødvendige supplerende regler til gasforsyningssikkerhedsforordningen, der bl.a. har virkning for kunder og virksomheder i en gasforsyningskrise, omfattes af den foreslåede § 23 a.

Det medfører, at Energinets forpligtelser til at udarbejde eksempelvis forebyggende nationale og regionale handlingsplaner samt en national nødplan (artikel 8-10) fortsat fastsættes med hjemmel i § 12, stk. 3.

Til nr. 4

Der findes ikke efter gældende ret regler om håndtering af en gasforsyningsafbrydelse i en gasforsyningskrise omfattet af gasforsyningssikkerhedsforordningen.

Den foreslåede bestemmelse i § 23 a er ny.

Det følger af den foreslåede § 23 a, stk. 1, at energi-, forsynings- og klimaministeren skal kunne fastsætte regler med henblik på håndtering af gasforsyningsafbrydelser i en gasforsyningskrise inden for rammerne af Europa-Parlamentets og Rådets forordning om foranstaltninger til opretholdelse af gasforsyningssikkerheden. Bemyndigelsen omfatter herunder særligt, men ikke udelukkende, de under nr. 1-4 nærmere angivne områder, jf. nedenfor.

Den foreslåede bestemmelse skal sikre, at der skal kunne fastsættes de nødvendige supplerende regler

til gasforsyningssikkerhedsforordningen til håndtering af en gasforsyningskrise omfattet af forordningen både før, under og efter en eventuel gasforsyningsafbrydelse.

Det følger af det foreslåede *stk. 1, nr. 1*, at ministeren med henblik på håndtering af gasforsyningsafbrydelser i en gasforsyningskrise inden for rammerne af Europa-Parlamentets og Rådets forordning om foranstaltninger til opretholdelse af gasforsyningssikkerheden, bl.a. vil kunne udstede regler om afgrænsning og inddeling af beskyttede kundegrupper.

Det er en forudsætning for iværksættelse af foranstaltninger i en gasforsyningskrise, at kunderne og deres beskyttelses efter forordningen er identificeret ved en krises indtræden.

Det følger af gasforsyningssikkerhedsforordningens artikel 2, nr. 5 og 6, at beskyttelse i en national gasforsyningskrise eller i en solidaritetskrise omfatter privatkunder (husholdninger). Dertil kan medlemsstaterne fastsætte regler om beskyttelse af andre kunder i såvel en national krise som i en solidaritetskrise.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at ministeren inden for disse regler vil kunne fastsætte omfanget af beskyttede kunder i en gasforsyningskrise. Samtidigt skal der for en solidaritetskrise kunne fastsættes regler om solidaritetsbeskyttede kunder, der modtager varme gennem et solidaritetsbeskyttet gasfyrer kollektivt fjernvarmeanlæg.

Efter gasforsyningssikkerhedsforordningens artikel 2, nr. 2, jf. artikel 2, nr. 24, i Europa- Parlamentets og Rådets direktiv 2009/73/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for naturgas og om ophævelse af direktiv 2003/73/EF, omfatter begrebet kunder grossister, en endelig kunde (herunder gasfyrede kollektive fjernvarmeanlæg), der køber naturgas, samt naturgasvirksomheder, der køber gas. Beskyttelsesomfanget skal fastsættes ud fra denne definition.

Der har efter gældende ret været fastsat det højst mulige beskyttelsesniveau af beskyttede kunder i en national krise efter Europa-Parlamentets og Rådets forordning 994/2010/EU af 20. oktober 2010 om foranstaltninger til opretholdelse af gasforsyningssikkerhed (herefter benævnt forordning 994/2010). Det er fortsat hensigten at fortsætte denne praksis, ligesom det er hensigten at fastsætte et højt beskyttelsesniveau i en solidaritetskrise.

Bestemmelsen indebærer endvidere, at ministeren bemyndiges til at kunne fastsætte nærmere regler for inddelingen af kunder i de forskellige beskyttelseskategorier. Med gasforsyningssikkerhedsforordningens definition af solidaritetsbeskyttede kunder (artikel 2, nr. 6) er der indført en beskyttelseskategori, som kræver en anden metode til inddeling af kunder end selskabets årligt anvendte antal kubikmeter gas. Det er hensigten, at en metode for inddelingen eksempelvis fastsættes med udgangspunkt i branchekoder eller ud fra andre kriterier.

Det følger af den foreslåede *stk. 1, nr. 2*, at ministeren med henblik på håndtering af gasforsyningsafbrydelser i en gasforsyningskrise inden for rammerne af Europa-Parlamentets og Rådets forordning om foranstaltninger til opretholdelse af gasforsyningssikkerheden vil kunne fastsætte regler om krav til selskabers udarbejdelse, opbevaring og videresendelse af oplysninger om beskyttede og ikke kundegrupper og deres gasforbrug til myndigheder.

Baggrunden for bestemmelsen er, at der i en gasforsyningskrise er behov for tilgængelige og opdaterede oplysninger om kundernes beskyttelse og deres gasforbrug, som selskaberne vil kunne være i besiddelse af.

Bestemmelsen indebærer, at ministeren vil kunne udstede regler om, at gasdistributionsselskaber, transmissionsselskaber og gasfyrede kollektive fjernvarmeanlæg skal udarbejde og opbevare lister over deres kunder på baggrund af de regler, ministeren bemyndiges til at udstede i medfør af den foreslåede bestemmelse i § 23, stk. 1, nr. 1, jf. ovenfor, således at det for hver kunde på grundlag af kundens branchekode eller lignende anføres, om denne er en »beskyttet kunde«, jf. gasforsyningssikkerhedsforordningens artikel 2, nr. 5, en »solidaritetsbeskyttet kunde«, jf. forordnings artikel 2, nr. 6, eller omvendt tilhører en ikkebeskyttet kundegruppe. Det er endvidere hensigten, at der vil kunne fastsættes regler om

jævnlig opdatering af listerne, f.eks. en gang årligt, samt at ministeren vil kunne anmode om at få listerne tilsendt. Det er hensigten, at listerne skal kunne anvendes til forudgående at meddele kunder oplysninger om beskyttelsesniveau eller til at meddele ikkebeskyttede kunder forbud mod gas eller varmemeforbrug i en gasforsyningskrise.

Det vurderes, at oplysninger om kunder, der behandles og videresendes af selskaberne, er omfattet af artikel 6, stk. 1, litra c og e, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2016/679/EU af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (herefter benævnt databeskyttelsesforordningen). Det forventes ikke, at der vil blive behandlet følsomme oplysninger omfattet af databeskyttelsesforordningens artikel 9. Lov om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (herefter benævnt databeskyttelsesloven) og databeskyttelsesforordningen vil i øvrigt blive taget i betragtning ved udmøntningen af bestemmelsen ved bekendtgørelse. Det forventes ikke, at artikel 6, stk. 2, i databeskyttelsesforordningen om medlemsstaternes mulighed for at indføre mere specifikke bestemmelser for at tilpasse anvendelsen af forordningens bestemmelser om behandling med henblik på overholdelse af artikel 6, stk. 1, litra c og e, vil blive anvendt. Der tages dog forbehold for, at den endelige udmøntning af den foreslåede bestemmelse ikke er fastlagt.

Det er endvidere hensigten med den foreslåede bemyndigelse, at ministeren skal kunne udstede regler om, at selskaberne skal udarbejde og videresende oplysninger om kundegruppernes gasforbrug eller andel af gas anvendt til brændsel i et gasfyret kollektivt fjernvarmeanlæg. Det fremgår af gasforsynings-sikkerhedsforordningens artikel 13, stk. 10, litra d, at de aftalte ordninger, der skal sikre, at gas i en nødforsyningskrise til solidaritetsbeskyttede kunder skal omfatte gasmængder eller metode til fastsættelse heraf. Der vil derfor forudsætningsvist være behov for at kunne indsamle oplysninger om de enkelte kundegruppers gasforbrug.

Det vil i den forbindelse være mest hensigtsmæssigt, hvis det transmissionsselskab, det distributionsselskab eller det gasfyrede kollektive fjernvarmeanlæg, der indsamler og videresender oplysninger beskyttelseskategoriene, tillige indsamler og videresender oplysninger om gasforbrug for hver kundekategori. Der vil være tale videregivelse af oplysninger om samlede mængder for grupperne, og dermed vil der ikke være tale om personoplysninger.

Det foreslås i *stk. 1, nr. 3*, at ministeren med henblik på håndtering af gasforsyningsafbrydelser i en gasforsyningskrise inden for rammerne af Europa-Parlamentets og Rådets forordning om foranstaltninger til opretholdelse af gasforsynings-sikkerheden skal kunne fastsætte regler om udstedelse af forbud til kunder omfattet af ikkebeskyttede kunde grupper mod forbrug af gas eller fjernvarme.

For at hindre uberettiget gasforbrug i nationale nødsituationer eller i en solidaritetskrise skal medlemsstatens kompetente myndighed underrette de kunder, der ikke er »beskyttede kunder«, om, at de skal standse eller reducere deres gasforbrug uden at skabe teknisk usikre situationer (artikel 10, stk. 1, 2. afsnit). Endvidere skal der i en solidaritetskrise gives fjernvarmekunder, som ikke er beskyttede, underretning om, at de skal standse eller reducere deres varmemeforbrug uden at skabe tekniske usikre situationer (betragtning nr. 40 i præambelen).

Der skal så vidt muligt anvendes markedsbaserede løsninger i en gasforsyningsafbrydelse, og markedets aktører skal så vidt muligt have adgang til at reagere på situationen med markedsbaserede eller frivillige foranstaltninger. Kun hvis de markedsbaserede foranstaltninger ikke er tilstrækkelige, bør medlemsstaterne anvende ikkemarkedsbaserede foranstaltninger (artikel 11, stk. 1, litra c, og 13, stk. 5).

I en nødsituation eller solidaritetskrise, hvor der er behov for ikkemarkedsbaserede foranstaltninger for at forhindre uberettiget forbrug, vil en meddelelse efter almindelige danske retsregler have karakter af, at der nedlægges forbud mod forbrug af gas.

Den foreslåede bestemmelse i § 23 a, stk. 1, nr. 3, vil således alene indebære, der skal kunne nedlægges forbud mod forbrug af gas i en national nødsituation, jf. artikel 11, stk. 1, litra c, eller i en solidaritetskrisse, jf. artikel 13, stk. 1 og 5, når andre relevante markedsbaserede eller frivillige foranstaltninger er blevet gennemført, men hvor dette dog ikke er tilstrækkeligt til sikring af gasforsyningen til relevante beskyttede kunde grupper.

Det vil bero på de konkrete omstændigheder i nødsituationen eller solidaritetskrisen, om der vil være behov for et helt eller delvist forbud, om forbuddet skal omfatte alle ikkebeskyttede kunde grupper, herunder om det kun skal omfatte dele af landet, og om forbuddet skal meddeles generelt eller konkret og individuelt. Det er i den forbindelse bl.a. også afgørende, at en reduktion af gasforbruget eller varmemeforbruget ikke medfører tekniske usikre situationer. Det er derfor hensigten, at der skal kunne fastsættes regler, der giver mulighed for at meddele forbud afhængigt af den konkrete situation.

Det vurderes, at nogle af de konkrete markedsbaserede løsninger bl.a. vil kunne indgå som et element i de mellemstatslige aftaler eller være afhængig af disse. Disse aftaler er endnu ikke indgået. Det kan således blive en konsekvens af sådanne aftaler, at det ikke bliver nødvendigt at fastsætte regler om forbud i visse tilfælde - f.eks. overfor grossister, hvis der findes sikre løsninger.

Det følger af det foreslåede *stk. 1, nr. 4*, at ministeren med henblik på håndtering af gasforsyningsafbrydelser i en gasforsyningskrise inden for rammerne af Europa-Parlamentets og Rådets forordning om foranstaltninger til opretholdelse af gasforsyningssikkerheden skal kunne fastsætte regler om etablering af en kompensationsordning, der finder anvendelse i forbindelse med en solidaritetskrisse.

Medlemsstaterne skal senest den 1. december 2018 vedtage de nødvendige foranstaltninger, herunder de retlige, med henblik på at sikre gennemførelsen af en kompensationsordning mellem lande i forbindelse med en solidaritetsforpligtelse (artikel 13, stk. 8, 3. afsnit).

Den medlemsstat, der anmoder om solidaritet, skal yde en rimelig kompensation til den medlemsstat, der yder solidaritet. En kompensation skal aftales mellem medlemsstaterne. En sådan aftale kan omfatte kategorier af omkostninger, som skal dækkes af en rimelig omgående kompensation, som kan omfatte erstatning for indskrænkninger i industrien, og angivelse af en metode, der kan anvendes til beregning af rimelig kompensation (artikel 13, stk. 10, litra e og d).

Det er hensigten, at der med hjemmel i denne del af bemyndigelsesbestemmelsen skal kunne fastsættes regler for en kompensationsordning i de tilfælde, hvor Danmark skal afgive solidaritetsgas, og hvor virksomheder i Danmark lider et tab. Det er i den forbindelse hensigten med den foreslåede bestemmelse, at energi-, forsynings- og klimaministeren skal kunne fastsætte regler for en ordning, hvormed den industri m.v., der lider et tab som følge af en sådan solidaritetskrisse, skal modtage den relevante kompensation.

Det er endvidere hensigten med den foreslåede bestemmelse, at ministeren skal kunne fastsætte nærmere regler om, hvilke virksomheder der kan ydes kompensation til, og hvilke omkostninger der kan ydes kompensation for. Ligeledes er det hensigten, at ministeren skal kunne fastsætte nærmere regler om ansøgning om og betingelser for opnåelse af kompensation, om beregning og udbetaling af kompensation, om afslag på kompensation og om revision og regnskab. Det er endvidere hensigten, at ministeren skal kunne fastsætte regler om reduktion, bortfald og tilbagebetaling af kompensation ved manglende overholdelse af bestemmelser i lov om naturgasforsyning om oplysningspligt m.v.

Bestemmelsen indebærer, at mellemstatslige aftaler om en kompensation kan udmøntes i konkrete kompensationsordninger for virksomheder m.v., der lider tab.

Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 2.3.2.

Til nr. 5

Det fremgår af § 30 a, stk. 2, i lov om naturgasforsyning, at Energinet og denne virksomheds helejede selskaber, der driver distributionsvirksomhed, samt selskaber, der driver distributionsvirksomhed efter

bevilling, halvårligt skal betale et beløb til Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet til dækning af omkostninger til tilsyn efter lovens § 30, stk. 1, med den virksomhed, som Energinet og Energinets helejede datterselskaber udfører i henhold til loven, og med de øvrige selskabers overholdelse af vilkårene i deres bevillinger.

Det følger af den foreslåede ændring af § 30 a, stk. 2, at der i bestemmelsen indsættes en henvisning til den ved dette lovforslags foreslåede indsættelse af § 30 c.

De foreslåede bestemmelser i § 30 c, jf. lovforslagets § 3, nr. 8, vedrører ovennævnte og visse andre virksomheders betaling af beløb til Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet til dækning af omkostninger til tilsyn med disse selskabers almene beredskaber og it-beredskaber. Finansieringen af disse tilsyn sker efter gældende ret ikke i henhold § 30 a, stk. 2, men på anden vis, jf. nærmere herom i de specielle bemærkninger nedenfor til den foreslåede § 30 c.

Den foreslåede ændring er en lovteknisk præcisering af, at selskabernes betaling til dækning af omkostninger til tilsynet med selskabernes beredskaber ikke skal ske i henhold til lovens § 30 a, stk. 2, men i henhold til § 30 c. Der er med den foreslåede ændring ikke tilsigtet materielle ændringer af § 30 a, stk. 2.

Til nr. 6

Efter den gældende bestemmelse i § 30 a, stk. 1, i lov om naturgasforsyning, skal Energinet og denne virksomheds helejede datterselskaber i medfør af § 2, stk. 2 og 3, i lov om Energinet, der driver transmissionsvirksomhed, samt selskaber, der driver transmissionsvirksomhed efter bevilling, halvårligt betale et beløb til Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet til dækning af omkostninger til tilsyn med Energinet og denne virksomheds helejede datterselskaber i medfør af § 2, stk. 2 og 3, i lov om Energinet, der driver transmissionsvirksomhed, samt selskaber, der driver transmissionsvirksomhed efter bevilling efter § 30, stk. 1, i lov om naturgasforsyning. Tilsynet omfatter bl.a. tilsynet med Energinets almene beredskab og it-beredskab for naturgassektoren. Beløbet til dækning af omkostninger til tilsyn er i henhold til den gældende bestemmelse i § 30 a, stk. 3, i lov om naturgasforsyning, fastsat til 0,7 mio. kr. Dette beløb indeholder ikke finansieringen af tilsynet med det almene beredskab, der i stedet finansieres via Energistyrelsens almindelige bevilling. Beløbet på 0,7 mio. kr. reguleres årligt med satsen for det generelle pris- og lønindeks, der er fastsat Finansministeriet, jf. § 30 a, stk. 3, 2. pkt.

Det følger af den foreslåede ændring af § 30 a, stk. 3, i lov om naturgasforsyning, at det samlede beløb, som Energinet halvårligt vil skulle betale til energi-, forsynings- og klimaministeren til dækning af omkostninger til tilsyn, herunder tilsynet med Energinets almene beredskab og it-beredskab efter § 30 a, stk. 1, i lov om naturgasforsyning, vil blive fastsat til 0,82 mio. kr. i stedet for 0,7 mio. kr.

Forskellen mellem det nuværende beløb i § 30 a, stk. 3, 1. pkt., i lov om naturgasforsyning og det foreslåede beløb udgør finansieringen af det tilsyn, Energistyrelsen fører med Energinets almene beredskabsarbejde, jf. § 15 a, stk. 4, i lov om naturgasforsyning. Forslaget indebærer, at Energistyrelsens tilsyn med Energinets almene beredskab vil overgå til gebyrfinansiering med henblik på en ensretning af finansieringen af Energistyrelsens tilsyn med Energinets beredskabsarbejde, idet tilsynet med Energinets it-beredskab allerede i dag gebyrfinansieres. Beløbsændringen har derfor ikke betydning i forhold til finansieringen af it-beredskabet efter § 15 b, stk. 6, idet dette allerede er indeholdt i de 0,7 mio. kr. Finansieringen af it-beredskabet blev fastsat ved lov nr. 1755 af 27. december 2016 om ændring af lov om elforsyning og lov om naturgasforsyning.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslaget § 2, nr. 2, samt afsnit 1.2.2, 2.2 og 3 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 7

Det fremgår af § 30 b i lov om naturgasforsyning, at energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte regler om betaling til dækning af omkostninger ved opgaver forbundet med ministerens tilsyn

efter § 30, stk. 1, med selskaber med bevilling til lager- og LNG-virksomhed samt med den virksomhed, som Energinet og denne virksomheds helejede datterselskaber i medfør af § 2, stk. 2 og 3, i lov om Energinet udøver efter denne lov ud over transmissions- og distributionsvirksomhed.

Det følger af den foreslåede ændring af § 30 b, at der i bestemmelsen indsættes en henvisning til den ved dette lovforslag foreslåede indsættelse af § 30 c.

De foreslåede bestemmelser i § 30 c, jf. lovforslagets § 3, nr. 8, vedrører ovennævnte og visse andre virksomheders betaling af beløb til Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet til dækning af omkostninger til tilsyn med disse selskabers almene beredskaber og it-beredskaber. Finansieringen af disse tilsyn sker efter gældende ret ikke i henhold § 30 b, men på anden vis, jf. nærmere herom i de specielle bemærkninger nedenfor til den foreslåede § 30 c.

Den foreslåede ændring er en lovteknisk præcisering af, at selskabernes betaling til dækning af omkostninger til tilsynet med selskabernes beredskaber ikke skal ske i henhold til lovens § 30 b, men i henhold til § 30 c. Der er med den foreslåede ændring ikke tilsigtet materielle ændringer af § 30 b.

Til nr. 8

Efter den gældende bestemmelse i § 18, jf. § 37 d, i lov om naturgasforsyning påhviler de nødvendige omkostninger, som transmissions-, distributions-, lager- og LNG-selskaber har, systembrugerne, der modtager selskabets ydelser, og der sker opkrævning gennem det enkelte selskabs tariffer. Nødvendige omkostninger vil eksempelvis være betaling til Energistyrelsen for det tilsyn, som Energistyrelsen fører med Energinets beredskab.

Det følger af den foreslåede § 30 c, stk. 1, i lov om naturgasforsyning, at der fastsættes krav om, at Energinet og denne virksomheds helejede datterselskaber i medfør af § 2, stk. 2 og 3, i lov om Energinet, der driver distributions- eller lagervirksomhed, samt selskaber, der driver distributionsvirksomhed efter bevilling, halvårligt skal betale et beløb til Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet til dækning af omkostninger til tilsyn med selskaberne efter regler udstedt i medfør af § 15 a, stk. 4, og § 15 b, stk. 6, i lov om naturgasforsyning. Det vil sige tilsynet med det almene beredskab og it-beredskabet hos disse virksomheder, som i dag udføres i henhold til naturgasberedskabsbekendtgørelsen og it-beredskabsbekendtgørelsen.

Baggrunden for den foreslåede bestemmelse er, at det forventes, at energi-, forsynings- og klimaministeren med hjemmel i §§ 15 a, stk. 4, 15 b, stk. 6, og § 54 i lov om naturgasforsyning vil flytte tilsynet med naturgasvirksomhedernes almene beredskab og it-beredskab fra Energinet til Energistyrelsen med virkning fra 1. juli 2019. Baggrunden herfor er, at det på baggrund af en evaluering foretaget af energi-, forsynings- og klimaministeren vurderes, at der i Energistyrelsen eksisterer et tilstrækkeligt fagligt miljø til, at Energistyrelsen på betryggende vis vil kunne varetage tilsynet med bl.a. naturgasvirksomhedernes almene beredskab og it-beredskab. Se nærmere herom i afsnit 1.2.2 og 2.2 i de almindelige bemærkninger.

Det følger af den foreslåede § 30 c, stk. 2, 1. pkt., at energi-, forsynings- og klimaministeren bemyndiges til at fastsætte størrelsen af beløb efter stk. 1, herunder om fordelingen af omkostningerne på kategorier af selskaber.

Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet forventer, at bemyndigelsen til at fastsætte regler om størrelsen af dette beløb vil blive udmøntet på baggrund af kategoriseringen af el- og naturgasvirksomhederne i it-beredskabsbekendtgørelsen. Af bekendtgørelsen fremgår det, at virksomhederne i el- og naturgassektorerne inddeles af tilsynsmyndigheden i tre kategorier på baggrund af deres betydning for forsyningen på nationalt, regionalt eller lokalt niveau. Kategoriseringen bruges til at differentiere kravene til virksomhederne i bekendtgørelsen og er dermed med til at fastlægge, hvor ofte og hvor omfattende tilsyn, der skal føres med virksomhederne. Kategoriseringen af virksomhederne revideres årligt.

Kategoriseringen af el- og naturgasvirksomhederne skal dog sammenholdes med den klassificering, der

foretages af virksomhedernes anlæg efter elberedskabsbekendtgørelsen og naturgasberedskabsbekendtgørelsen. Tilsynsmyndigheden på beredskabsområdet (på nuværende tidspunkt Energinet) foretager en klassificering af anlæggene fordelt på tre klasser ud fra anlæggenes betydning for den nationale, regionale eller øvrige forsyning af henholdsvis el og naturgas. Klassificeringen af anlæg bruges ligeledes til at differentiere kravene til virksomhederne og er dermed med til at fastlægge, hvor ofte og hvor omfattende tilsyn, der skal føres med virksomhederne.

Der er som udgangspunkt en sammenhæng mellem virksomheders kategorisering efter it-beredskabsbekendtgørelsen, og den klassificering, som virksomhedernes anlæg opnår efter elberedskabsbekendtgørelsen og naturgasberedskabsbekendtgørelsen. Generelt er virksomheder med klasse 1-anlæg også kategori 1-virksomheder. Der er dog et mindre antal kategori 1-virksomheder, der har et større antal klasse 1-anlæg fordelt på flere lokaliteter. Der vil derfor skulle føres et mere omfattende tilsyn med de kategori 1-virksomheder, der ejer flere klasse 1-anlæg, idet der også skal føres individuelt tilsyn med de klassificerede anlæg.

Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet har derfor vurderet, at det er nødvendigt at tage højde for både el- og naturgasvirksomhedernes kategorisering og antallet af klassificerede anlæg, som virksomhederne ejer, når gebyret for tilsynet med det almene beredskab og it-beredskabet skal fastsættes. Det forventes derfor, at energi-, forsynings- og klimaministeren vil tage højde herfor, når ministeren udnytter sin bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om beløbets størrelse.

Det forventes, at bemyndigelsen vil blive udmøntet således, at det i disse regler vil blive angivet, hvilke virksomheder der er i hver af de nævnte kategorier, og hvad gebyret vil blive fastsat til. Det forventes endvidere, at Energistyrelsen vil kunne justere gebyrerne, så de afspejler antallet og størrelsen af de virksomheder i sektorerne, der føres tilsyn med. Der vil således være en fuld omkostningsdækning for Energistyrelsen, hvilket betyder, at udgifterne forbundet med tilsynet modsvares af de samlede opkrævninger. Ordningen vil dermed hvile i sig selv. Dette vil også sikre, at princippet om proportionalitet mellem den ydelse, som virksomheden får, og det gebyr der opkræves herfor, overholdes.

Det følger endvidere af det foreslåede § 30 c, stk. 2, 2. pkt., at energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte nærmere regler om betaling og opkrævning af det stk. 1 nævnte beløb. Det forventes, at der vil blive fastsat regler om, at betalingerne skal ske efter halvårlige fakturaer. Det forventes, at der vil blive fastsat regler om, at betalingerne skal ske til Energistyrelsen, som forventes at få delegeret kompetencen til at varetage opgaverne med tilsynet med el- og gasvirksomhedernes almene beredskab og it-beredskab. Det forventes, at der fastsættes regler om efterregulering af beløbet, der betales, så det sikres, at virksomhederne ikke betaler for meget eller for lidt. Det forventes, at der fastsættes regler om, hvor hurtigt virksomhederne skal indbetale beløbet efter udstedelse af fakturaen. Det forventes, at der fastsættes regler om, at der vil skulle betales renter i medfør af renteloven, såfremt der ikke betales rettidigt.

Der henvises til bemærkningers til lovforslagets § 2, nr. 3, samt afsnit 1.2.2, 2.2, 3 og 4 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 9

Der er i den gældende lovgivning om naturgasforsyning ingen generelle bestemmelser om digital kommunikation. Det er efter gældende ret således muligt at indgive ansøgninger, anmeldelser, indberetning m.v. til myndighederne efter lov om naturgasforsyning på papir, telefonisk, eller ved personligt fremmøde i overensstemmelse med gældende regler. Bestemmelsen er ny. Det følger af den foreslåede § 44, stk. 1., 1. pkt., at energi-, forsynings-, og klimaministeren skal kunne fastsætte regler om at kommunikation om forhold, som er omfattet af lov om naturgasforsyning, af bestemmelser fastsat i henhold til loven eller af EU-retsakter om forhold omfattet af loven, skal ske digitalt. Dette betyder, at der ved bekendtgørelse skal kunne fastsættes regler om, at borgere og virksomheder har pligt til at kommunikere digitalt med

de ansvarlige myndigheder om forhold, der er omfattet af den lovgivning, der er knyttet til lov om naturgasforsyning, herunder via bestemte digitale systemer, som f.eks. via almindelig e-mail ved f.eks. forespørgsler, ansøgninger, anmeldelser, indberetninger, og at svaret fra myndigheden sendes digitalt.

Bemyndigelsen indebærer, at ministeren skal kunne fastsætte nærmere regler om, hvordan den digitale kommunikation skal foregå.

De ansvarlige myndigheder er de myndigheder, som er tillagt kompetencer efter lov om naturgasforsyning, efter EU-retsakter eller efter regler udstedt i medfør heraf. Det er i første omgang energi-, forsynings- og klimaministeren og Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet eller Energistyrelsen, som i medfør af bekendtgørelse nr. 1512 af 15. december 2017 om Energistyrelsens opgaver og beføjelser har fået tillagt en række af ministerens kompetencer efter lov om naturgasforsyning.

Endvidere omfattes kommunikation til og fra Energiklagenævnet. Energiklagenævnet henhører under Erhvervsministeriets ressort. Energi-, forsynings- og klimaministeren fastsætter derfor regler for Energiklagenævnet efter nærmere forhandling med erhvervsministeren. Endelig omfattes kommunikation til og fra Forsyningstilsynet, i det omfang ministeren fastsætter regler om kommunikation med tilsynet.

Det følger af det foreslåede *stk. 1, 2. pkt.*, at energi-, forsynings- og klimaministeren inden for lov om naturgasforsynings og relevante EU-retsakters område bl.a. skal kunne fastsætte regler om anvendelsen af et bestemt digitalt system og om fritagelse for obligatorisk anvendelse for visse grupper af personer og virksomheder.

Fastsættelse af regler om brug af bestemte digitale systemer kan bl.a. være krav om anvendelse af selvbetjeningsløsninger, særlige digitale formater, digital signatur eller lignende i eksempelvis ansøgningssager. Der henvises nærmere til de almindelige bemærkninger i afsnit 1.2.4. om baggrunden for bestemmelsen.

Den foreslåede bestemmelse indebærer endvidere, at energi-, forsynings- og klimaministeren vil kunne fastsætte regler, der fritager visse grupper af personer og virksomheder fra kravet om pligtmæssig digital kommunikation, herunder fra brugen af selvbetjeningsløsninger.

Det bemærkes, at en fritagelse fra tilslutning til Digital Post fra offentlige afsendere adskiller sig fra fritagelse fra en konkret digital selvbetjeningsløsning. Fritagelse fra Digital Post giver ikke adgang til en generel fritagelse fra digitale selvhjælpsløsninger. Fritagelse fra brug af en digital selvhjælpsløsning er en konkret forvaltningsafgørelse i det enkelte tilfælde.

Hvis den enkelte offentlige myndighed i det konkrete tilfælde vurderer, at der foreligger særlige forhold, der medfører, at visse borgere eller virksomheder ikke kan anvende den digitale selvhjælpsløsning, skal myndigheden anvise, hvordan borgere eller virksomheder i stedet skal indgive en ansøgning, anmeldelse m.v.

Særlige forhold kan for eksempel være særlige handicap, manglende digitale kompetencer, visse socialt udsatte borgere, sprogvanskeligheder m.v., der medfører at borgere og virksomheder ikke kan ansøge digitalt. Der kan endvidere være tale om, at der meddeles en midlertidig fritagelse, hvis en borger eller en virksomhed f.eks. har mistet adgangsplysninger til nem-id eller midlertidigt er uden internetforbindelse. Det vil indgå i vurderingen, om der er meddelt undtagelse for digital kommunikation af en anden offentlig myndighed for samme forhold. I de tilfælde, hvor der f.eks. stilles krav om anvendelse af en dansk digital signatur, og det vurderes at være i strid med EU-retten, vil udenlandske virksomheder og borgere blive undtaget fra at kommunikere digitalt med de danske myndigheder.

Det følger af det foreslåede *stk. 2*, at en digital meddelelse skal anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for myndigheden, dvs. fra det tidspunkt, hvor myndigheden har mulighed for at gøre sig bekendt med indholdet af meddelelsen. Det er således uden betydning, om eller hvornår myndigheden gør sig bekendt med indholdet af meddelelsen.

En meddelelse vil normalt være tilgængelig for en myndighed på det tidspunkt, hvor myndigheden kan

behandle eller læse meddelelsen. Dette tidspunkt vil normalt blive registreret automatisk i modtagelsessystemet eller i et datasystem. En meddelelse, der først er tilgængelig efter kl. 24.00, anses normalt først for modtaget den dag, meddelelsen er tilgængelig.

En ansøgning, anmeldelse, indberetning m.v., der er tilgængelig i myndighedens system eksempelvis kl. 23:59 den 30. november, er således kommet frem den 30. november, uanset at der ikke fysisk sidder en medarbejder i myndigheden og gør sig bekendt med meddelelsen på dette tidspunkt, der ligger uden for normal arbejdstid/åbningstid. Det kan med digital selvbetjening præcist registreres, hvornår en ansøgning, anmeldelse, indberetning m.v. er kommet frem. Hvorvidt fremkomsten er rettidig, må bedømmes efter de gældende forvaltningsretlige regler og eventuelle tidsfrister fastsat i eller i medfør af særlovgivningen, herunder Justitsministeriets vejledning nr. 9533 af 26. juni 2018 om beregning af klagefrister. I de tilfælde, hvor myndigheden har behov for at gøre sig bekendt med en meddelelse inden et bestemt tidspunkt, må der kunne fastsættes en tidsfrist, der indeholder såvel dato som et præcist klokkeslet for, hvornår anmeldelsen skal være indgivet for at være kommet frem rettidigt.

Kan modtagelsestidspunktet for en digital meddelelse ikke fastlægges som følge af problemer med myndighedens it-system eller andre lignende problemer, må meddelelsen anses for at være kommet frem på det tidspunkt, hvor meddelelsen blev afsendt, hvis der kan fremskaffes pålidelige oplysninger om afsendelsestidspunktet. Det vil således ikke komme borgerne til skade, at en ansøgning eller indberetning m.v. modtages efter fristens udløb, hvis det skyldes systemnedbrud hos myndigheden.

En sådan bestemmelse vil bl.a. være relevant i forhold til ansøgningsfrister og forældelse m.v. Der bør fra myndighedens side udvises fleksibilitet i forhold til at udsætte frister en rimelig tid, hvis it-problemerne opstår tæt på fristen for indgivelse af en meddelelse.

Den offentlige myndighed vil, som tilfældet er i dag, skulle sikre, at ansøgning, anmeldelse, indberetning eller lignende, der indgives til en forkert myndighed, henvises til rette myndighed, jf. forvaltningslovens regler herom.

Til nr. 10

Det fremgår af den gældende § 49, stk. 1, *nr. 1*, i lov om naturgasforsyning, at medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning, straffes med bøde den, der driver distributions-, transmissions-, lager-, LNG- og forsyningspligtig virksomhed efter §§ 10 og 24 uden bevilling.

Det foreslås at »og 24« i § 49, stk. 1, nr. 1, ændres til »eller 24«.

Den foreslåede ændring vil være en præcisering af den hidtidige retstilstand, og der er med den foreslåede ændring ikke tilset materielle ændringer.

Den foreslåede ændring vil indebære, at det klart fremgår, at hensigten med bestemmelsen er, at der kan straffes ved overtrædelse af hver enkelt af de angivne bestemmelser.

Til nr. 11

Det fremgår af gældende bestemmelse i § 49, stk. 2, at medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning, straffes med bøde den, der overtræder bestemmelserne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning om betingelser for adgang til naturgastransmissionsnet.

Det følger af den foreslåede bestemmelse i § 49, stk. 2, at overtrædelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning om foranstaltninger til opretholdelse af gasforsyningssikkerheden ligeledes vil kunne straffes med bøde.

Medlemsstaterne er generelt forpligtet til at medvirke til en effektiv håndhævelse af forordninger, hvilket bl.a. kan ske gennem fastsættelse af supplerende nationale bestemmelser om sanktioner. Med den foreslåede ændring bliver der sikret en effektiv gennemførelse af gasforsyningssikkerhedsforordningen generelt, herunder artikel 14, stk. 1, om naturgasvirksomheders pligt til at give oplysninger i en gaskrise om f.eks. den daglige prognose for gasefterspørgsel, gasstrømme og periode udtrykt i dage, i hvilken

det forventes, at gasforsyningen til beskyttede kunder kan sikres. Der bliver også sikret en opfyldelse af eksplicitte krav til medlemsstaterne i forordningens artikel 14, stk. 10, hvorefter medlemsstaterne senest den 2. maj 2019 skal fastlægge regler om sanktioner for naturgasforsyningsvirksomhedernes overtrædelse af forordningens artikel 14, stk. 6 og 7, der vedrører virksomhedernes udveksling af oplysninger om gaskontrakter og evt. selve gaskontrakten.

Endvidere følger det af den foreslåede ændring af § 49, stk. 2, at ordlyden »overtrædelse af bestemmelserne« ændres til »overtrædelse af bestemmelser«. Dette er alene en lovteknisk præcisering, der ikke tilsigter materielle ændringer.

Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 2.3.2.

Til nr. 12

Der er i den gældende lovgivning om naturgasforsyning ingen regler der medfører, at selskaber m.m. (juridiske personer) kan pålægges svaransvar for overtrædelse af straffebestemmelser fastsat i § 49, stk. 1 og 2. Bestemmelsen er ny.

Det følger af den foreslåede bestemmelse i § 49, stk. 3, at der vil kunne pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Bestemmelserne i lov om naturgasforsyning omfatter i hovedsagen regulering af selskaber og dermed regulering af juridiske personer.

Den foreslåede bestemmelse i § 49, stk. 3, vil medføre, at der for overtrædelse af § 49, stk. 1 og 2, kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel. Dette svarer til tilsvarende bestemmelser i lov om varmforsyning og lov om fremme af vedvarende energi samt øvrige straffebestemmelser i kapitel 10, i lov om naturgasforsyning, hvilket omfatter §§ 49 a. - 50.

Med bestemmelsen bringes retstilstanden derved i overensstemmelse med retstilstanden på tilsvarende retsområder.

Til nr. 13

Det fremgår af gældende bestemmelse i § 50, stk. 1, at i regler, som udstedes i henhold til loven, kan der fastsættes bødestraf for overtrædelse af reglerne eller vilkår eller påbud udstedt i henhold til reglerne.

Det følger af den foreslåede bestemmelse i § 50, stk. 1, at der i regler, som udstedes i henhold til loven, ligeledes vil kunne fastsættes bødestraf for overtrædelse af forbud udstedt i henhold til reglerne.

Den foreslåede bestemmelse skal ses i sammenhæng med den foreslåede § 23 a, nr. 3, i lov om naturgasforsyning, jf. lovforslagets § 3, nr. 4, hvorefter energi-, forsynings-, og klimaministeren bemyndiges til at fastsætte regler om udstedelse af forbud til kunder omfattet af ikkebeskyttede kundegrupper mod forbrug af gas eller fjernvarme i forbindelse med en gasafbrydelse i en gasforsyningskrise.

Bestemmelsen vil indebære, at der bl.a. kan fastsættes regler om bødestraf for det tilfælde, hvor en kunde omfattet af en ikkebeskyttet kundegruppe overtræder et udstedt forbud mod forbrug af gas eller fjernvarme i en gasforsyningskrise.

Til § 4

Det foreslås med *stk. 1*, at loven træder i kraft den 1. juli 2019.

Det følger af det foreslåede *stk. 2*, at § 1, nr. 5, træder i kraft den 1. juni 2019. Det skyldes, at der i juni 2019 skal afholdes valg af medarbejderrepræsentanter til Energinets bestyrelse.

Det følger af det foreslåede *stk. 3*, at lovens § 3, nr. 11, træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende. Den foreslåede afvigelse fra det sædvanlige udgangspunkt om at fastsætte en ikrafttrædelsesdato sker med henblik på at opfylde gasforsyningsikkerhedsforordningens artikel 14, stk. 10, om

at medlemsstaterne senest den 2. maj 2019 skal fastlægge regler om sanktioner for naturgasforsyningsvirksomhedernes overtrædelse af forordningens artikel 14, stk. 6 og 7, der vedrører virksomhedernes udveksling af oplysninger om gaskontrakter og evt. selve gaskontrakten.

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, da lov om Energinet, lov om elforsyning og lov om naturgasforsyning ikke gælder for Færøerne og Grønland.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om Energinet, jf. lovbekendtgørelse nr. 997 af 27. juni 2018, foretages følgende ændringer:

§ 2. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. Energinet kan oprette datterselskaber, eje ejerandele i andre selskaber med begrænset ansvar samt indgå samarbejdsaftaler og lign. i forbindelse med udøvelsen af sin virksomhed.

Stk. 4. Energinet's helejede datterselskaber, der varetager aktiviteter omfattet af § 2, stk. 2, kan fusioneres med Energinet. Ved fusionen overgår aktiver og forpligtelser i datterselskaberne til Energinet, og datterselskaberne opløses uden likvidation. For fusionen finder selskabslovens bestemmelser om fusion anvendelse med de ændringer, der følger af denne lov.

Stk. 5. ---

§ 5. ---

Stk. 2. Energi-, forsynings- og klimaministeren fastsætter en vedtægt for Energinet.

1. § 2, *stk. 3 og 4*, affattes således:

»*Stk. 3.* Energinet kan efter godkendelse fra energi-, forsynings- og klimaministeren oprette helejede datterselskaber. Energinet kan herudover eje ejerandele i andre selskaber med begrænset ansvar og indgå samarbejdsaftaler og lignende i forbindelse med udøvelsen af sin virksomhed.

Stk. 4. Energinet kan efter godkendelse fra energi-, forsynings- og klimaministeren foretage selskabsmæssige omstruktureringer af sin virksomhed, herunder fusioner og spaltninger mellem Energinet og Energinets helejede datterselskaber. Omstruktureringer skal gennemføres efter selskabslovens regler med de ændringer, der følger af denne lov.«

2. I § 2 indsættes som stk. 6:

»*Stk. 6.* Myndighedslignende opgaver og fastlæggelse af de overordnede retningslinjer for den samlede virksomhed kan ikke varetages i datterselskaber.«

3. I § 5, *stk. 2*, indsættes som 2. *pkt.*:

»Ændringer af vedtægten skal godkendes af energi-, forsynings- og klimaministeren.«

4. I § 5 indsættes efter *stk. 2* som nye stykker:

»*Stk. 3.* Energinet fastsætter vedtægter for Energinets helejede datterselskaber. Energi-, forsynings- og klimaministeren skal godkende vedtægterne for Energinets helejede datterselskaber og ændringer heraf.

Stk. 3. Energi-, forsynings- og klimaministerens udøver sine beføjelser efter denne bestemmelse over for Energinet ved skriftlige meddelelser rettet til bestyrelsen.

§ 6. ---

Stk. 2-4. ---

Stk. 5. Medarbejderne i Energinet og datterselskaber vælger 3 medlemmer til bestyrelsen, herunder 1 koncernrepræsentant, efter tilsvarende regler som i selskabsloven, jf. dog § 27.

Stk. 6. ---

§ 7. Den daglige ledelse varetages af en direktion, der ansættes af bestyrelsen efter forudgående orientering af energi-, forsynings- og klimaministerens.

Stk. 4. Energinet fastsætter en koncerninstruks, som nærmere fastlægger beslutningsbeføjelserne, opgave- og ansvarsfordelingen mellem Energinet og Energinets helejede datterselskaber. Energi-, forsynings- og klimaministerens skal godkende koncerninstruksen og ændringer heraf.

Stk. 5. Energinet skal orientere energi-, forsynings- og klimaministerens om væsentlige forhold vedrørende Energinets virksomhed.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 6.

5. § 6, *stk. 5*, affattes således:

»*Stk. 5.* Medarbejderne i Energinet og Energinets helejede datterselskaber vælger 3 medarbejderrepræsentanter til bestyrelsen efter reglerne herom i selskabsloven.«

6. Efter § 6 indsættes:

»**§ 6 a.** Energinets helejede datterselskaber ledes af en bestyrelse.

Stk. 2. Energinet udpeger medlemmer til bestyrelserne i Energinets helejede datterselskaber. Energi-, forsynings- og klimaministerens træffer beslutning om kriterierne for sammensætning af bestyrelserne i Energinets helejede datterselskaber.«

7. I § 7 indsættes efter »ledelse«: »af Energinet«.

8. Efter § 7 indsættes:

»**§ 7 a.** Den daglige ledelse af Energinets helejede datterselskaber varetages af en direktion, der ansættes af datterselskabets bestyrelse.«

§ 2

I lov om elforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 52 af 17. januar 2019, som ændret ved § 2 lov

nr. 1532 af 18. december 2018, foretages følgende ændringer:

1. *Fodnoten* til lovens titel affattes således:

1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/27/EU af 25. oktober 2012 om energieffektivitet, om ændring af direktiv 2009/125/EF og 2010/30/EU samt om ophævelse af direktiv 2004/8/EF og 2006/32/EF, EU-Tidende 2012, nr. L 315, side 1, som ændret ved Rådets direktiv 2013/12/EU af 13. maj 2013, EU-Tidende 2013, nr. L 141, side 28, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/147/EF af 30. november 2009 om beskyttelse af vilde fugle, EU-Tidende 2010, nr. L 20, side 7, som ændret ved Rådets direktiv 2013/17/EU af 13. maj 2013, EU-Tidende 2013, nr. L 158, side 193, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/72/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for elektricitet og om ophævelse af direktiv 2003/54/EF, EU-Tidende 2009, nr. L 211, side 55, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/28/EF af 23. april 2009 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder og om ændring og senere ophævelse af direktiv 2001/77/EF og 2003/30/EF, EU-Tidende 2009, nr. L 140, side 16, som ændret ved Rådets direktiv 2013/18/EU af 13. maj 2013, EU-Tidende 2013, nr. L 158, side 230, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/99/EF af 19. november 2008 om strafferetlig beskyttelse af miljøet, EU-Tidende 2008, nr. L 328, side 28, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/89/EF af 18. januar 2006 om foranstaltninger til fremme af elforsyningssikkerhed og infrastrukturinvesteringer, EU-Tidende 2006, nr. L 33, side 22, og dele af Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter, EF-Tidende 1992, nr. L 206, side 7, som ændret senest ved Rådets direktiv 2013/17/EU af 13. maj 2013, EU-Tidende 2013, nr. L 158, side 193.

»1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/27/EU af 25. oktober 2012 om energieffektivitet, om ændring af direktiv 2009/125/EF og 2010/30/EU samt om ophævelse af direktiv 2004/8/EF og 2006/32/EF, EU-Tidende 2012, nr. L 315, side 1, som ændret ved Rådets direktiv 2013/12/EU af 13. maj 2013, EU-Tidende 2013, nr. L 141, side 28, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/147/EF af 30. november 2009 om beskyttelse af vilde fugle, EU-Tidende 2010, nr. L 20, side 7, som ændret ved Rådets direktiv 2013/17/EU af 13. maj 2013, EU-Tidende 2013, nr. L 158, side 193, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/72/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for elektricitet og om ophævelse af direktiv 2003/54/EF, EU-Tidende 2009, nr. L 211, side 55, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/28/EF af 23. april 2009 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder og om ændring og senere ophævelse af direktiv 2001/77/EF og 2003/30/EF, EU-Tidende 2009, nr. L 140, side 16, som ændret ved Rådets direktiv 2013/18/EU af 13. maj 2013, EU-Tidende 2013, nr. L 158, side 230 og ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2015/1513/EU af 9. september 2015 om ændring af direktiv 98/70/EF om kvaliteten af benzin og dieselolie og om ændring af direktiv 2009/28/EF om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder, EU-Tidende 2015, nr. L 239, side 1, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/99/EF af 19. november 2008 om strafferetlig beskyttelse af miljøet, EU-Tidende 2008, nr. L 328, side 28, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/89/EF af 18. januar 2006 om foranstaltninger til fremme af elforsyningssikkerhed og infrastrukturinvesteringer, EU-Tidende 2006, nr. L 33, side 22, og dele af Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter, EF-Tidende 1992, nr. L 206, side 7, som

ændret senest ved Rådets direktiv 2013/17/EU af 13. maj 2013, EU-Tidende 2013, nr. L 158, side 193.«

§ 51 b. ---

Stk. 2. Det samlede beløb efter stk. 1 fastsættes til 4,5 mio. kr. Beløbet reguleres en gang årligt pr. 1. juli med den sats for det generelle pris- og lønindeks, der er fastsat af Finansministeriet. Energi-, forsynings- og klimaministeren offentliggør reguleringer hvert år, første gang pr. 1. juli 2019.

Stk. 3. ---

§ 51 c. ---

2. I § 51 b, stk. 2, 1. pkt., ændres »4,5 mio. kr.« til: »4,68 mio. kr.«

3. Efter § 51 c indsættes:

»§ 51 d. Virksomheder med elproduktionsbevilgning efter § 10, stk. 1, netvirksomheder samt virksomheder, der yder balancering af elsystemet, betaler halvårligt et beløb til Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet til dækning af omkostninger til tilsyn med virksomhederne efter regler udstedt i medfør af § 85 b, stk. 4, og § 85 c, stk. 6.

Stk. 2. Energi-, forsynings- og klimaministeren fastsætter regler om størrelsen af beløb, herunder om fordelingen af omkostningerne på kategorier af selskaber, efter stk. 1. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte nærmere regler om betaling og opkrævning af beløb efter stk. 1.«

§ 3

I lov om naturgasforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1127 af 5. september 2018, som ændret ved § 2, i lov nr. 466 af 18. maj 2011, foretages følgende ændring:

1. *Fodnoten* til lovens titel affattes således:

1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/73/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for naturgas og om ophævelse af direktiv 2003/55/EF, EU-Tidende 2009, nr. L 211, side 94, og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/28/EF af 23. april 2009 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder og om ændring og senere ophævelse

»1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/73/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for naturgas og om ophævelse af direktiv 2003/55/EF, EU-Tidende 2009, nr. L 211, side 94 og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/28/EF af 23. april 2009 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder og om ændring

se af direktiv 2001/77/EF, EU-Tidende 2009, nr. L 140, side 16.

§ 1. Lovens formål er at sikre, at landets naturgasforsyning tilrettelægges og gennemføres i overensstemmelse med hensynet til forsyningssikkerhed, samfundsøkonomi, miljø og forbrugerbeskyttelse. Loven skal inden for denne målsætning give forbrugerne adgang til billig naturgas.

Stk. 2. ---

§ 12. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte regler om gennemførelsen af bestemmelserne i stk. 1, herunder regler om afgrænsning af opgaverne. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan endvidere give pålæg om ændringer i forsyningssikkerheden.

og senere ophævelse af direktiv 2001/77/EF og 2003/30/EF, EU-Tidende 2009, nr. L 140, side 16, som ændret ved Rådets direktiv 2013/18/EU af 13. maj 2013 om tilpasning af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/28/EF om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder på grund af Republikken Kroatiens tiltrædelse, EU-Tidende 2013, nr. L 158, side 230, og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2015/1513/EU af 9. september 2015 om ændring af direktiv 98/70/EF om kvalitet af benzin og dieselolie og om ændring af direktiv 2009/28/EF om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder, EU-tidende 2015, nr. L239, side 1.«

2. I § 1, stk. 1, 1. pkt., ændres »og forbrugerbeskyttelse« til: », forbrugerbeskyttelse og opfyldelse af EU-retlige forpligtelser vedrørende forsyningssikkerheden i EU«.

3. I § 12, stk. 3, 1. pkt., indsættes efter »opgaverne«: », jf. dog § 23 a«.

4. Efter § 23 indsættes i kapitel 3:

»Gasforsyningsafbrydelser

§ 23 a. Med henblik på håndtering af gasforsyningsafbrydelser i en gasforsyningskrise inden for rammerne af Europa-Parlamentets og Rådets forordning om foranstaltninger til opretholdelse af gasforsyningssikkerheden, kan energi-, forsynings- og klimaministeren fastsætte regler, herunder på følgende områder:

- 1) Afgrænsning og inddeling af beskyttede kundergrupper.
- 2) Krav til selskabers udarbejdelse, opbevaring og videresendelse af oplysninger til myndighe-

der om beskyttede og ikke kundegrupper og deres gasforbrug.

- 3) Udstedelse af forbud til kunder omfattet af ikkebeskyttede kundegrupper mod forbrug af gas eller fjernvarme.
- 4) Etablering af en kompensationsordning, der finder anvendelse i forbindelse med en solidaritetskrise.«

§ 30 a. ---

Stk. 2. Energinet og denne virksomheds helejede datterselskaber i medfør af § 2, stk. 2 og 3, i lov om energinet, der driver distributionsvirksomhed, samt selskaber, der driver distributionsvirksomhed efter bevilling, betaler halvårligt et beløb til Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet til dækning af omkostninger til tilsyn med selskaberne efter § 30, stk. 1.

Stk. 3. Beløb, som opkræves efter stk. 1, fastsættes til 0,7 mio. kr., og beløb, som opkræves efter stk. 2, fastsættes til 0,09 mio. kr. Beløbene reguleres en gang årligt pr. 1. juli med den sats for det generelle pris- og lønindeks, der er fastsat af Finansministeriet. Energi-, forsynings- og klimaministeren offentliggør reguleringer hvert år, første gang pr. 1. juli 2019.

§ 30 b. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte regler om betaling til dækning af omkostninger ved opgaver forbundet med ministerens tilsyn efter § 30, stk. 1, med selskaber med bevilling til lager- og LNG-virksomhed samt med den virksomhed, som Energinet og denne virksomheds helejede datterselskaber i medfør af § 2, stk. 2 og 3, i lov om Energinet udøver efter denne lov ud over transmissions- og distributionsvirksomhed.

5. I § 30 a, stk. 2, indsættes efter » § 30, stk. 1«: »», jf. dog § 30 c«.

6. I § 30 a, stk. 3, 1. pkt., ændres »0,7 mio. kr.« til: »0,82 mio. kr.«

7. I § 30 b indsættes efter »distributionsvirksomhed«: »», jf. dog § 30 c«.

8. Efter § 30 b indsættes:

»**§ 30 c.** Energinet og denne virksomheds helejede datterselskaber i medfør af § 2, stk. 2 og 3, i lov om Energinet, der driver distributions- eller lagervirksomhed, og selskaber, der driver distributionsvirksomhed efter bevilling, betaler halvårligt et beløb til Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet til dækning af omkostninger til tilsyn med

selskaberne efter regler udstedt i medfør af § 15 a, stk. 4, og § 15 b, stk. 6.

Stk. 2. Energi-, forsynings- og klimaministeren fastsætter størrelsen af beløb, herunder om fordelingen af omkostningerne på kategorier af selskaber, efter stk. 1. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte nærmere regler om betaling og opkrævning af beløb efter stk. 1.«

9. Efter kapitel 8 indsættes:

»Kapitel 8 a

Digitalisering

§ 44 b. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte regler om, at kommunikation om forhold, som er omfattet af denne lov, af bestemmelser fastsat i henhold til loven eller EU-retsakter om forhold omfattet af loven, skal ske digitalt. Ministeren kan herunder fastsætte regler om anvendelsen af et bestemt digitalt system og om fritagelse for obligatorisk anvendelse for visse grupper af personer og virksomheder.

Stk. 2. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for myndigheden.«

§ 49. Medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning, straffes med bøde den, der

1) driver distributions-, transmissions-, lager-, LNG- og forsyningspligtig virksomhed efter §§ 10 og 24 uden bevilling,

2-8) ---

Stk. 2. Medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning, straffes med bøde den, der overtræder bestemmelserne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning om betingelserne for adgang til naturgas transmissionsnet.

10. I § 49, stk. 1, nr. 1, ændres » og 24« til: » eller 24«.

11. I § 49, stk. 2, ændres »bestemmelserne« til: »bestemmelser«, og efter »for adgang til naturgas transmissionsnet« indsættes: »eller i Europa-Parlamentets og Rådets forordning om foranstaltninger til opretholdelse af gasforsyningssikkerheden«.

12. I § 49 indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3.* Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.«

§ 50. I regler, som udstedes i henhold til loven, kan der fastsættes bødestraf for overtrædelse af reglerne eller vilkår eller påbud udstedt i henhold til reglerne.

Stk. 2. ---

13. I § 50, *stk. 1*, indsættes efter »vilkår«: », forbud«.